על המשמר

התחזית

מעונן חלקית בצפון הארץ ובהיר בדרום הארץ. הטמפרטורות יעלו
ירושלים: 8־16, גולן: 7־12, הרי הגליל: 8־14, חיפה: 10־20, דגניה א': 9־20, עפולה: 7־20, תל אביב: 10־19, נתב"ג: 8־21, עין גדי: 16־23, באר שבע: 6־20, אילת: 9־24

חוק הבריאות נכנס לתוקפו

שר הבריאות: כ־75 אחוז מהמפרנסים ישלמו מעתה פחות על הבריאות ☐ יו"ר נעמ"ת: הציבור הרחב אינו מודע לפגיעה הצפויה בהכנסותיו

☐ אבשלום קווה, עליזה חטואל ועתי"ם

חוק ביטוח בריאות ממלכתי נכנס אתמול לתוקפו.

החוק מאחד בתוכו כמה מגמות חדשות במדיניות הבריאות בישראל, ביניהן: הפיכת מדינת ישראל למבטח הרפואי של אזרחי המדינה, גביית המס תעשה על־ידי הביטוח הלאומי ולא על־ידי קופות החולים, ויעוגן בחוק אופיו של סל הבריאות, שהמדינה מתחייבת לספק.

החוק מפסיק למעשה גם את הזיקה, שהיתה קיימת בין קופת חולים הכללית לבין ההסתדרות. מעתה יוכל כל אזרח לבחור את קופת החולים הרצויה לו ולשנות את בחירתו פעמיים בשנה.

קופות החולים תקבלנה את סכומי הכסף המגיעים להן מהמדינה. זאת, על סמך אופי חבריהן והשירותים להם הם זקוקים.

החוק החדש נכנס לתוקפו בטרם גובשה עלותו של סל שירותי הבריאות.

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת תדון היום בעלות שירותי הבריאות. שרי האוצר והבריאות הגישו בשבוע שעבר אומדן באשר לעלות הסל לתקציב המדינה. הוא הסתכם ביותר מ־14 מיליארד שקל.

התשלום עבור ביטוח הבריאות ינוכה ישירות ממשכורתו של כל שכיר ע"י המוסד לביטוח לאומי. דמי הביטוח יחושבו על פי ההכנסה שנחשבה עד היום לתשלום הביטוח הלאומי. למשתכרים פחות מ־2,000 שקל, ינוכו 3.1 אחוזים מהמשכורת לצורך ביטוח הבריאות ומסכום זה ועד למשכורת של 15,000 שקל ינוכו 4.18 אחוזים.

גם עצמאים ישלמו את דמי ביטוח הבריאות על פי הכנסתם, בדומה לשכירים.

במוסד לביטוח לאומי לא עבדו אתמול. עובדי המוסד התכנסו לאסיפות הסברה. הם דרשו, כי יתווספו להם תקנים כדי שיוכלו לטפל ביעילות בגביית התשלומים עבור ביטוח הבריאות.

"כ־75 אחוז מכלל המפרנסים בארץ, המהווים כמיליון וחצי איש, ישלמו מעתה, עם תחילת יישומו של חוק הבריאות הממלכתי, פחות על בריאות ויקבלו שירותים אף מעבר למה שהם מקבלים כיום", אמר אתמול שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בת"א.

לדברי השר, גם כ־69 אחוז מכלל הנשים העובדות תשלמנה פחות על נושא הבריאות ומכאן, אמר, אין מקום ל"תחזיות השחורות", שמפיצים בקרב הציבור.

"ועדת המומחים שקבענו, תלווה את דרך יישומו של החוק, והם שיקבעו גם כיצד ייבנה 'סל הבריאות' בשנת 1996, ושיתבסס גם על גידולה הצפוי של האוכלוסיה".

להלן דיווח מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' מרדכי שני, על מחקר שנעשה לגבי תגובות הציבור, לפיו כ־45% מהנשאלים הביעו תמיכה בחוק, 17% הביעו התנגדותם ו־39% אמרו כי אינם בטוחים בו.

בתשובה לשאלה אמר השר סנה, כי החוק יאפשר גם חידוש המלחמה ב"רפואה השחורה" ומערך פיקוח מיוחד ימנע את התופעה בבתי החולים.

אירגון נעמ"ת יקיים היום קו פתוח לנשים נשואות עובדות המשתכרות מעל ל־3,000 שקל. מאות אלפי נשים עובדות נשואות יפגעו בשכרן עם כניסתו של חוק ביטוח בריאות לתוקפו אתמול.

ההסתדרות דורשת, כי במסגרת עיסקת החבילה החדשה תינתן לעובדות אלו, אשר נהנו מהנחה של 30 אחוז במס האחיד, נקודת זיכוי נוספת. במסגרת הקו הפתוח ישיבו לפונות יו"ר נעמ"ת, עופרה פרידמן, והכלכלנית, זיווה אלמוג.

עופרה פרידמן אמרה אתמול, כי "הציבור הרחב אינו מודע כיום למידת הפגיעה הצפויה בהכנסתיו מרגע כניסת החוק החדש לתוקף ולאחר הרפורמות בביטוח הלאומי ובמס ההכנסה".

יצויין, כי ראשי האירגון מתריעות כבר למעלה משנה על היקף הפגיעה הצפויה בעיקר בשכבות הביניים. פרידמן הזהירה אתמול כי אם לא תימצא דרך לפצות את הנשים הנשואות העובדות, יתחיל האירגון בפעולות מחאה נמרצות.

הנהלת קופ"ח הכללית החליטה להשהות מאתמול את גביית סך עשרה השקלים ששולמו על ידי המופנים למרפאות החוץ של בתי החולים באמצעות טופס 17.

עוד נמסר, כי גם התשלום הרבעוני לרופא מקצועי עצמאי בסך חמישה שקלים מושהה גם הוא. ההשהיה הינה עד אשר תאושר הגבייה בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

הוצאות לשכת רמון כפולות מההוצאות בתקופת הברפלד

בית הנבחרים (הוועד הפועל) אישר תקציב ביניים לשלושה חודשים בשיעור של 400 מיליון שקל ☐ בוטלו פעולות במגזר הערבי והדרוזי

☐ אבשלום קווה

בית הנבחרים של ההסתדרות (לשעבר הוועד הפועל) אישר אתמול תקציב ביניים לשלושה חודשים בסדר גודל של 400 מיליון שקל. בהתערבות רכז סיעת מרצ, הנרי אלקסלסי, ואהרון נחמיאס, נמנע ברגע האחרון משבר, לאחר שחברי סיעת ש"ס איימו להתנגד להעברת התקציב יחד עם חברי הליכוד אם לא ייעשה שינוי בהקצבות לפעולות הרווחה, הנמצאים בידיי אנשי הסיעה.

התקציב הוא עד סוף חודש מרץ הקרוב. בתקציב הביניים – מימוש השינויים הצפויים במפת האיגוד המקצועי. מטה חברת העובדים, אשר קיבל בתקציב השנה שעברה קרוב ל־3.5 מיליון שקל, יקבל הקצבה של חצי מיליון שקל בלבד לתקופת הביניים.

מספר התקציב עולה, כי פעולות ויעדים מיוחדים בוטלו כמעט לחלוטין. בין השאר בוטלו למעשה פעולות במיגזר הערבי, הדרוזי והבדואי. בשנה שעברה הוקצו לכך 125 אלף שקל. כך גם העמקת והרחבת התשתית האירגונית והרעיונית אשר אשתקד זכתה ל־230 אלף שקל ואילו עתה בלא כלום. כך גם המחקר הרעיוני במיגזר הערבי, דרוזי ובדואי זכה בשנה שעברה להשקעה של 180 אלף שקל.

לעומת זאת הוצאות לשכת היו"ר, חיים רמון, יגדלו השנה בכפליים לעומת הוצאות הלשכה אשתקד, בתקופתו של המזכ"ל המודח חיים הברפלד. ברבעון הראשון יסתכמו הוצאות הלשכה בכ־543 אלף שקל, לעומת מיליון שקל בכל שנת 94'. בשלושת החודשים הראשונים של השנה הגיעו ההוצאות עבור משכורות ונלוות ל־430 אלף שקל; ואילו בתקופת הברפלד ההוצאות בתחום זה הגיעו בכל שנת 94' ל־460 אלף שקל בלבד.

1995 את השנה החדשה פתחה אחת מחברות האופנה עם ארבע יפיפיות שהתהלכו ברחוב דיזנגוף בת"א בתסרוקה יחודית
צילום: אופיר יונן

שני הרוגים ו־14 פצועים בתאונה בצומת קלנסואה

(ע). שני בני אדם נהרגו ו־14 נפצעו בתאונת דרכים שאירעה אתמול, כאשר מוביל טרקטור התנגש באוטובוס זעיר ליד הכפר קלנסואה במשולש.

אחד ההרוגים הוא זיאד ברהום חמאיל מהכפר ביתא בן 20. ההרוג השני טרם זוהה. אחד הפצועים נפגע באורח קשה. מצבם של שאר הפצועים – קל. כל הנפגעים הם תושבי שומרון שהיו בדרכם לעבודה.

נהג האוטובוס, שנפצע קשה אושפז בבית חולים "בילינסון".

מלשכת התנועה נמסר, כי הנהג שהוביל טרקטור סטה ממסלולו והתנגש חזיתית באוטובוס הזעיר שהוביל פועלים. הנהג, תושב טייבה בן 52, נעצר לחקירה.

לדברי חוקרי לשכת התנועה הסיבה לתאונה, היא אי שמירת הנתיב הימני וסטייתו למסלול הנגדי.

4 אמבולנסים ושתי ניידות טיפול־נמרץ העבירו את הפצועים לבית החולים לניאדו בנתניה.

אותרה דליפת גז במפרץ חיפה

(ע): דליפת גז שהורגשה אתמול החל משעות הבוקר במפרץ חיפה, אותרה לפנות ערב על ידי פקחי המשרד לאיכות הסביבה.

דובר משטרת מרחב חיפה, פקד שושני מרקוביץ, אמר שמקור הדליפה אותר במאגר בתי הזיקוק ונבקטו צעדים להפסקת הדליפה. הדובר ציין כי מדובר בדליפת גז בישול ואין בה סכנה לציבור.

הוכרז סכסוך עבודה ב"דפוס החדש"

☐ כתב "על המשמר"

מועצת פועלי תל־אביב הכריזה באחרונה על סכסוך עבודה ב"דפוס החדש". העילה: סירוב ההנהלה, על פי טענת נציגי ועד העובדים, להכניס בפניהם את סעיפי ההסכמים הנוגעים לעתיד העובדים במסגרת המשא ומתן על העברת בעלות המקום לידיו של המלונאי ואיש העסקים, יצחק תשובה.

מחזיק תיק העובדים במועצת פועלי תל־אביב אברהם מורחי (מפ"ם) צידד בדרישת העובדים ולדבריו קיום ההסכם החתום בין הנהלת "הדפוס החדש" ועובדיו הוא תנאי בל־יעבור וההנהלה איננה יכולה להתחמק מכך.

לדברי יו"ר האיגוד המקצועי במועצה, מרדכי ניזניק, ההסתדרות לא תהסס לעבור לסדר היום אם יקופחו זכויות העובדים בהסכם החדש על העברת הבעלות. ב"דפוס החדש" מועסקים 80 עובדים.

קיסר הגדיל את מספר הישובים בצפון הזכאים להנחה בטיסות פנים

(עש"ת). שר התחבורה, ישראל קיסר, החליט להרחיב את מעגל הישובים בצפון הארץ שתושביהם זכאים להנחה במחירי הטיסה הזול מאתמול, במגמה לעודד את השימוש בתעופה הפנים ארצית.

בין הישובים שתושביהם יהיו זכאים להנחה: כרמיאל, מגדל, מעלות תרשיחא, סחנין ועילבון. שעור הסובסידיה על מחירי הטיסות הפנים ארציות עומד כיום על 20 אחוז בממוצע.

קק"ל תפתח את הגבול עם ירדן

☐ בצלאל עמיקם

קרן קיימת לישראל תבצע במהלך שנת 95' עבודות פיתוח מיוחדות, לאורך הגבול עם ירדן, בעקבות הסכם השלום בין שתי המדינות. יו"ר הדירקטוריון של קק"ל, משה ריבלין, מסר כי העבודות החדשות יאפשרו לתושבים היושבים בסמוך לגבול לפתח מקורות תעסוקה נוספים בתחומים חדשים עבורם, כגון בתיירות.

ריבלין מסר פרטים אלה בעקבות אישור תקציב קרן קיימת לישראל לשנת 1995 בסך 588.6 מיליון שקל. זהו התקציב הגדול ביותר שידעה קק"ל בתולדותיה והוא גדול מקודמו בכ־14%, בהתאם להתייקרויות במשק. התקציב לשנת 1995 מבוסס על ההנחה שבעקבות הסכמי השלום צפוי גידול משמעותי בתנועת התיירות הנכנסת לישראל. לפיכך, היקצתה קק"ל תקציבים להכנת בסיס קרקעי לפיתוח התיירות ברחבי הנגב, בעמק בית־שאן, סביב הכינרת ולאורך גבול הלבנון. לאחרונה סיימה קק"ל הכשרת גני־חוגה – פארק דמוי הסוואנה סמוך לגבול ירדן.

שטח הנטיעה ברחבי הארץ יגדל השנה בכ־30 אלף דונם, ההיקף הגדול ביותר של נטיעות בשנה אחת מזה כמה שנים.

מאמץ מיוחד יושקע בפיתוח הנגב – הקמת מפעלי מים, חממות, נטיעת פרדסים ועצי זיתים ועוד.

"עליה במספר הדתיות המתגייסות לצה"ל"

☐ יהודה צור

למרות פסקי הלכה האוסרים על שירות צבאי לבנות, ניכרת בשנים האחרונות עליה במספר הבנות הדתיות המתגייסות לצה"ל – מגלה עיתון תנועת "מימד" בגיליונו החדש שהופיע אתמול.

על־פי הממצאים המסתמכים על נתונים רישמיים של צה"ל, ירד בעשר השנים האחרונות אחוז הבנות המצהירות על דתיותן כדי לקבל פטור מן השירות הצבאי ב־25 אחוז.

לפני עשר שנים הצהירו 25 אחוז מהבנות והשנה רק 19 אחוז בלבד. רוב הבנות הדתיות משרתות בתפקידי חינוך במסגרת יחידת המורות החיילות. בין המעדיפות את השירות בצה"ל, על־פני השירות הלאומי יש גם בוגרות של אולפנות דתיות יוקרתיות.

פרופ' מרדכי בר־לב, מהמחלקה לחינוך באוניברסיטת בר־אילן אומר, כי הדבר הינו תוצאה של חינוך ציוני של בני הכיפות הסרוגות.

הרב רפאל פרנק, מזכירו של הרב הראשי לישראל, ישראל לאו, הגיב בזעם על הנתונים. תגובתו, שפורסמה בעיתון "מימד" אומרת: "הבנות המתגייסות עוברות על דעתם של גדולי ישראל. מי נתן להן אישור לכך? מי הסמכות הרוחנית שלהן?".

פרסם מודעת דרושים ב"הדף הירוק" – יום ג' וקבל– בחינם מודעה נוספת ב"על המשמר"–יום ו' ולהיפך
03-6388508-581

מבצע!!!
פרסם עד שתמכור
הלוח הירוק
במחיר מיוחד המודעה תתפרסם בשלושה עתונים
"הדף הירוק" - "קו למושב" - "על המשמר"
*כפוף לתקנון המבצע
03-6388508-581

יום ד', 4.1.1995, ג' בשבט תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15669 ■ 2.90 ש"ח

המשטרה הפלסטינית עיכבה 12 לוחמים מיחידת "שמשון"

דובר צה"ל הכחיש פעמיים את הידיעה אך גורמי צבא בכירים אישרו את הידיעה ☐ לוחמי שמשון עוכבו לאחר ששקעו בבוץ בשטח האוטונומיה, לאחר שרדפו אחרי רכב חשוד, שנמסר כי ייתכן שנמצא בו חייל שנחטף ☐ הלוחמים שעוכבו שוחררו לאחר שמסרו עדות במשרד הקישור המשותף במחסום כיסופים ☐ בעקבות האירוע דיווח מפקד המשטרה הפלסטינית הגנרל נאצר יוסף על מעצר 12 מסתערבים

☐ אהרן קליין

המשטרה הפלסטינית עיכבה אתמול 12 לוחמים של יחידת המסתערבים "שמשון", שרכבם מסוג טרנזיט שקע באדמה בוצית בתוך שטח האוטונומיה. הלוחמים שוחררו רק לאחר שמסרו עדות במשרד הקישור המשותף לישראל ולפלסטינים במחסום כיסופים. מפקד המשטרה הפלסטינית, הגנרל נאצר יוסף, כינס מסיבת עיתונאים ודיווח על מעצרם ושחרורם של 12 לוחמים ישראלים. דובר צה"ל מסר, כי לא היו דברים מעולם והתעקש במשך מספר שעות להכחיש את ההודעה הפלסטינית.

אתמול בשעות הצהרים התקבל דיווח מעמדת תצפית ומחסום של צה"ל בלשכת מפקד אוגדת כוחות צה"ל ברצועת עזה, לפיה רכב מסוג פיג'ו 205 צבאי נכנס דרך מחסום כיסופים ועשה דרכו לתוך שטחי האוטונומיה. ההודעה התקבלה במקביל למידע אודות החייל החטוף כביכול, אילן מרדכי. מפקד האוגדה, תא"ל דורון אלמוג, ששהה באותה עת בביקור ביחידת המסתערבים שמשון, החליט לצאת מיד למקום האירוע ועימו לוחמים נוספים מהיחידה המובחרת. כשהגיעו למקום ולאחר שדווח על ידי החייל בתצפית כי הוא מעריך שברכב הצבאי הוסתר החייל החטוף, החליט תא"ל אלמוג להיכנס לתוך שטחי האוטונומיה ולבצע מרדף בעקבות מכונית הפיג'ו 205.

לאחר נסיעה של קילומטר וחצי בתוך שטח האוטונומיה, הגיע הכוח הצבאי אל רכב הפיג'ו 205 ובבדיקתו התברר, כי הרכב שייך לקבלן מהעיר רפיח ומותקנים בו אנטנות של מכשיר פלאפון ומכשיר קשר. הרכב אכן דומה לאלו בהם עושה שימוש צה"ל.

המשך בעמוד 8

בזירת קהיר שר החוץ שמעון פרס נועד אתמול בקהיר עם נשיא מצרים חוסני מובארק, ועם שר החוץ המצרי, עמרו מוסא (ראה ידיעה בעמוד 3) (צילום: איי־פי)

"התפתחות חשובה", קרא רבין להסכמת אסד למו"מ בדרג קצינים

☐ פאר־לי שחר

ראש הממשלה יצחק רבין, רואה בהסכמת נשיא סוריה, חאפז אסד, לקיים מו"מ גם בדרג של קצינים, משום התפתחות חשובה. רבין אמר את הדברים בראיון לעיתון הירדני וואתן־אל־ערבי. על פי פרסומים שהיו אתמול, נמסר כי רבין אמר באותו ראיון כי חלה התקדמות רבה בשיחות עם סוריה, ובתגובה אמר יועץ רבין לענייני תקשורת, עודד בן עמי, כי הציטוט הזה אינו מדויק.

מחר או מחרתיים יתחדשו בוושינגטון השיחות בין איתמר רבינוביץ, שגרירנו בוושינגטון, לבין וליד מועלם, שגריר סוריה בוושינגטון, בהשתתפות נציגים ממחלקת המדינה. בפסק הזמן שהיה השבוע בשיחות, בשל חגיגות ראש השנה האזרחית, יצא מועלם לדמשק להתייעצויות. ההנחה היא כי בשלב מאוחר יותר תתחדשנה השיחות בדרג קצינים.

ועדת הכנסת הוקיעה ח"כ באגד על הודעתו כי נחטף חייל

טרם הוחלט אילו אמצעים יינקטו נגדו לאחר שהודיע מעל דוכן המליאה כי ידוע לו שהרדיו והטלוויזיה מסרבים להודיע על החטיפה ☐ אתמול התקשר אלמוני ל"קול ישראל" בערבית, וטען כי החמאס חטף חייל ישראלי ☐ בדיקה שנעשתה בצה"ל העלתה כי אף חייל לא נעדר

☐ עליזה חטואל, אהרן קליין

ועדת הכנסת גינתה אתמול בחריפות את ח"כ יוסף באגד (מולדת), על הודעתו מעל דוכן הכנסת כאילו עוד חייל נחטף, ובעוד הרדיו והטלוויזיה מסרבים לדווח על כך. הוועדה התכנסה לקראת ערב בבהילות, מייד לאחר שח"כ באגד הורד מעל הדוכן במליאה. באגד הודיע לחברי הכנסת, "צר לי להודיע שברגעים אלה נחטף חייל נוסף מגבעה צרפתית. אני לא יכול להודיע על שמו, למרות ששמו מונח לפני, מפני שזה יהיה חסר אחריות. כל עוד המשפחה לא יודעת".

מייד לאחר מכן פרצה סערה באולם המליאה. סגן יו"ר הכנסת, ח"כ סאלח טריף שניהל את הישיבה, היסה מספר פעמים את ח"כ באגד, והורה לו להפסיק את דבריו ולרדת מהדוכן, וחברי כנסת נוספים צעקו לו לרדת מייד מהדוכן. בשעה 6:30 התכנסה ועדת הכנסת בהשתתפות יו"ר הכנסת שבח וייס, היועץ המשפטי של הכנסת צבי ענבר, וחברי כנסת רבים.

כשעה שהתכנסה הישיבה, לא נכח ח"כ באגד במשכן, אולם לאחר זמן קצר הגיע. יו"ר ועדת

המשך בעמוד 8

ועדת שרים אישרה את הפסקת הבנייה בגבעת התמר

☐ פאר־לי שחר

ועדת שרים מיוחדת בראשות ראש הממשלה, יצחק רבין, אישרה אתמול הקמת 268 יחידות דיור בגבעת הזית, בד בבד עם הפסקת הבנייה בגבעת התמר. הבנייה תסתיים בתוך 18 חודשים.

הישיבה בה השתתפו השרים אברהם בייגה שוחט, בנימין בן אליעזר, דוד ליבאי, שולמית אלוני והיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, התכנסה לאחר שהיה כבר ברור כי הצעת השרה שהודיעו מנכ"ל משרד

המשך בעמוד 8

האוצר החליט לנטוש את הכוונה להשיג עיסקת חבילה

יינקטו צעדים שיפחיתו עלות העבודה למעסיקים

☐ אריה דיין, אבשלום קווה

הממשלה החליטה לנטוש את הכוונה להשיג עיסקת חבילה משותפת לה, להסתדרות ולמעסיקים. במקום עיסקת החבילה שהוצעה על ידי שר האוצר, אברהם שוחט, ונדחתה על ידי יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, מתכוון האוצר לנקוט מספר צעדים חד־צדדיים, שמטרתם להפחית את עלות העבודה למעסיקים. על כך מסר אתמול, בפגישה עם הכתבים לענייני כלכלה, המנכ"ל החדש של משרד האוצר, דוד ברודט.

שני הצעדים העיקריים שבכוונת האוצר לנקוט הם הפחתה מסויימת בתשלומי מס ההכנסה המשולמים על ידי המעסיקים, והפחתה של שני אחוזים בתשלומיהם למס המקביל. ברודט הסביר שהצעדים הללו נדרשים, גם בעקבות סירובה של ההסתדרות לקבל את הצעת תוספת היוקר של האוצר, וגם בעקבות האצת האינפלציה, שחיקת השקל והתייקרות הריבית. מטרתם היא להפחית את עלויות הייצור מבלי לגרום במקביל לעליית מחירים במשק.

הצעדים המתוכננים יעלו לקופת האוצר, כך העריך ברודט, כמיליארד שקל. כ־400 עד 450 מיליון שקל יילקחו מרזרבה תקציבית שהועברה למטרה זאת מבעוד מועד. היתרה, כ־550 עד 600 מיליון שקל, תמומן באמצעות קיצוצים תקציביים עליהם תחליט הממשלה בעתיד. ברודט אמר אתמול, שהשאלה אילו סעיפים יקוצצו, טרם נדונה.

המשך בעמוד 8

5 עוד רצח בתוך המשפחה
לקלין אסרף מקרית שמונה נורתה למוות בידי בעלה

11 משל ונמשל
בראיון לזוהיר בהלול לא עמדה לשמעון פרס בקיאותו בשירה הערבית

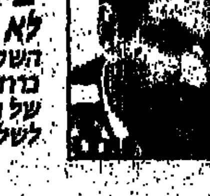

12 לא בדיוק מוגל
השקפותיו של דוד ברודט, המנכ"ל החדש של האוצר, לא זהות לשל קודמו

18 נרדמו במחצית
23 נקודות של ליאור ארדיטי, לא הספיקו להפועל ת"א לנצח את בנטון

השר ברעם דחה ביקור ביריחו בשל קשיים באבטחת המסלול

המשטרה הפלסטינית לא אפשרה בדיקה בטחונית של המסלול □ במקום זאת השתעשע השר בבוץ המיוצר במעבדות ים המלח

השר ומלוויו שומעים הסברים על יצור בוץ המרפא במעבדות ים המלח של מפעל אהבה (צילום: אלהרר "יצחק סקופ 80")

□ סימה באר

ביקורו של שר התיירות, עוזי ברעם ביריחו נידחה אמש בשל קשיים שהערימו הפלסטינים על אבטחת הביקור.

שר התיירות, עוזי ברעם דחה אמש את ביקורו ביריחו, בעקבות קשיים שהערימה המשטרה הפלסטינית על אבטחת הביקור. גם סוכני הנסיעות מישראל שעמדו לבקר במקום חזרו לת"א כלעומת שבאו.

לשר התיירות שהגיע למחסום ביריחו נמסר בידי גורמי הביטחון הישראלים במקום, כי המשטרה הפלסטינית ביריחו סירבה לאפשר את הבדיקות הבטחוניות המוקדמות על מסלול הביקור המיועד. בעקבות זאת הודיעו גורמי הביטחון הישראלים לשר ברעם כי אינם יכולים לאשר את הביקור מבחינה ביטחונית.

קצינים של המשטרה הפלסטינית שנכחו במקום אמרו כי הם מזמינים את השר ברעם ואת נציגי ענף התיירות הישראלי לבצע את הביקור כמתוכנן, אנשי הביטחון הישראלים סרבו לאשר זאת ללא בדיקה מוקדמת. להערכתם ידעו הפלסטינים כי אי ביצוע הנוהל המקובל יגרום לביטול הביקור.

השר ברעם אמר בתגובה כי האירועים שהביאו לביטול נגרמו כנראה בעקבות התקרית בעזה שבה נהרגו שלושה שוטרים פלסטינים. יחד עם זאת הוסיף השר כי ההסכמים שנחתמו עם הפלסטינאים בנושא התיירות מתבצעים בשטח.

נציג הרשות הפלסטינית לנושאי תיירות שנכח במקום אמר שהפלסטינים יזמו ביקור זה כדי להכריז על כך שיסכימו לקבל את סעיף 8 בהסכם התיירות שלפיו הרשות הפלסטינית תפצה תיירים שיפגעו בפעולות טרור או איבה.

השר ברעם סיכם עם הנציגים הפלסטינים כי הביקור המתוכנן ביריחו יתקיים בתקופה הקרובה.

הפלסטינים מאשימים את צה"ל בהרג השוטרים ליד מחסום ארז

שלושת ההרוגים הובאו לקבורה בבית חנון בהלוויה סוערת בהשתתפות ערפאת □ המלווים קראו קריאות רמות בגנות ישראל

□ רמי שני

הפעילות במחסום ארז התנהלה אתמול בבוקר כסידרה. במקום עברו משאיות ופועלים שיצאו לעבודה בישראל. אותות הקרב שהתחולל כמה מאות מטרים משם לא ניכרו ואזרחים העובדים במעבר סיפרו, כי בקושי שמעו את היריות. עם זאת, תושבים באיזור אמרו, כי שמעו הדי ירייות ונתקפו פחד.

הפלסטינים האשימו אתמול את ישראל באחריות למותם של השוטרים הפלסטינים. מקורות בכירים במשטרה הפלסטינית סיפרו, כי שלושה שוטרים מקרב הארבעה שהיו במבנה נורו מטווח קרוב.

מקורות בעזה אמרו אתמול כי שוטר אחד הצליח להימלט כשהוא פצוע. הוא הגיע לעזה ודיווח ליאסר ערפאת על האירוע. במשטרה הפלסטינית דוחים את הטיעון שהשוטרים החלו בירי על החיילים. לדבריהם, אם אכן היה ירי, ביצעו אותו אנשי חמאס או גנבים.

מקורות בעזה מסרו כי ארבעה השוטרים היו פלסטינים מלוב.

שלושת השוטרים ההרוגים הובאו אתמול לקבורה בכפר בית חנון בטכס צבאי מלא. בהלוויה השתתפו בכירים במשטרה וברשות הפלסטינית, כולל ערפאת. ההרוגים הם טארק אל מסרי מוחמד א שריף, יוסוף אל עלאוי ועבד אל סאלם אל עיד.

"אתם הקורבנות שאנחנו משלמים עבור האדמה הקדושה והמקומות הקדושים," אמר ערפאת בהלוויה, שהיתה סוערת ונשמעו בה קריאות בגנות ישראל.

דמשק. (ע"ר). ארגון חמאס הכריז אתמול כי ינקום את הריגתם של שלושה השוטרים בידי חיילי צה"ל.

בהודעת הארגון גם כונו ההרוגים "לוחמים קדושים".

נמשכת החקירה בנסיבות מותם של שלושת השוטרים הפלסטינים

טרם הוברר מי ירה לעבר חיילי צה"ל

□ אהרן קליין

ועדת התיאום והקישור הבטחונית ברשות תא"ל יום טוב סמיה מהצד הישראלי, והבריגדיר ג'נרל זיאד אל אטרש מהצד הפלסטיני, ממשיכה לחקור את נסיבות התקרית בה נהרגו שלושה שוטרים פלסטינים מאש חיילי צה"ל.

מהתחקיר שנערך מאז יום שני בשעות הלילה המאוחרות, טרם הוברר מי ירה לעבר חיילי הסיור. נבדקות שתי אפשרויות, האחת כי מחבלים הם שירו ממקום סמוך לעמדת השוטרים הפלסטינים, או השוטרים הפלסטינים בעמדה אשר שלושה מהם נהרגו.

גורם צבאי בכיר החבר בוועדת התיאום והקישור הבטחונית אמר אמש, כי "התחלנו בחקירת האירוע בשטח התקרית. במהלך כל שעות היום חקרנו את חיילי צה"ל שהיו מעורבים בתקרית".

אתמול סייר במקום מפקד הכוחות הפלסטינים, הגנרל נאצר יוסף, ושמע הסברים מפי מפקדי המשטרה הפלסטינית.

על פי גירסה זו, לא ירו השוטרים הפלסטינים לעבר חיילי צה"ל והותקפו בפתאומיות.

שר החוץ שמעון פרס אמר, כי מדובר באי הבנה שמקורה בצד האחר, ולא בצד שלנו.

בירושלים לא הוציאו מכלל אפשרות כי מדובר באנשי חמאס שהתגייסו למשטרה הפלסטינית כדי להוות גיס חמישי.

השר אמנון רובינשטיין סבור, כי על הרשות הפלסטינית לערוך סינון קפדני של המתגייסים למשטרה הפלסטינית. הוא אמר את הדברים באוזני בפני תלמידי שמיניות, במהלך ביקור באשדוד.

עוד אמר, כי המפתח לקידום יישום הסכמי אוסלו נמצא בידי הרשות הפלסטינית, ומי שרוצה בקידום תהליך השלום חייב לתת את התשובות בעניני ביטחון.

נציגי מחנות הפליטים מנעו בכוח נאומו של מזכיר פתח בשכם

בקטטה בין חברי הוועדה העליונה של פתח לנציגי מחנות הפליטים נורו יריות באוויר, הוחלפו מהלומות ושובשה העצרת לכבוד 30 שנות הארגון

(ע). קטטה פרצה ויריות נורו באוויר בשכם אתמול בצהריים בין אנשי הועדה העליונה של תנועת הפתח לבין אנשי פתח ממחנות הפליטים. המהומה פרצה לאחר שנמנע בכוח ממזכ"ל התנועה, מרואן אלברגותי, לדבר בעצרת לכבוד 30 שנה לייסוד הפתח. לא היו נפגעים מהירי.

לעצרת המרכזית של תנועת הפתח, אשר נערכה במגרש הכדורגל העירוני בשכם, הגיעו אלפים מרחבי האזור. אנשי מחנות הפליטים דרשו דובר, אשר ייצגם בעצרת, ומשזה לא ניתן להם, החליטו למנוע בכוח ממזכ"ל התנועה לדבר בארוע החגיגי.

קודם לכן, ניפצו צעירים ממחנות הפליטים את שמשות מכוניתו של המזכ"ל, כאשר הגיע לעצרת.

טייב עבד אלרחים, נציג הרשות הפלשתינית, היה בסופו של דבר הדובר היחיד בארוע. עבד אלרחים ניסה לפייס בין הניצים, אולם נכשל במשימה ונאלץ להודיע על הפסקת הארוע. מיד אחר כך, פרצה הקטטה.

בתקופה האחרונה התנהלו מגעים קרחתניים בתנועת הפתח, על מנת להסדיר את שאלת הדוברים בעצרת המרכזית לכבוד 30 שנה לייסוד התנועה. על פי "פשרה" שהושגה, אשר לא היתה מקובלת בייחוד על נציגי מחנות הפליטים, הוחלט כי רק שניים ידברו בעצרת: מזכ"ל התנועה ונציג הרשות הפלשתינית.

תושבי מחנות הפליטים התקוממו על ה"פשרה" שהושגה, ודרשו במפגיע, כי לנציגם יינתן לדבר. מרואן אלברגותי טען, כי [illegible] בתנועה אחת ואין מקום לייצוג המגזרים השונים.

אלברגותי צוטט כמי שאמר, כי "אם אני אתן לכם לדבר, אצטרך לתת גם למתנחלים לדבר".

מזכיר ההגנה האמריקאי יבקר בישראל בשבוע הבא

ויליאם פרי, מזכיר ההגנה של ארה"ב, יהיה בשבוע הבא אורח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. הביקור יתקיים ב־8 וב־9 בינואר.

המזכיר ייפגש עם ראש הממשלה לשיחה וישמע סקירה על המצב במזרח התיכון [illegible] שיתוף הפעולה האסטרטגי [illegible] ישראל לארה"ב.

הוא גם יסייר בגבול [illegible] בצה"ל ובתעשייה האווירית.

אהרן קליין

עצרת מחאה על הפקעת אדמות נערכה ליד אריאל

בעצרת השתתפו פלסטינים ופעילי שמאל ישראלים

(ע). קרוב למאתיים פלסטינים ומספר פעילי שמאל ישראלים השתתפו אתמול בצהריים בעצרת שהתקיימה במחאה על הפקעת אדמות באיזור זקקה, הסמוכה לאריאל בשומרון.

לעצרת הגיעו פייסל חוסייני, יאסר עבד ראבו וח"כ האשם מחמיד.

תושבי הכפר הביעו מחאה על עבודות שהחלו לעשות במהלך בניית כביש ביטחון מסביב לאריאל. אנשי הכפר אמרו, כי הם חוששים שלצורך ביצוע עבודות אלה, יופקעו כ־500 דונם שטחי הכפר.

יאסר עבד ראבו, שדיבר בפני העיתונאים אמר, כי הפלשתינים מנהלים מערכת הגנה על האדמות. זאת, לאחר המערכה שבה פתחו הטרקטורים הישראלים, כדבריו.

פייסל חוסייני אמר, כי המשך הרחבת ההתנחלויות והפקעת האדמות, מסכן את עתיד תהליך השלום.

המפות מוכיחות כי שטח המריבה במורג שייך לאנשי גוף קטיף

טוענים אנשי גוף קטיף □ אתמול שוב ניסו תושבים ערבים לעלות על השטח בכלים חקלאיים ופונו בידי כוח צה"ל

□ רמי שני

לאחר ישיבת מטה הקישור בעניין שטח המריבה בישוב מורג שבגוש קטיף הודיע הרמ"ט, תא"ל עמי לוינגר לראש המועצה האיזורית חוף עזה, צבי הנדל, כי הערבים קיבלו 24 שעות להוכיח בעלות על השטח.

מקורות בגוש קטיף מסרו כי הרמ"ט ציין באוזני הנדל שלפי הנראה בשטח אין להם מה לדאוג משום שהמפות התואמות שבידי יו"ר הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, שטח זה שייך למתיישבי גוש קטיף.

אתמול אחרי הצהריים שוב ניסו תושבים ערבים לעלות על השטח ואף הביאו כלים חקלאיים. כוח צה"ל שהוזעק למקום פינה אותם.

אל"מ יוסי ביינהורן – מזכיר הפיקוד העליון

אל"מ יוסי ביינהורן מונה לעוזר לרמטכ"ל ומזכיר הפיקוד העליון. הוא יחליף את תא"ל תהילה שרה, הפורשת מצה"ל. אל"מ ביינהורן היה ראש מחלקת ארגון באגף התכנון.

אהרון קליין

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון ושמר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' המסגר 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק הדואר מעל 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, הדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
على همشمار AL HAMISHMAR THE GUARDIAN) Daily Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.

© כל הזכויות שמורות
מודפס בדפוס חדשי בע"מ, טל. 03-6388510

מובארק: תקוותי שהסכם בין ישראל לסוריה ייחתם עד אמצע שנת 95'

נשיא מצרים והשר פרס, קיימו פגישת עבודה באלכסנדריה □ פרס ביקש הבהרות לגבי מפגש מובארק־אסד־פאהד □ "שמעתי דברים מתקבלים על הדעת לגבי הפגישה המשולשת. לישראל אין כוונה להיות מנהיגת המזה"ת", אמר פרס

□ פאר־לי שחר

נשיא מצרים, חוסני מובארק, מקווה כי הסכם בין ישראל לסוריה יחתם עד אמצע שנה זו. מובארק לא, אמר, כי מדובר בהסכם שלום אלא בהסכם כלשהו – יתכן גם הצהרת עקרונות.

מובראק אמר את הדברים לאחר פגישה בארבע עיניים שקיים עם שר החוץ, שמעון פרס – פגישה שהתקיימה בארמונו של מובראק באלכסנדריה ונמשכה כ־40 דקות.

נשיא סוריה, חאפז אסד, רוצה בשלום, הבהיר מובראק ואילו השר פרס נשמע מאוד זהיר בתגובתו: "יש שינוי בהבנה הפנימית של הדברים, יותר מאשר דברים חדשים."

מובראק טען, כי למו"מ עם הפלסטינים יש השפעה ישירה על המו"מ עם הסורים וכשנדונה תביעת הסורים לנסיגה לאלתר מהגולן, הסביר פרס: "הוא אמר שאסד קיבל החלטה אסטרטגית וחושב שאנחנו צריכים להיענות. אמרנו להם שיש לנו נסיון שכן תהליך השלום עבר קודם מבחן של זמן; ולא הכל קרה בבת אחת – וזה מה שאנחנו אומרים לסורים".

בפגישה ביקש שר החוץ פרס לשמוע הבהרות לגבי פגישת הפיסגה המצומצמת שנערכה לפני שבוע במצרים, בה השתתפו, פרט למובארק, נשיא סוריה ופאהד מלך סעודיה.

מובראק ביקש להבהיר כי כל הפירסומים בדבר הקנוניה להביא ללחץ על ישראל או לבידודה, אינם משקפים את המציאות. "בהחלטות שהתקבלו אין שום סעיפים סודיים אלא מה שפורסם בגלוי", אמר מובראק לעיתונאים. "להיפך", הטעים מובראק, "מטרת הפגישה היתה לבחון דרכים כיצד להאיץ את תהליך השלום. המלך פאהד בא לפגישה ולא דיבר על בלימת הנורמליזציה במפרץ, גם לא על ביקור רבין בעומן".

פרס אמר בתום השיחה, כי "ממשלת ישראל נותנת אמון מלא" בחוסני מובארק. עוד אמר פרס, כי לישראל אין כוונה למלא תפקיד של "מנהיגות באזור המזה"ת". הוא הדגיש, כי "אנו רואים את עצמנו כתור חלק בל ייפרד של האזור ולא כתור מנהיגה במזה"ת. מצרים חייבת למלא תפקיד של מנהיגות".

שר החוץ פרס אמר עוד, כי "שמעתי דברים מתקבלים על הדעת בקשר לפגישה באלכסנדריה, הנשיא הדגיש, כי לא היתה זו ועידה כדי לעקב את תהליך השלום אלא להמריצו. הנשיא הביע רצון עז שתהיה התקדמות נוספת במערכת היחסים עם הפלסטינים; ואמרתי שהחלטת הממשלה היא לעבור למו"מ על השלב השני. הסברתי שכמו שהוא ממלא תפקיד חשוב בשלב הראשון, כך יהיה גם בשלב השני".

גם נשיא מצרים וגם שר החוץ המצרי, עמרו מוסא – עמו נפגש פרס לאחר מכן, הכחישו כי התערבו במידה כלשהי אצל מדינות אחרות למנוע קשר עם ישראל.

מוסה גם הדגיש מצידו, כי מצרים "עושה כל אשר ביכולתה כדי לחזק את היחסים עם ישראל. יש לנו חילוקי דעות, אך אין פירוש הדבר כי אנו אויבים", ציין.

לדבריו, חלוקות שתי המדינות "בשאלת הנשק הגרעיני, אך אלה חילוקי דעות פוליטיים, ויש לנו האמצעים לדון בהם ואנו יכולים להגיע לפתרון".

כאשר פרס נשאל על אותו נושא, בתום פגישה עם לשכת הסחר האפריקנית־המצרית, השיב: "ישראל איננה מהווה סכנה לגורם כלשהו, ואנו מסכימים למזה"ת מפורז מנשק להשמדה המונית".

עוד אמר, כי "קיימת לפחות מדינה אחת המכריזה כי שאיפתה להשמיד את ישראל: אירן. ישראל היא בעיני אירן, מעין סלמאן רושדי קולקטיבי".

יוזמה: מחוז המושבים ומחוז התק"ם בעבודה יאוחדו ל"מחוז ההתיישבות"

□ יהודה צור ויוסף גלילי

מזכיר תנועת המושבים, שלום שמחון, ועוזר שר החקלאות, איתן ברושי יוזמים את הקמת מחוז ההתיישבות והכפר במפלגת העבודה, שיכלול את חברי התק"ם, המושבים וחברים מהקיבוץ הארצי שהם חברי העבודה.

בהצעה כותבים שמחון וברושי, כי במישור הפוליטי־מפלגתי, רב המאחד את התק"ם ומחוז המושבים מן המפריד ביניהם ואיחוד הכוחות במחוז משותף היא הדרך היחידה לחזור ולהוות מוקד של השפעה וכוח ולהיות שותפים ליצירת תנאים הכרחיים לקיום ההתיישבות הכפרית בישראל.

עפ"י ההצעה, ניתן יהיה לצרף גם חברים מהעבודה המשתייכים לתנועות התיישבות אחרות, לרבות הקיבוץ הדתי והאיחוד החקלאי.

שמחון וברושי שלחו מכתב בנושא גם למזכיר התק"ם, אריק רייכמן, ולמזכיר מחוז המושבים, שבי גמליאלי, בו מבקשים השניים לקיים דיון במחוז המושבים ובתק"ם כדי לבחון ולסכם את ההצעה.

לדבריהם המערכת המפלגתית נמצאת עתה בפני הכנות לפריימריס לכנסת הבאה. הם מציינים כי התמורות החברתיות והכלכליות שהתרחשו בישראל בשנים האחרונות דחקו את הכפר, ההתיישבות והחקלאות אל שולי הזירה החברתית הכלכלית והפוליטית; ורק איחוד כל הכוחות יוכל להשיב להתיישבות את כוחה.

שאילתה רגילה תכיל 50 מילה בלבד

ועדת הכנסת החליטה אתמול, כי שאילתה רגילה לא תכיל יותר מ־50 מילה.

תשובת שר תינתן במסגרת של 2 דקות, ושאלה נוספת תישאל כדקה אחת. תשובת השר לשאלה הנוספת אף היא תינתן במסגרת של דקה אחת. אם בדעת השר להשיב תשובה ארוכה יותר הוא רשאי לצרף תשובה בכתב לפרוטוקול.

עליזה חטואל

משלחות ישראל וירדן נפגשו בנושא יישום חוזה השלום

חברי משלחות ישראל וירדן בוועדת המעקב, נועדו אתמול למפגש ראשון מסוגו מאז נחתם הסכם השלום בין שתי המדינות.

במפגש, בראשות אלייקים רובינשטיין וד"ר האני אל מולקי, סקרו המשתתפים את התקדמות המו"מ בוועדות, העוסקות בהכנת הסכמים מפורטים ליישום חוזה השלום.

הדיונים התקיימו אתמול גם בוועדות לנושאי תרבות, מדע וחקלאות. סוכם, כי הדיונים ימשכו בשבוע הבא בישראל ובירדן.

פאר־לי שחר

הפלסטינים שדרשו אדמות במורג הגיעו לבירור בלי הוכחות

(ע). הוועדה המשותפת הפלסטינית והישראלית קיימה אתמול ישיבה בעקבות המהומה שפרצה אחר הצהריים בישוב מורג בגוש קטיף. כזכור, עלו חקלאים פלסטינים מהסביבה עם טרקטורים על שטח של חקלאי הישוב ודרשו מחיים גואטה, חקלאי שעבר במקום, לרדת מאדמתם, בעקבות הנעשה באפרת. בהתערבות קצינים מצה"ל והמשטרה הפלסטינית הוחלט לקיים בירור בעניין.

מסתבר שהפלסטינים הגיעו לישיבה ללא הוכחות משמעותיות. הם הציגו מסמכים כתובים בערבית בכתב יד ולא מסמכים רשמיים המוכיחים את בעלותם על האדמה, כטענתם.

הוועדה המשותפת נתנה לפלסטינים ארכה בת 24 שעות להציג מסמכים רשמיים.

היועץ המשפטי לממשלה לא הורה על פתיחת חקירה נגד גונן שגב

(ע). היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, הכחיש את הידיעות, לפיהן הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד ח"כ גונן שגב (יעוד). לדבריו, הוא העביר את המכתב, בנושא פעילותו של שגב בזמן שהיה רופא בחמת גדר – אותו שלחה אליו ח"כ לימור ליבנת (ליכוד), לבדיקה על־ידי המשטרה.

נמסר, כי ליועץ המשפטי לממשלה אין כלים לברוק את אמיתות המכתב.

ח"כ ליבנת העבירה ליועץ המשפטי לממשלה מכתב, שנשלח אליה, ובו מועלות האשמות בנוגע לתיפקודו של שגב, בזמן שהיה הרופא של חמת גדר.

כל נכה של רדיפות הנאצים זכאי ל־21 ימי טיפול חינם. לטענת שולח המכתב, איפשר שגב לנכה רדיפות הנאצים, להביא איתו את אשתו לחמת גדר, על חשבון ימי הטיפול המגיעים לנכה בלבד, כך שהבעל והאישה נהנו מעשרה ימי טיפול יחדיו.

היועץ המשפטי לממשלה העביר את המכתב למשטרה, בצירוף שמו וכתובתו של השולח, כדי שיאמתו את הפרטים במכתב. ממשרד היועץ המשפטי לממשלה נמסר, כי לא מדובר בהוראה למשטרה לפתוח בחקירה בנושא.

ועדת הכנסת דנה בחוק הגבלת חברות ח"כ בדירקטוריון

גרסאות סותרות של ח"כ אור ושל ח"כ פורז – יבואו לאישור הכנסת

□ עליזה חטואל

שתי גרסאות שונות וסותרות התקבלו אתמול בוועדת הכנסת, על הגבלת חברותם של ח"כים בדירקטוריונים.

על פי גרסתו של ח"כ אורי אור (עבודה), מציע הצעת החוק, תאסר כהונת חבר כנסת כדירקטור, מטעם הציבור ובכל תאגיד אחר.

ועדת האתיקה של הכנסת תהיה רשאית במקרים מיוחדים לאשר כהונה כאמור, לרבות חברות בעמותה ובמלכ"ר במידה ושוכנעה כי כהונה זו אינה יוצרת ניגוד עניינים עם תפקידו כח"כ, כן מבטיחה גירסה זו, כי החלטות ועדת האתיקה יונחו על שולחן הכנסת ויפורסמו ברבים.

את הגרסה השניה העלה ח"כ אברהם פורז (מרצ). הצעתו מאפשרת כהונה גורפת בכלל תאגיד, עמותה ומלכ"ר ללא שכר. ועדת האתיקה רשאית לאשר כהונה בשכר.

הצעה זו אינה עוסקת בנושא ניגוד עניינים וטובות הנאה אחרות, הגלומות לכהונת ח"כים בתאגידים השונים.

ח"כ אור ציין, כי ניגוד עניינים יכול להתבטא בטובות הנאה גלויות שוות כסף, כמו תרומה של חברות מסחריות לתשדירי פרסומת של עמותות בה מופיע ח"כ.

בעד הגירסה הראשונה הצביעו ח"כ אור, ח"כ יצחק לוי, ח"כ חגי מרום, ח"כ דן תיכון, ח"כ רחבעם זאבי וח"כ לימור ליבנת. בעד הגרסה השניה הצביעו ח"כ יוסי וענונו, ח"כ מאיר שטרית, ח"כ עמנואל זיסמן, ח"כ אלי דייץ, ח"כ רענן כהן, וח"כ אברהם פורז.

שתי הגירסאות יובאו להצבעה לקריאה שניה ושלישית, בצירוף ההסתייגויות שיגישו חברי הכנסת.

התור לאימוץ

"מאגר הילדים לאימוץ הולך וקטן ולכן יש צורך למצוא פתרונות אחרים כדי לתת מענה לאותן משפחות שמשתוקקות שוב לאמץ". דברים אלה אמרה שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, בביקורה במעון לנערות שנכנסו להריון; ומתעתדות למסור את ילדיהן לאימוץ. בתמונה: השרה נמיר עם ילדים בוגרים המוסגרים לאימוץ במעון

צילום: רוני [illegible]

"הרשויות תפסו בתים במזרח ירושלים באופן בלתי חוקי"

□ בצלאל עמיקם

"רשויות המדינה, עובדי ציבור, חברות ממשלתיות וארגונים רשמיים הפרו את החוק, בכך ששיעבדו בתים לטובת ההתנחלויות במזרח ירושלים בכלל ובסילוואן בפרט". האשמה חמורה זו השמיעו אתמול חברי הכנסת ויוזי צוקר וחיים אורון ממרצ, באוזני ראש הממשלה, יצחק רבין.

השניים מצטטים מפסק דין של שופטת השלום צור, העושה את שיפוטה הקנוניה בה נקטה המדינה בשנות שלטון הליכוד לגבי קרקעות ובתים. בפסק הדין נאמר כי הפעולות שעשו האפוטרופוס על נכסי נפקדים והחברה להכשרת הישוב לשם רכישת בית בסילוואן היו מעוולות ובלתי חוקיות.

עובדי מוסדות ההסתדרות קיבלו רק מחצית משכרם

יקבלו את החצי השני בסוף השבוע □ זאת, בשל בעיות תקציביות

□ אבשלום קווה

עובדי מוסדות ההסתדרות, כולל מועצות הפועלים (להוציא את חיפה, תל אביב וירושלים), קיבלו אתמול רק את מחצית משכורתם והשאר אמור להינתן בסוף השבוע. הדבר נעשה בעצה אחת עם נציגות העובדים. יו"ר ההסתדרות, חיים רמון מסר כי העיכוב בתשלום המשכורות נובע מהבעיות התקציביות שההסתדרות ניצבת בפניהם. הדרך להתמודד עם הגירעון, העובר את המיליארד שקל, הוא באמצעות מכירת נכסים פיננסיים בעיקר, המתעכבת בשל נהלים משפטיים. אך זוהי למעשה תוצאה של סיום עידן המס האחיד, אשר חלקו הופנה לקיומה המנגנוני של ההסתדרות.

יו"ר ועד העובדים, ברכה זיגלמן, אמרה אמש בשיחה עם "על המשמר", כי ראשי ההסתדרות דרשו לאחר את תשלום המשכורת עד סוף השבוע, אך נוכח בקשת הוועד, בגלל הצורך לעמוד בכיסוי תשלומים שונים ככיסוי האוברדראפט, משכנתאות וכו', הוחלט לחלק את המשכורת לשני חלקים.

סך משכורות עובדי מוסדות ההסתדרות מגיע ל־22 מיליון שקל. בחודשים הקרובים תורגש הקלה לאחר שפיטורי העובדים מאונס ומרצון ייכנסו לתוקפם. עד כה, פוטרו מההסתדרות עשרות עובדים בלבד. כ־200 עובדים יפוטרו בחודש הקרוב, ואילו לגבי קבוצת העובדים המבקשת לפרוש מרצון ייערכו בימים הקרובים דיונים. כמו כן, נשלחו בשבוע שעבר הודעות פיטורין ל־600 מעובדי מועצות הפועלים.

ההסתדרות הקציאה בתקציב החודש כ־200 מיליון שקל לכיסויי פיצויי הפרישה והפיטורין של עובדי מוסדות ההסתדרות השונים, כולל "דבר" ו"ספרי". יצויין כי עובדי "דבר" אמורים לקבל את משכורתם במועד, לאחר הודעת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, כי כל עוד נמשך המשא ומתן על מכירת העיתון לידי איש העסקים היהודי־צרפתי ז'אן פרידמן, ההקצבה לעיתון תימשך כרגיל.

אחרי 50 שנה במלאת 50 שנה לרצח הצנחנית חביבה רייק, התאספו בגבעת חביבה חברים ובני משפחה להעלות את זכרה. בחזית – שוריקה ברוורמן, חיים חרמש ובני משפחה (צילום: דני וסרלאוף)

שר הבריאות חנך מחלקת יולדות חדשה בסורוקה

□ רמי שני

שר הבריאות אפרים סנה, חנך אתמול מחלקת יולדות חדשה בבית החולים סורוקה בבאר שבע. מדובר במחלקה חדישה ביותר, המצויידת במיטב השכלולים, שהוקמה בהשקעה של למעלה מ־14 מיליון שקל, שהועברו מהאגף לבינוי מוסדות רפואה במשרד הבריאות.

המחלקה החדשה מצויידת ב־72 מיטות לאישפוז יולדות, ויש בה מקום ל־16 פגים. במחלקה החדשה יש אפשרות להשאיר את הרך הנולד ליד מיטת האם. "זה ממש נהדר, אני כל כך מתרגשת", אמרה אתמול יולדת שעלתה ארצה מחבר העמים.

לדברי השר סנה, תקבל קופת חולים כל שנה סכום של 100 מיליון שקל, וחלק גדול מהסכום הזה יילך לבית החולים סורוקה. כן הביע תקווה לראות את כל בתי החולים כמו המחלקה הזו. "זו הבונבוניירה של משרד הבריאות", אמר סנה.

הזמרת השוודית קרולה לאילת כאורחת התאחדות המלונות

□ בצלאל דובין

הזמרת השוודית שזכתה במקום ראשון בתחרות האירוויזיון לשנת 1992, הגיעה אתמול לאילת כאורחת התאחדות המלונות בעיר. הזמרת מוכרת כאוהדת מושבעת של ישראל, ותורמת סכומים נכבדים למטרות צדקה וקהילה לישראל. בנוסף, היא מופיעה באירועים שונים שמארגן משרד התיירות, לקידום התיירות משוודיה לישראל ולאילת, כל הופעותיה למען ישראל נעשות בהתנדבות.

קרולה, בלוויית בעלה, הגיעה אתמול לשדה התעופה "עובדה", בטיסה ישירה משוודיה והיא תשהה באילת שבוע ימים. "מכל מה ששמעתי, אני מאוד אוהבת את אילת ושמחה שמתאפשר לי לבקר כאן", אמרה הזמרת המפורסמת בטרם טסה לאילת. במהלך חופשתם, יצטרפו אליהם באילת גם אורנה ומשה דץ, שהכירו אותה באירוויזיון וקשרו עמה קשרי ידידות.

כנס מנהיגות בכירה של יהדות אוסטרליה

□ יוסף גלילי

כנס של מנהיגות בכירה של יהדות אוסטרליה בראשותו של איזי לייבלר, סגן נשיא הקונגרס היהודי העולמי ומראשי הקהילה היהודית באוסטרליה, התקיים בירושלים.

בחמשת ימי הדיונים נפגשו המשתתפים לבירור וליבון איכות היחסים בין ישראל והתפוצות, החינוך היהודי, התבוללות הגוברת בקרב יהודי הגולה על ידי נישואי תערובת והעמקת החזרות בקרב יהודי התפוצות עם מדינת ישראל ואתגריה ליישום השלום במזרח התיכון.

במסגרת הדיונים הציגו נשיא המדינה, עזר וייצמן, שרים וחברי כנסת, וראשי המפלגות בישראל, את עמדותיהם לגבי הנושאים שעל סדר היום בכנס.

בישיבה היום יעביר נשיא המדינה מסר ליהדות הגולה, ראש הממשלה, יצחק רבין ירצה על ישראל בפרשת דרכים וח"כ אריאל שרון על הגישה האלטרנטיבית בתהליך השלום.

הוארך מעצר החייל החשוד שהציע לפגוע בערבים

(ע). שופט בית הדין של מפקדת חילות השדה, אל"מ אהרון שליין, האריך אתמול עד תום ההליכים את מעצרו של סמ"ר ג., מדריך בבית הספר ללוחמה בטרור, המואשם בפגיעה במשמעת הצבאית בכך שהציע לשני קצינים מיחידת המסתערבים דובדבן להקים חוליה שתפגע בערבים.

החייל מואשם גם בשימוש בסם מסוכן.

סמ"ר ג., עתודאי בן 23, נאשם בבית הדין בכך, ששבוע לאחר שנחטף ונרצח החייל נחשון וקסמן, פנה לשני קצינים ביחידת דובדבן והציע להם להקים חוליה שתפגע בערבים. אחד הקצינים, שהופתע מההצעה, פנה למצ"ח ובהדרכתה, פנה לחייל והסכים לשתף פעולה.

סמ"ר ג. סיפר לקצין מדובדבן, כי יש ברשותו חומרי נפץ וכן ידע רב על הפעלת מטען מרחוק. הוא גם הציע להניח מטען חבלה בצומת גהה, שם מתרכזים ערבים רבים מדי בוקר.

התובע הצבאי, סרן גלעד מרקמן, טען בבית הדין, כי יש במעשיו של החייל כדי לפגוע בשמו הטוב של הצבא ובמשמעת. הוא סיפר כי בחיפושים בביתו של החייל, לא נמצאו אמצעי לחימה, אולם נמצאו 1.73 גרם חשיש.

החייל טען בחקירתו, כי ההצעות לא היו רציניות, אלא התרברבות מצידו. לכן, הואשם בפגיעה במשמעת הצבאית ובשימוש בסם. פרקליטו עו"ד ששי גז טען, כי מדובר "בסערה בכוס מים" וכי מדובר בהומור רע של מרשו. הוא הסביר את המעשה בכך ש"החייל היה ג'ובניק וניסה למצוא חן בעיני הלוחמים מיחידות דובדבן".

"בתי הדין הרבניים מחזיקים רק 400 תיקי מסורבות גט"

אומר מנכ"ל בתי הדין בתגובה לטענה כאילו מספרם נע בין 4,000 ל־15 אלף

□ יהודה צור

בכל בתי הדין הרבניים בארץ יש רק 400 תיקים של מסורבות גט, ולא בין 4,000 ל־15 אלף כפי שנטען – אומר מנכ"ל בתי הדין הרבניים, בן דהאן, במאמר המתפרסם בגיליון החדש של תנועת מימר שהופיע השבוע.

בגיליון הקודם של העיתון טען פרופ' אריאל רוזן־צבי, כי מספר המסורבות והעגונות נע בין 4,000 ל־15 אלף. תנועת מימר פתחה לאחרונה בדיונים על הטיפול בענייני אישות במדינה, ובמסגרת זו הוקם צוות מיוחד של רבנים, משפטנים ואנשי ציבור, המחפשים דרכים לשפר את תפקוד בתי הדין הרבניים עבור ציבור הפונים.

בעקבות זאת כותב מנכ"ל בתי הדין הרבניים במאמרו, כי מסורבות הגט הוא מושג בלתי מוגדר וביקש לקבל את רשימת השמות מצד ארגוני הנשים הטוענים כך.

בדברי תגובתו למאמר אומר פרופ' אריאל רוזן־צבי, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב כי לפני 9 חודשים מינה ראש הממשלה בתפקידו כשר הדתות ועדה ציבורית לבדיקת תפקוד בתי הדין הרבניים, לאחר שהתקבלו תלונות קשות מצד הפונים והפונות לבתי־הדין.

לדבריו, למרות הדליפות על הקמת הוועדה והמשבר העמוק של בתי הדין הרבניים, היא לא התכנסה עדיין אפילו לישיבתה הראשונה, ולמעשה, פעילותה בקיפאון. לדברי רוזן־צבי, לחץ של דיינים מונע ממנכ"ל משרד הדתות העומד בראשה, לכנס את הוועדה, למרות חומרת המצב.

באיחור של 21 שנה נתן הקוד האתי של צה"ל מענה לסעיף בדו"ח אגרנט

□ אהרן קליין

פרסום הקוד האתי – רוח צה"ל לפני כשבוע, נתן מענה באיחור של 21 שנה להערה בדו"ח ועדת אגרנט, המתייחסת לצורך בספר תורתי בנושא מנהיגות ופיקוד.

תחת הכותרת "רוח הפיקוד" (עמוד 1362) כותבים חברי הוועדה, כי "עד כה לא פרסם צה"ל ספר תורתי (ולכן מחייב) בנושא המנהיגות והפיקוד, שיהווה מעין קוד של עקרונות ומסגרת לחשיבה ופעולות בתחום הנרחב של היחסים בין המפקד לפיקודיו והנהגת יחידתו בקרב. אך גם בהיעדר ספרות כזאת, התגבשו בצה"ל עקרונות מוסכמים לגבי ערכי פיקוד ומנהיגות כמו "אחרי", "דבקות במטרה", "הדוגמה האישית של המפקד", ו"היותו של המפקד נושא להזדהות פיקודיו".

חברי הוועדה הצביעו על חריגות כדבריהם, מ"רוח צה"ל" הלא כתובה. "מבלי לפגוע בכלל המפקדים, מצאנו בחקירותינו שהיו במלחמה חריגות מעקרונות אלה ואחרים, ואנו באים להצביע עליהן כדי להרגיש את הצורך לבלום את התופעה ולמנוע את התפשטותה בעתיד". לא ניתנו דוגמאות.

נשים ישראליות ופלסטיניות ישתתפו בכנס על הדיאלוג אחרי אוסלו

□ כתב "על המשמר"

נשים ישראליות ופלסטיניות, מעמודי התווך של החברה הישראלית והפלסטינית ישתתפו בדיון פוליטי ראשון מסוגו, בנושא הדיאלוג הישראלי־פלסטיני לפני ואחרי הסכם אוסלו, שיתקיים מטעם ארגון הג'רוסלם לינק במלון אמבסדור במזרח ירושלים, ביום ראשון ה־8 בינואר.

באירוע צפויים גילויים ייחודיים של נשים שהיו מעורבות באופן פעיל בתהליך השלום. אירוע זה יחשוף לראשונה, בקנה מידה ארצי, את הקמתו של ארגון הג'רוסלם לינק ואת קיומם של שני מרכזים, המרכז הישראלי "בת שלום", והמרכז הפלסטיני, "אל נסא".

לכבוד האירוע הגיעה במיוחד ד"ר לילה שאהיד, שגרירת אש"ף בפריס, שהיא האשה הנושאת בתפקיד הראשי הגבוה ביותר באש"ף בזכות כישוריה. ד"ר שאהיד לא תשתתף בדיון עצמו, אך תהיה נוכחת במקום. כן ישתתפו בכנס השרה שולמית אלוני, ד"ר חנאן עשראווי, ח"כ תמר גוז'נסקי, ועוד.

● חברת השיט "צים" תחנוך מוזיאון המתאר את תולדות החברה מאז הקמתה, במסגרת אירועי יובל שנים לקיומה, שיתקיימו החל מיוני 1995. חברת "צים" נרשמה בחודש יוני 1945 במרשם המנדטורי כ"צים חברת השיט הארצישראלית בערבון מוגבל", וברשימת מייסדיה דוד בן גוריון, א. קפלן, ד. רמז, ד. הכהן ומנהיגים נוספים מקרב הישוב היהודי של אותם ימים. "צים" החלה את דרכה עם האוניה "קדמה", וכיום היא מתפעלת מערך תובלה בינלאומי משולב בעל פריסה בכל רחבי תבל, ונמנית עם 10 חברות ספנות המכולה הגדולות בעולם.

מחקר חדש: 80 אחוז מנושאי התותבות בישראל מרכיבים מערכת לקויה

(ע). מחלת הסרטן בחלל הפה באוכלוסיה הישראלית מתגלה בדרך כלל בשלביה המאוחרים, דבר המקשה על הענקת טיפול אופטימלי. 80 אחוז מנושאי תותבות השיניים בארץ מרכיבים תותבות לקויות – על כך מתריע מחקרו של ד"ר מ. ליטנר מבית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת תל אביב.

המחקר יוצג בכינוס הלאומי של רופאי השיניים בישראל, שיתקיים בסוף השבוע בתל אביב.

ישראל היא בין "המובילות" בעולם בהיקף מחלת העששת, מסר ד"ר י. חן, יו"ר ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל. הוא מסר, כי ניתן לעשות רבות למניעתה, בעיקר בגילאים הצעירים.

לחלון נמסר, כי השנה ביקרו רופאי שיניים באלפי גני ילדים ברחבי הארץ, וקיימו פעילות הסברה ראשונית לכ־50 אלף ילדים.

בנוסף, הסתיים בימים אלה מבצע בדיקות שיניים חינם לילדים, במסגרתו הועמדו לרשות הקהל הרחב 800 מרפאות שיניים ברחבי הארץ כדי שילדים יוכלו לבוא לבדיקת מצב השיניים ולקבלת הדרכה בטיפול מונע נכון.

הכנס הלאומי הוא לציון 25 שנה לפעילות ההסתדרות לרפואת שיניים. הנושא המרכזי של הכנס הוא "חומרים ושיטות טיפול ברפואת השיניים המודרנית". בכינוס יוצגו חידושים ושיטות טיפול עדכניות ברפואת השיניים.

ז'קלין אסרף מקרית־שמונה נרצחה מירי רובה מסוג "גליל" בידי בעלה

הבעל התייצב במשטרה והודה במעשה □ את הנשק הוא לקח מבן אחותו, המשרת בצבא □ אסרף כבר ריצה שנתיים מאסר, על שדקר את אשתו □ בכנסת גברו אתמול הקולות לתת פתרון מיידי לבעיית האלימות במשפחה

□ בצלאל עמיקם ועתי"ם

ז'קלין אסרף (30) מקרית־שמונה, נרצחה אתמול בבוקר, לפי החשד, בידי בעלה, גבי, בירי מנשק מסוג גליל. את הנשק נטל אסרף מאחיינו, שהגיע לחופשה מהצבא. נטען, כי האחיין לא ידע, כי הנשק נלקח ממנו.

מחקירת המשטרה עולה, כי הרוצח המתין לאשתו בתוך המדרגות וירה בה למוות כאשר יצאה לעבודתה כקופאית בהיפרשוק של קרית־שמונה.

"הוא ירה כדור, כדור, היא צרחה והוא המשיך כדור ועוד כדור", סיפר עד ראיה, יצחק מלול, שהיה הראשון שהגיע למקום וניסה לטפל באשה.

החשוד ברצח ואחיו התייצבו אחר כך במשטרת קרית־שמונה. "הוא נראה מבוהל ומפוחד, רועד כולו ואמר: הרגתי את אישתי", סיפרו במשטרת קרית־שמונה.

מנהל מחלקת הרווחה בקרית־שמונה, איתן ארם, אמר כי כל אשה, החשה מאויימת על ידי הבעל, צריכה לטפל בעניין מייד ולא להמתין לילה נוסף "כל השפלה צריך לגרוע באיבה, לפי שזה מגיע לרצח", אמר ארם.

מירי גליזמן העובדת הסוציאלית שטיפלה במשפחה אמרה, כי במקרה של הנרצחת, נעשה כמעט הכל, כדי לסייע לה. "היא טופלה על־ידי כל הגורמים. בית משפט נתן צו הרחקה לבעל. האיש טופל במחלקות בריאות הנפש, המשטרה עקבה אחר המתרחש. אי אפשר לנחש שאדם קם בבוקר ורוצח כאשר בחודש האחרון לא יצר שום מגע ולא איים על אישתו", אמרה.

מפקד משטרת קרית־שמונה, סנ"צ מרק סילוק מסר, כי לפני שלושה חודשים התלוננה האשה כנגד בעלה ובשל כך הוא הורחק ל־10 ימים מביתו. אחר כך הוא הורחק בשנית בצו בית משפט לעוד שלושה חודשים. לפני שש שנים, התלוננה אשתו על שדקר אותה. אסרף נשפט וריצה שנתיים מאסר.

היום יובא אסרף, לבית משפט להארכת מעצרו.

ח"כ נעמי חזן ממרצ מבקשת לקיים דיון דחוף במליאת הכנסת בעקבות הרצח. חזן קובלת על כך כי למרות שאלימותו של בן הזוג במקרה זה היתה ידועה לכל, לא ננקטו צעדים בפועל כדי להגן על האישה ועל ילדיה. נעמי חזן דורשת שמשטרת ישראל תתן הגנה בפועל לכל הנשים אשר נגד בני זוגם הוצא צו הרחקה. כמו כן תובעת ח"כ חזן משרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, להקים מקלטים מיוחדים או למצוא פתרונות דיור מוגנים לנשים.

חברות הכנסת יעל דיין (יו"ר ועדת המשנה למניעת אלימות נגד נשים) ולימור ליבנת, דורשות להקים ועדת חקירה פרלמנטרית בנושא רציחות נשים בידי בעליהן. לטענתן, הרצח בקרית־שמונה, מאופיין בטיפול לקוי של כל המערכות. הרוצח היה במאסר, השתחרר והמשיך לאיים על אשתו, המערכת הסוציאלית היתה מודעת לאיומים; וה"הרחקה" מהבית הביאה את הרוצח לביצוע הפשע.

לדרישה הצטרפו גם הח"כים דדי צוקר ומשה פלד. ח"כ יהושע מצא, יו"ר ועדת הפנים בכנסת, יזמן בימים הקרובים ישיבה דחופה של הוועדה בעניין, בהשתתפות שר המשטרה, משה שחל, מפכ"ל המשטרה, רנ"צ אסף חפץ, ואנשי מקצוע. מצא יתבע מיידית חקיקה רחבה אשר תגן על נשים מאלימות; ותחייב את משרדי הממשלה לסייע לנשים מוכות – כך שתוכלנה להמשיך את חייהן בכבוד ובביטחון.

ח"כ סילבן שלום קורא לראש הממשלה, יצחק רבין, לקחת לידיו את הטיפול במלחמה באלימות נגד נשים. לדבריו, המצב הקיים לא יכול להימשך. שלום אומר, כי מחובתו של ראש הממשלה להקים צוות בינמשרדי לטיפול בנושא. שלום מוסיף, כי הנסיון הממושך והעצוב, מלמד כי אזהרות וענישה אינם מספיקים, יש להתנות שחרורם של בעלים אלימים במעבר של סדנאות טיפוליות, טרם יציאתם לחופשי.

ח"כ ענת מאור ודליה איציק גינו את הרצח המתועב של ג'קלין אסרף ואמרו כי אם לא ייושמו התביעות שהעלו בעבר להחמרה משמעותית בעונשים כנגד גברים מכים – לא יבוא קץ למעגל הרצח. היום תועלה הצעת חוק של מאור ואיציק להגביל את תפוצת כלי הירי ולחזק את הבקרה על המחזיקים בהם.

100 נשות אסירים שהגיעו אתמול לפגישה, ראשונה מסוגה, עם שרים וחכ"ים, עמדו דקת דומיה לזכרה של ז'קלין אסרף.

בפגישה עם נשות האסירים השתתפו שר המשפטים, דוד ליבאי, שרת העבודה והרווחה, 12 חברי כנסת, יו"ר הרשות לשיקום האסיר, אופיר פינס, ומנכ"ל הרשות, אברהם הופמן.

במהלך המפגש, בישר פינס, כי התנאים הסוציאליים של נשות האסירים יושוו לאלה של אימהות חד־הוריות. הוא ציין, כי מנכ"ל הביטוח הלאומי הודיע לו שהשינוי יבוא לידי ביטוי כבר בחודש הבא.

נשות האסירים תיארו במהלך המיפגש את המשבר בחייהן עם כניסת בן זוגם לכלא והמצוקות הכלכליות והאישיות בהן הן נתונות. הן הודיעו על ייסוד השדולה לבני האסירים ומשפחותיהם.

תרגיל הפחדה הביא ללכידת פורץ שחדר לדירה בגבעתיים

תרגיל הפחדה שערך קצין משטרה, סייע שלשום ללכידתו של פורץ בן 27 מערד, לאחר שהתבצר בדירת מגורים ברחוב ספירא בגבעתיים. שלשום בשעות אחר הצהריים הוזעקו השוטרים לדירה בעיר, בעקבות תלונה של דיירת על נסיון פריצה. בעת ששהו בדירתה וקיבלו פרטים על האירוע, שמעו לפתע צפצוף של מערכת אזעקה שהופעלה בבית סמוך. הם חשדו שמדובר באותו פורץ אשר עבר מדירה אחת לשניה באותו אזור.

כאשר הציצו השוטרים מבעד לחלון בקומה הראשונה הם הבחינו בפורץ השוהה בדירה. הם הזעיקו תגבורת וקראו לו לצאת אולם הוא החליט להתבצר בדירה. קצין המשמרת במשטרת גבעתיים, אילן ממן, החליט לבצע לפורץ תרגיל הפחדה. "אני מבקש להזמין לכאן מייד את יחידת הצלפים המיוחדת של המשטרה", אמר ממן בקול רם.

הפורץ אכן שמע ווינק מייד מחלון הדירה, הישר לידיהם של השוטרים שהמתינו לו בחצר.

לאחר שנלכד, התברר כי מדובר בעבריין בן 27 מערד, החשוד בעשרות פריצות לדירות במקומות שונים בגבעתיים. הוא נעצר כשעתו והפסיק את פעילותו בגוש דן לאחר שגורש לשנה מהאיזור. החשוד יובא היום לבית משפט השלום בתל אביב לבקשת הארכת מעצר.

נחמן גלבוע

מאסר למנהל מדור פלילי בנתניה שביצע עיקולים פיקטיביים במשולש

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, שנתיים מאסר על תנאי וקנס של 20 אלף שקל על חי בערש (49) מנתניה, לשעבר מנהל המדור הפלילי בבית משפט השלום בנתניה, שהורשע בביצוע אלפי צווי עיקול פיקטיביים בבתי חייבים במגזר הערבי במשולש.

בערש היה זכאי לקבל עבור כל עיקול סך של 31־34 שקל וסכום של 91־20 שקל עבור כל מקרה שבו החייב לא היה בבית.

בנוסף, קיבל החזר הוצאות נסיעה.

התביעה טענה בכתב האישום, כי מראשית שנת 86' ועד 89', יצא בערש לבצע אלפי עיקולים. אולם, כמחצית מן העיקולים, לא בוצעו כלל והוא מילא דו"חות עיקול כוזבים, מבלי שביקר כלל בבתי החייבים.

בערש הורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות והפרת אמונים.

בית המשפט דחה את טענתו, לפיה לא היה בקי בהוראות הקובעות את האופן בו יש לבצע את העיקולים. השופט קבע, כי בערש ידע היטב את ההוראות והיה מודע לכך שהוא פועל בניגוד להוראות אלה.

השופט אפרים שלו דחה את הסברו של בערש שטען, כי פעל בדומה לאופן שבו פעלו מעקלים אחרים, שקדמו לו בתפקיד, במגזר הערבי.

השופט שלו קבע, כי אפילו היו הדברים נכונים, אין בכך כדי לשמש צידוק לנאשם.

בערש זוכה משני אישומים של קבלת שוחד, האחד מתושב טייבה כתמורה לדחיית ביצוע צווי עיקול וכתן ארכה להסדרת חובותיו, והשני מעורך דין, כתמורה לקבלתו במזכירות בית המשפט, לאחר שעות קבלת קהל.

בהמשך לפרשת הפצת מאגרי המידע:

סוכן ביטוח עוכב לחקירה כחשוד שמסר תוכנת מחשב בניגוד לחוק

□ נחמן גלבוע

סוכן ביטוח, (41) מראשון לציון, עוכב אתמול לחקירה ביחידה הארצית לחקירות הונאה (יאח"ה), בחשד להפצת תוכנת מחשב בניגוד לחוק הפרטיות ומסירת חומר לידי גורם בלתי מוסמך.

הזמנתו לחקירה בחוליה לחקירת עבירות מחשב ביאח"ה, באה בהמשך לחקירתו של בעל חברת המחשבים "מקבילית", ראובן מילמן, שהציע לחברות שונות תוכנה ובה רשימת תושבי מדינת ישראל על פי מרשם האוכלוסין.

מילמן שנעצר בפרשה זו, טען בחקירתו כי קיבל את התוכנה מסוכן הביטוח. בחקירת סוכן הביטוח התברר, כי קיבל את התוכנה כדין לפני כשנה ששימש כראש מטה בחירות של אחד מסניפי המפלגות בראשון לציון. בניגוד למתחייב הוא לא החזיר את התוכנה לאחר הבחירות, אלא הציע אותה למילמן שעשה בה שימוש בלתי חוקי לצרכים מסחריים. דובר המשטרה מסר, כי שני החשודים שוחררו אתמול בערבות והמשך החקירה יועבר להמשך טיפול בפרקליטות.

אורח בת"א שר התעשיה והמסחר, מיכה חריש, היה אתמול אורח כבוד בתל־אביב. בתום פגישת עבודה עם ראש העירייה, רוני מילוא, נמסר כי סוכם על הקמת קבוצת עבודה משותפת לעיריית תל אביב־יפו ולמשרד התעשיה והמסחר. עוד סוכם על הכנת סקר, שיבדוק את מצבו העתידי של המסחר בעיר. דובר העירייה מסר, כי רחוב אלנבי יהיה הרחוב הראשון שישוקם, וכי מבחינה מסחרית. בתמונה: חריש ומילוא מתבוננים בדגם מפעל עפרונות שעליו מרגו ממוחשב שבנו תלמידי כיתה ו' בבית הספר "היכל" נחמן גלבוע, צילום: [illegible]

35 אלף שקלים במזומן נשדדו מאדם שיצא מסניף הבנק שלו

□ נחמן גלבוע

35 אלף שקל במזומן נשדדו, אתמול בשעות הבוקר מאדם, שיצא מסניף בנק בת"א. הנשדד, בן 49, יצא מהבנק כשהוא נושא עימו את המעטפה שהכילה את הכסף שמשך מחשבונו. דקות ספורות לאחר מכן, בקרן הרחובות אחד העם ובצלאל בת"א חטף השודד מידו את המזומנים ונמלט בריצה מהמקום. ככל הנראה מדובר באדם שידע על הובלת המעטפה. האיש לא נפגע והתלונן במשטרה. ניידות סיור של מרחב הירקון, שקיבלו את תיאורו של החשוד, סרקו את איזור האירוע, אולם לא נעצרו חשודים במעשה.

נעצר חשוד ברצח המסגר תושב חיפה, ישעיהו צינר

(ע). תושב שפרעם (31) נעצר אתמול בבוקר על ידי משטרת חיפה, כחשוד ברצח ישעיהו צינר (63) מחיפה, שגופתו נתגלתה ביום ראשון השבוע בשעות הערב, במסגריה שבבעלותו, בשדרות ההסתדרות בחיפה.

והחשוד נעצר בביתו והועבר לחקירה בחיפה, לצוות חוקרים, בראשותו של רפ"ק בין ענ'ואר. נודע, שהחשוד מועסק בבית מלאכה הממוקם בסמוך למסגריה של המנוח.

טכנאי הזיהוי של משטרת חיפה גילו סמוך לזירת הפשע בגדי עבודה ועליהם כתמי דם. עתה הם מבקשים לאמת, אם יש קשר בין כתמי דם אלה לבין דמו של החשוד.

ח"כ צוקר: יוחמרו העונשים שבחוק איסור האזנת סתר

□ בצלאל עמיקם

ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בראשות ח"כ דדי צוקר (מרצ), מכינה לקריאה שניה ושלישית תיקונים בחוק האזנות הסתר. הוועדה קבעה אתמול, כי העונשים שיקבלו עברייני החוק יוחמרו. העונש על המאזין האזנת סתר יועלה משלוש שנות מאסר לחמש שנים; העונש על המשתמש בידיעה או תוכנה של שיחה יועלה לחמש שנות מאסר; העונש על מתקין מכשיר למטרת האזנת סתר הועלה משנת מאסר אחת לחמש שנות מאסר. צוקר אומר, כי כדי לעקור את התופעה מן השורש יש להטיל עונש חמור ביותר של שבע שנות מאסר על המשדל או המזמין האזנת סתר.

עלות סל הבריאות ל־'95 נקבעה ברמה של 14.2 מיליארד שקל

קופות החולים לאומית, מכבי ומאוחדת יקבלו תמיכה בסכום של 255 מיליון שקל

(ע). עלות סל הבריאות ל־'95 תהיה 14.217 מיליארד שקל – החליטה אתמול ועדת העבודה והרווחה.

שמונה מחברי הוועדה הצביעו בעד ההחלטה וחמישה התנגדו.

בעלות נכללים שירותים שיסופקו בידי קופות החולים והממשלה, לרבות אישפוז יולדות.

כן נכלל בה התקציב הממשלתי בסכום של 255 מיליון ש"ח, כתמיכה מיוחדת לקופות החולים "לאומית", "מכבי" ו"מאוחדת" בתקופת המעבר.

עלות סל הממשלה המיועד לבריאות הנפש, לגריאטריה ולבריאות הציבור בתקופת המעבר, מסתכמת ביותר ממיליארד שקל.

עוד 570 מיליון שקל ייועדו בתקציב לנושא אישפוז היולדות ולקידום טכנולוגי.

ישראל וירדן יקימו במשותף לשכת מסחר איזורית

ההסכמה בהתאם להחלטות ועידת קזבלנקה ☐ השבוע נערך בירדן סיור של אנשי עסקים ישראליים בראשותו של דני גילרמן

☐ אבשלום קווה, אריה דיין

לשכות המסחר של ירדן ושל ישראל ישתפו פעולה בהקמת לשכת מסחר איזורית.

הסכמה על כך התקבלה אתמול בפגישה ראשונה מסוגה בין נשיא איגוד לשכות המסחר של ישראל דני גילרמן ועמיתו הירדני חיידר מורד.

ההסכמה היא ברוח החלטות ועידת קזבלנקה. נאמר בה, כי שני הצדדים ישתפו פעולה בחילופי מידע ובסיוע לאנשי עסקים של שני הצדדים.

במיפגש סוכם על שיתוף פעולה לקראת ועידת עמאן, המשך לועידה בקזבלנקה, האמורה להיערך השנה. לדברי גילרמן ישראל וירדן יכולות לשמש מודל לשיתוף פעולה אזורי ובכך לתת תוקף של ממש למזרח תיכון חדש.

גילרמן אמר בפגישה כי על ישראל וירדן לשמש "מודל לשיתוף פעולה אזורי" כדי שיהפכו "למרכז מסחרי ופיננסי למזרח התיכון החדש, שיתהווה אחרי הסכם השלום".

עמיתו הירדני הביע את דעתו, לפיה אחרי חתימת ההסכם הכלכלי בין ישראל וירדן, ייפתחו הזדמנויות כלכליות חדשות לאנשי עסקים משתי המדינות. "המשך תהליך השלום", אמר מורד, "יכול גם להביא ליצירת שוק מזרח־תיכוני משותף, שבו ישתתפו גם מצרים, עיראק, סוריה ולבנון. היציבות והביטחון שישררו באזור יספקו אווירה שתעודד ותקדם עסקים".

גילרמן מבקר בימים אלה בירדן, בראש משלחת של אנשי עסקים ישראליים. אחרים מחברי המשלחת, ובהם איש העסקים יעקב נמרודי, מנכ"ל השופרסל דוד אלפנדרי ומנכ"ל הקו־אופ יעקב גלברד, נפגשו עם אנשי עסקים ירדניים.

הפגישות, כך מסרו, התקיימו באווירה טובה והניבו קשרים בעלי חשיבות כלפי העתיד.

שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר סייר אתמול באתרי הבנייה של הישובים מתן, ליד מושב ירחיב, ובת חפר, ליד קיבוץ יד חנה. בשני הישובים ייבנו כ־1,400 וילות בודדות או דו־משפחתיות. מחיר כל וילה יהיה כ־150 אלף דולר ואף פחות מזה. מרבית המתעניינים הם זוגות צעירים (צילום: ישראל הדדי)

אושרה הצעת חוק שתחייב שוויון שכר נשים וגברים

☐ בצלאל עמיקם

חובת תשלום שכר שווה לגבר ולאשה תחול על כל גמול, תשלום או הטבה אחרים המשולמים לעובד או עבורו בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין. ועדת העבודה, בראשותו של ח"כ יוסף כץ, אישרה אתמול הצעת חוק זו שתונח בקרוב לקריאה ראשונה.

בעלי ההצעה הם החכ"ים תמר גוז'נסקי, נעמי בלומנטל, ענת מאור, יעל דיין, נעמי חזן, רן כהן, עמיר פרץ, האשם מחמיד יו"ר הוועדה.

ח"כ גוז'נסקי, הסבירה כי יחול איסור על אפליית נשים לא רק בשכר המשולב אלא גם בתשלומים הנילווים, לרבות החזקת רכב, טלפון, ביגוד וכו'.

השכר המשולם כיום לנשים בשירות המדינה נופל בכרבע משכרם של הגברים.

ח"כ ענת מאור, יו"ר ועדת משנה לקידום נשים בעבודה ובכלכלה, אמרה, כי החוק ייצור שוויון השכר בפועל.

מקבלי קיצבאות זקנה ישלמו דמי ביטוח בריאות מקצבאותיהם בלבד

☐ אריה דיין

מקבלי קיצבאות זיקנה ישלמו דמי ביטוח בריאות מהקצבה בלבד וכל הכנסותיהם האחרות יהיו פטורות מתשלום דמי ביטוח בריאות.

זוג מקבלי קיצבאות זיקנה, הכוללות גם השלמת הכנסה, ישלמו דמי ביטוח בריאות בסך 47 שקל. בודד המקבל קיצבת זיקנה שאינה כוללת השלמת הכנסה ישלם 88 שקל וזוג מקבלי קיצבאות כאלה ישלם ביחד 128 שקל.

מקבלי קצבת שארים בגיל פרישה, כלומר אלמן בן 65 ומעלה או אלמנה בת 60 ומעלה, ישלמו 88 שקל לחודש ושאר הכנסותיהם יהיו פטורות מדמי ביטוח בריאות.

מקבלי קצבת שארים שטרם הגיעו לגיל פרישה ישלמו דמי ביטוח בריאות על הכנסתם החייבת בדמי ביטוח לאומי. קצבת השארים שלהם תהיה פטורה.

אלמן, שטרם מלאו לו 65 שנים ויצא לפנסיה מוקדמת, ישלם דמי ביטוח בריאות על הכנסתו החייבת בדמי ביטוח לאומי וגם ישלם 4.8% על הכנסתו מהפנסיה המוקדמת. קיצבת השארים שלו תהיה פטורה.

אלמנה שטרם מלאו לה 60 והיא גם עובדת וגם יצאה לפנסיה מוקדמת תשלם דמי ביטוח בריאות רק על הכנסותיה מהעבודה. אלמנה שאינה עובדת תשלם 47 שקל רק מקצבת השארים שלה.

רואה החשבון איקה בש הואשם בשימוש במידע פנים

רואה חשבון יצחק (איקה) בש (44) ממושב רשפון, שותף במשרד רואי־חשבון אלמגור־בש הואשם אתמול בבית משפט השלום בתל אביב בעבירות של שימוש במידע פנים בחברות יישום אחזקות, מירג' פיתוח בישראל, ויוניקורן השקעות.

באישום אחד מואשם בש בעשיית שתי עסקאות של רכישת מניות יישום בסכום של 31 אלף ש"ח, תוך שימוש במידע פנים, שנודע לו מהיותו רו"ח החברה.

באישומים אחרים נאמר, כי בש קשר ארבע עסקאות רכישה של מניות חברת מירג' בסכום של 33 אלף ש"ח.

גם עסקאות אלה, נאמר בכתב האישום, נעשו תוך שימוש במידע פנים, וזאת בדבר השקעה מיועדת של מירג' בפרוייקט לבניית 360 יחידות דיור בהרצליה.

כן הואשם בש בעשיית 14 עסקאות רכישת נ"ע של חברת יוניקורן בסכום של כ־300 אלף שקל תוך שימוש במידע פנים שלא היו ידוע לאנשים אחרים.

עת"ם

הכוונות לצמצם את עלות העבודה נתקלו במחזור נמוך

☐ כתב "על המשמר"

אתמול נרשמה מגמה של עליות מתונות בשוק המניות בתגובה לכוונת הממשלה לצמצם את עלות העבודה למעסיקים באמצעות הפחתת המס המקביל ומס ההכנסה.

מדד המשתנים נקבע על 170.37 בעלייה של 0.14%. מדד המעו"ף נקבע על 172.50 בעלייה של 0.24%. המחזור הכולל במניות היה כ־80 מיליון שקל. במשתנים בלטה עליה של 1.75% במניות עלות 5 ועלייה של 1% במניות טבע.

מחזור בולט של כ־3 מיליון שקל נרשם במניות טבע.

משקיפים מעריכים שהשוק מתחיל להתייצב סביב הרמה הנוכחית של 170 נקודות במדד המשתנים. שיפור עתידי בשוק המניות אפשרי כאשר ברקע תצפית שהריבית תרד בטווח הנראה לעין.

במניות הכר"מ נרשמה מגמה של ירידות שערים.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמו עליות מתונות המוסברות בכך שרמת התשואות לפדיון ברוטו בצמודי מדד היא אטרקטיבית להשקעה ומזמינה קונים.

עליות מתונות נרשמו גם בצמודי הדולר.

במקביל לעליה הקלה בשער הדולר הציג התשואה בסדרות הארוכות של המק"מים ירדה של 16 אחוז בצפיה להתמתנות אינפלציונית ולירידת הריבית בעתיד.

השוק הבינלאומי

(הנתונים נכונים לשעה 20:00 שעון ישראל)

שערי המטבעות העיקריים ביחס לדולר

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי
ליש"ט*	1.5576	1.5641	1.5629	-0.0029
מרק	1.5527	1.5610	1.5542	-0.0060
פרנק שוויצרי	1.3110	1.3188	1.3123	-0.0060
פרנק צרפתי	5.3530	5.3836	5.3583	-0.0229
ין יפני	100.00	100.50	100.37	+0.1500

* השער בדולרים

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי	
סוכר מזוקק (ליברה)	15.14	15.29	15.21	+0.04	(סנטים)
קפה (ליברה)	168.00	165.35	166.25	-2.60	(סנטים)
קאקאו (טונה)	995.00	992.00	995.00	+20.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	88.35	89.95	88.50	-1.85	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	106.50	108.25	105.60	-0.80	(סנט)
חיטה (בושל)	399.75	402.75	401.25	-0.25	(סנט)
תירס (בושל)	230.00	231.00	230.25	-0.75	(סנט)
סויה (בושל)	548.50	551.00	550.00	-0.75	(סנט)
נפט חימום (גלון)	50.70	51.60	51.31	–	(סנט)
נפט קל (טקס בחבית)	17.74	17.57	17.63	-0.13	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.32	16.48	16.36	-0.14	(דולר)
זהב (אונקיה)	379.60	380.25	383.65	-2.50	(דולר)
כסף (אונקיה)	4.7100	4.7400	4.9200	-0.15	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	413.00	415.00	414.00	-0.70	(דולר)
נחושת (ליברה)			138.55	–	(סנטים)
עופרת (טונה)			654.00		(דולר)
אלומיניום (טונה)			1,977.00	+25.00	(דולר)
אבץ (טונה)			1,137.00	+2.00	(דולר)
ניקל (טונה)			8,890.00	+20.00	(דולר)

מדדי המניות

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,828.72	3,843.19	3,837.13	+2.69
מדד המניות הישראליות בניו יורק	112.62	115.32	113.29	-1.87
לונדון (פאם אי 100)	3,056.20	3,066.10	3,056.20	-9.30
פרנקפורט (דקס)			2,106.58	+29.55
טוקיו (ניקיי)			19,723.00	–
הונג קונג (האנג סנג)			7,844.14	-346.90

מטבע חוץ בנק הפועלים - 3.1.95

	היחידה	בנקנאים קניה	בנקנאים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1					3.3646
דולר אמריקני	1					3.0240
מרק גרמני	1					1.9406
לירה סטרלינג	1					4.7197
פרנק צרפתי	1					0.5629
ין יפאני	100					3.0175
גילדן הולנדי	1					1.7327
פרנק שוויצרי	1					2.2965
כתר שבדי	1					0.4057
כתר נורבגי	1					0.4449
כתר דני	1					0.4941
מרק פיני	1					0.6346
דולר קנדי	1					2.1635
דולר אוסטרלי	1					2.3304
ראנד דרום אפריקאי	1					0.8518
פרנק בלגי	10					0.9441
שילינג אוסטרי	10					2.7586
לירה איטלקית	1,000					1.8624

מאות הפגינו במוסקווה נגד ההתערבות הצבאית בצ'צ'ניה

המשטרה מנעה את כניסתם לכיכר האדומה ● קרבות עזים התחדשו במרכז גרוזני ● כ־100 גוויות של חיילים רוסיים נספרו עד כה בחוצות הבירה ● דודאייב: שבינו הרבה חיילים רוסיים

מוסקווה, (איי.פי, ע"צ, ע"ד). מאות אנשים הפגינו אתמול במוסקווה נגד ההתערבות הרוסית בצ'צ'ניה, ואחר הצהריים הצטרפה אליהם תהלוכה של אמהות חיילים, לאחר שהמשטרה מנעה את כניסתה לכיכר האדומה.

בין ההמונים שהתאספו בכיכר לוביאנקה, היה יו"ר ועדת ההגנה של הפרלמנט הרוסי, סרגיי יושנקוב. הוא הוקיע את "שתיקת המנהיגים" הרוסים. "השלטונות חייבים לזכור את ההסכמים שעליהם חתמו בעניין זכויות האדם", אמר בין היתר.

"לרוע המזל, האנשים הללו לא השתנו הרבה. הם מוסרים מידע כוזב לשלטונות", אמר בהצביעו על הבניין הצהוב המפורסם של הק.ג.ב. לשעבר, בכיכר לוביאנקה.

המפגינים נשאו שלטים בגנות ההתערבות הצבאית. "דמם של החיילים הרוסים רובץ על מפקד המבצע", הגנרל אנאטולי קוואשין, "לא גידלנו את הילדים שלנו כדי שיילחמו", "תודה לכלי התקשורת הבלתי תלויים על שהם אומרים לנו את האמת על צ'צ'ניה", נאמר על אחרים מהשלטים.

אחד מיועציו הקרובים של נשיא רוסיה בוריס ילצין, ויקטור איליושין, הכריז, כי למוסקווה "אין ברירה אלא ללכת עד הסוף" בצ'צ'ניה.

בראיון לסוכנות אינטרפאקס אמר איליושין, "איש איננו יכול לחזות מראש מתי יושב המשבר". לדעתו, הצעד הרציני ביותר לקראת סוף המשבר יהיה פתיחת מו"מ ללא תנאים בין רוסיה ושלטונות גרוזני.

נשיא צ'צ'ניה אמר לא מכבר כי הוא מוכן להיפגש עם הנשיא ילצין או ראש ממשלתו צ'רנומירדין. אך עד עכשיו סירב לנהל מו"מ עם מוסקווה אלא במסגרת עצמאות צ'צ'ניה, ודחה כל פגישה עם שלושה הנציגים של הקרמלין.

קרבות עזים נתחדשו אתמול אחרי הצהריים בלב גרוזני בין חיילים רוסיים ולוחמים צ'צ'ניים, ברחובות שבהם מפוזרים טנקים שרופים רבים ומתגוללות עשרות גופות.

אחד ממוקדי הקרבות נמצא ליד תחנת הרכבת, כ־1.5 ק"מ מארמון הנשיא. במרכז העיר נראו אתמול עשרות טנקים רוסיים מושמדים ויותר מ־100 גופות של חיילים רוסיים פזורות ברחובות שבקירבת הארמון.

הכוחות הרוסיים הפגיזו באש ארטילרית מספר פעמים ביום שלישי את ארמון הנשיאות בגרוזני ואת סביבתו, ואחת הפצצות הפילה את הדגל הצ'צ'ני שהונף על גג הבניין. שלוש פצצות נוספות נחתו בסביבתו הקרובה של הארמון, בכיכר המרכזית בגרוזני, ועשרות לוחמים צ'צ'נים נאלצו לתפוס מחסה.

האש האטילרית נורתה ככל הנראה מהרבעים הצפון־מזרחיים של גרוזני, בהם שמרו הכוחות הרוסיים על עמדותיהם, לאחר ההסתערות הכושלת בסוף השבוע על בירת צ'צ'ניה.

המנהיג הבדלני הצ'צ'ני ג'והר דודאייב אמר כי חיילים רוסיים רבים נישבו בידי כוחותיו, ורמז על האפשרות שיוצאו להורג אם לא יורה הקרמלין על הפסקת הפעולות הצבאיות כדי להדיחו.

בהודעה ששודרה בטלוויזיה הצ'צ'נית, קרא דודאייב לקרמלין להפסיק את התקדמות כוחותיו לעבר הבירה גרוזני.

לוחמים צ'צ'נים מציגים לראווה גופות של חיילים רוסיים שנהרגו בקרבות בגרוזני (צילום: איי.פי)

שישה חיילים רוסים נהרגו בטג'יקיסטן בידי קנאים איסלמים

מוסקווה, (ע"צ). שישה חיילים רוסים נהרגו ורבים נפצעו אתמול בחילופי ירי בגבול טג'יקיסטן עם אפגניסטן, בין כוחות רוסיים ולוחמי האופוזיציה האיסלמית הטג'יקית, דיווחה סוכנות הידיעות איטר־טאס, שציטטה מקורות צבאיים ברושאנבה הבירה.

המקורות מסרו, כי תקריות הירי היו באיזור גורנו־באדאח'צאן.

כ־15 אלף חיילים, בעיקר רוסים, מוצבים בטג'יקיסטן, ועוסקים בהגנה מפני התקפות אנשי האופוזיציה האיסלמית, שחלקם מוצאים מקלט באפגניסטן, על המשטר הניאו־קומוניסטי.

בשבוע שעבר נהרג ברצח שאירע במרכז הבירה הטג'יקית, מפקד אחת מיחידות השריון של הכוח הרוסי המוצב באיזור.

סוכני מודיעין מערביים חוקרים בפראג שני חשודים בהברחת אורניום

לפראג באו צוותים גדולים ממנגנוני מודיעין מערביים ומומחים לאנרגיה גרעינית, כדי לחקור רוסי וכן מומחה צ'כי לענייני גרעין, שנעצרו כשניסו להבריח 3 ק"ג אורניום 235 מועשר 87.7%.

הדבר נחשב לנסיון ההברחה הגדול ביותר מסוגו של חומרים גרעיניים בעלי קרינה רדיואקטיבית, בשל הכמות הגדולה ובשל היותה מועשרת ומתאימה לייצור פצצה גרעינית. הכמות הנדרשת לפצצה היא 5־20 ק"ג אורניום מועשר.

החקירה בניסיון לגלות את מקור האורניום. נמסר שהמקור הוא רוסיה הלבנה, טג'קסטאן או מקור "צבאי".

אנשי המודיעין מנסים לעמוד על מזמין ההברחה.

כמה מקורות רמזו שאחת הבירות המערביות באירופה משמשת כמרכז לביצוע עסקות דומות בשביל מדינות בעולם השלישי. בבירה זו ביקרו באחרונה אישים מהמזרח התיכון הידועים כתומים.

ע"מ

קלטת־רצח אלג'ירית מופצת בקרב מוסלמים באירופה

מתעדת את רציחתו של ואלי תסמסילת ועצרות המוניות של קנאים הקוראים לג'יהאד ☐ נמכרת במדינות אירופה במחיר נמוך

פריס, (ע"מ). העיתון "אל וטן אל ערבי" מוסר כי זה שבועות מספר מופצת בחוגים איסלמיים רדיקאליים באירופה קלטת וידיאו חדשה, המתעדת את פעולות הדמים האחרונות שבוצעו בידי "הקבוצה האיסלאמית המזויינת" באלג'יריה.

בסרט ניתן לראות את ההתנקשות בחייו של ואלי תסמסילת לפני מספר חודשים, את שמחת המושים ואת הקריאות לג'האד. הקלטת נמכרת באופן סודי למחצה ובמחירים נמוכים – פחות מעשרים דולר לקלטת.

מכירתה של הקלטת עוררה "צעקה גדולה" במקורים בג'נבה ולוזאן שבשווייץ וגרמה לפתיחת חקירה בנושא בראשות שוטר ולהתמקדות מחדש בריבוי הפעילות של האיסלאמיים בשווייץ.

פרשת חשיפת הרשת להברחת נשק משווייץ לאלג'יריה עוררה תגובות רבות בשווייץ והביאה למעצרו של שוטר שווייצי בעוון מסירת רשימת החשודים למנגנוני המודיעין האלג'יריים. השוטר הודה במעשיו וניסה לתרצם בכך שאמר ששלטונות אלג'יריה יעילים יותר בטיפול באיסלאמיים הקיצוניים מאשר שלטונות שווייץ.

החקירה בנושא הסחר בקלטת הווידיאו מתבצעת משום הסרט קורא להרג שאסור עפ"י חוק בשווייץ.

● ממשלת סרי לנקה והמורדים הטאמיליים הבדלניים, הסכימו ביום שלישי להפסיק את מעשי האיבה, כמבוא לסיום מלחמת האזרחים בת 12 השנים. "הושג הסכם על הפסקת מעשי האיבה, שיוביל להפסקת אש, אנו זקוקים עתה להסכמת הנשיאה קומאראטונגה ולחתימתה לגבי המועד", מסר מזכיר הנשיאה לעיתונאים. המורדים שיחררו ארבעה שוטרים שהוחזקו בשבי ערובה מאז יוני 1990 וגם רנו בתוכנית לשיקום האזור, בסכום של 816 מיליון דולר.

מקאו אוסרת על "מומחיות לבידור" מרוסיה לעבוד בתחומה

ההודעה על האיסור בעקבות פרשייה אפלה שבה נרצחו עורך דין מהונג קונג ו"דיילת" רוסית ☐ אזרחים רוסיים השוהים במושבה נחשדים בהברחת רכיבים לפצצות גרעיניות

מאקאו, (ע"י סי.אן.נ.) "דיילות" רוסיות, במובלעת הפורטוגזית מאקאו לא יקבלו עוד אישורים לעבוד במאקאו, כתוצאה מאיסור חדש של שלטונות המובלעת, מסרו אתמול בעלי מועדוני לילה.

הכוונות מקומיות ליבוא נות אורח הודיעו לא מכבר לבעלי מועדוני הלילה על המדיניות החדשה, ששמה קץ להירוש רשיונות עבודה ומגיים עבור נשים מחבר המדינות העצמאיות המועסקת כ"מומחיות לבידור" בסוף מקורות.

ביום עובדות במאקאו כ־100 רוסיות במועדוני לילה.

לא נמסרו נימוקים להחלטה, אך מנהל מועדון לילה העלה השערה, כי גרם לה רצח כפול שהיה ביוני בעיר ולאדיווסטוק, שבמהלכו נרצחו עורך דין ידוע מהונג קונג ובת לוויתו הרוסיה.

הרצח הכפול של הפרקליט גארי אלורדייס וה"דיילת" הרוסית נאטאלי מאטסאלובה בת ה־20, שעמה נפגש במאקאו, לא פוענח עד היום.

בעקבות פרשה זו, שזכתה לכותרות ברחבי העולם, העלו מקורות במקאו ומשטרה, כי יותר מ־100 "נשות־שעשוע" במאקאו מופעלות בידי סוכנים לשעבר של הק.ג.ב., המשטרה החשאית הסובייטית לשעבר.

כן משערים שההחלטה התקבלה גם בשל החשדות, שרוסים השוהים במאקאו היו מעורבים בהברחות רכיבים לפצצות גרעיניות.

המשכים

ועדת הכנסת

המשך מעמוד ראשון

וביטחון, אורי אור, הסביר כי בשעות הבוקר הגיעה הודעה אנונימית אל זרועות הביטחון בדבר חטיפת חייל. שמו של החייל נבדק במחשבים, ונמצא כי הוא בריא ושלם. אור מסר כי דובר צה"ל מסר המחשה לידיעה שמסר ח"כ באיגר. "זהו מעשה חמור, ובמציאות הבטחונית שלנו אסור שזה יישנה", סיכם אור את מעשיו של באיגר.

יו"ר הכנסת, שבח ויס כינה את דבריו "מעשה נבלה". לדבריו, מאז שודרו הדברים הוא קיבל עשרות טלפונים מהורים ובני משפחה מודאגים. "הייתי ממש מבויש מפניות המשפחות", אמר והוסיף: "אני מבקש שאותי שהעניין ילובן ויינקטו צעדים חמורים". בקריאת ביניים קרא באיגר: "זו ההזדמנות שלך לנקום בי. מעשך הוא מעשה נבלה גדול יותר. אתה מנצל את מעמדך בצורה מכוערת".

חברי הכנסת שנכחו בישיבה גינו ותקפו בחריפות את מעשהו של באיגר. ח"כ רענן כהן פנה במכתב אל היועץ המשפטי לממשלה, בבקשה לקבל את חוות דעתו בעניין הסרת חסינותו של באיגר.

בהמשך סיפר באיגר, כי מספר סודרנים בכנסת ניגשו אליו ואמרו כי שמעו כרשות על חטיפת חייל בגבעה הצרפתית. אחר כך אמרה לו ואת גם מזכירת סיעה בכירה, שאפילו מסרה את שם החטוף. כשנכנס למזנון הכנסת, שאלו אותו מספר חברי הכנסת אם שמע את הידיעה. "אז נזכרתי בתקדים טראגי בעניין של הקודש נחשון וקסמן, כששאלתי את שחל מדוע לא מחפשים את החייל שנחטף, והוא השיב שאין כלום. לפתע קיבל שחל פתק, נקרא לרבין ומשבב, התנצל בפני על שידעתי לפניו על חטיפת וקסמן. מאחר שהיה תקדים, והשמועה עשתה לה כנפיים, לא עלה על דעתי שאני עושה מעשה רע. אם יתברר שהידיעה לא נכונה – אתנצל בפני מי שצריך", אמר באיגר. הוא הרגיש כי הוא חש שנעשה לו לינץ' ציבורי וכי הוא מרגיש כמו בבית דין שדה.

יו"ר הוועדה, ח"כ חגי מירום, סיכם את הדיון באומרו כי הוקעת באיגר נשמעה מעצם הדיון. הוועדה טרם החליטה מהם הצעדים שיינקטו נגדו וההחלטה תתגבש לאחר שתשמע הוועדה את חוות דעתם של היועצים המשפטיים.

מקור השמועה שהגיעה לבאיגר הוא ככל הנראה, בפרשה שהחלה אתמול בשעות הצהרים, כאשר אלמוני התקשר "לקול ישראל" בערבית, וטען כי ארגון החמאס חטף בשעות הבוקר חייל ישראלי בשם אילן מרדכי. מעבר להודעה האנונימית לא הוצגו במהלך שעות היום ראיות שאכן בוצעה חטיפת חייל. צה"ל ומערכת הביטחון בדקו את הנושא, ובשעות אחר הצהרים המאוחרות פרסמו והודיעו כי "עד כה לא נמצא חייל נעדר כלשהו וכי הבדיקה נמשכת".

הידיעה על חטיפת החייל פשטה בתוך זמן קצר, כשנוספים לה עוד פרטים, שכביכול הגיעו למערכת הביטחון, לפיה הציגו החוטפים אולטימטום שהסתיים אמש בשעה 21.00, ודרשו את שחרורם של כ־500 מחבלים מארגון החמאס, היושבים בכלא הישראלי.

מיד עם קבלת ההודעה החלו במערכת הביטחון בבדיקות מקיפות לבירור אפשרות של חייל נעדר כלשהו. בדיקת מחשב העלתה, כי בצה"ל משרתים למעלה מ־60 חיילים העונים לשם שנמסר, אילן מרדכי.

בעקבות דברי באיגר בכנסת, ששודרו בשידור ישיר בערוץ 33 של הטלוויזיה, פרסם דובר צה"ל את הודעתו, והוסרה מגבלת הצנזורה על הידיעה.

האוצר החליט

המשך מעמוד ראשון

מנכ"ל משרד האוצר אמר שתוספת היוקר, האמורה להיות משולמת במשכורת חודש ינואר, שתשולם בתחילת פברואר, תינתן במלואה, על פי הנוסחה המקובלת על ההסתדרות והמעסיקים. הוא גם העריך שלא יהיה צורך בביצוע פיחות בשער המטבע, כי הצעדים החד־צדדיים המתוכננים אמורים להיות "תחליף לפיחות, שלא יתלווה אליו הנזק הכרוך בעליית מחירים". הצעדים האלה, אמר, יסייעו בעת ובעונה אחת להקטנת האינפלציה, להגדלת רווחיות הייצור ולהקטנת האבטלה. ברודט הביע תקווה, שהם ילוו עד ידי "צעד מגבה" מצד בנק ישראל, ברמות הורדת הריבית.

יו"ר בית הנבחרים (הוועד הפועל) של ההסתדרות, דן כהן אמר אמש, בתגובה על הודעת מנכ"ל משרד האוצר, על ביטול עיסקת החבילה, כי ההסתדרות לא תשב בשקט. כהן קובל כי בעוד משרד האוצר מעניק מיליארדים למעסיקים, באמצעות הקלות שונות, הוא פוגע בשכר העובדים. "הורדת המס המקביל בשיעור של 2 אחוזים מצד אחד, והורדת השכר בעוד התפוקה עולה, היא בגדר חוצפה ועזות מצח", אמר כהן.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, אמר בתגובה: "אני מודאג שכל הגורמים במשק הבינו שלא ניתן לשחק בתוספת היוקר ומציע למשרד האוצר לשקול מחדש הפחתת עלות העבודה למעסיקים. לדעתי, יש לחלק את ההפחתה לאחוז אחד של מס מקביל ואחוז אחד מס בריאות. חלוקה זו תיצור תחושה של חלוקת נטל צודקת במשק, ותעניק מוטיבציה משותפת, להצמחת המשק והגדלתו". עוד אומר פרץ, כי ההסתדרות מצפה מהממשלה להיענות לדרישותיה, ולהקל על אוכלוסיית השכירים במעמד הבינים את נטל המס. הדרך לתקן את העיוות בשכר היא באמצעות ריווח מדרגות המס והוספת זיכוי לאשה עובדת.

נשיא התאחדות התעשיינים, דן פרופר, אמר אמש כי הוזלת עלויות העבודה ב־2 אחוזים (המס המקביל) היא צעד בכיוון הנכון, אבל איננו מספיק, שכן רווחיות היצוא עדיין פגועה. לדבריו, יש לעשות צעדים נוספים לשיפור רווחיות היצוא ולחיזוק כושר התחרות של התעשייה בכלל. צעדים אלה צריכים להיות בתחום המוניטרי, ובהקטנת הוצאות הממשלה.

הפלסטינים תובעים מישראל לא לעבות התנחלויות קיימות

□ פאר־לי שחר

הפלסטינים תובעים מישראל שלא לעבות התנחלויות קיימות, בנוסף להתחייבות שניתנה בהסכמי אוסלו וקהיר, שלא להקים התנחלויות חדשות. כמו כן, תובעים הפלסטינים כי ישראל תאפשר פעילות במוסדות אש"ף בירושלים. השר פרס אמר, כי נושא ירושלים יעלה כמתחייב במו"מ על הסדר הקבע, וכי עד אז יש לפעול על פי הסיכומים שכבר הושגו בעניין זה. באשר להתנחלויות, הבהיר פרס כי ישראל אינה מתכוונת להקים התנחלויות חדשות.

בשיחות אתמול נרשמה התקדמות בכל הקשור לפתיחת המעבר הבטוח בין עזה ליריחו. סוגיית האסירים הפלסטינים נדונה אף היא, ונביל שעת' טען, כי המשך מעצרם פוגע ביחסי האמון בין הצדדים. השר שחל אמר, כי הנושא ייבדק יחד עם ראש הממשלה יצחק רבין.

בשבוע הבא תתקיים ככל הנראה פגישה בין ראש הממשלה יצחק רבין, לבין יאסר עראפת.

הדברים נאמרו במסגרת דיוני ועדת הקישור העליונה שהתקיימו אתמול בקהיר. בדיונים השתתפו לצד שר החוץ שמעון פרס גם השרים יוסי שריד ומשה שחל, שצורף באחרונה לצוות המו"מ, ונביל שעת' שעומד בראש המשלחת הפלסטינית. אליהם נלוו האלוף דני רוטשילד, מתאם פעולות צה"ל בשטחים, והיועץ המשפטי של משרד החוץ יואל זינגר.

הוסכם על הצדדים, כי השיחות בנושא הפריסה מחדש של צה"ל יתקיימו בדרג גבוה – ראש הממשלה יצחק רבין, שר החוץ שמעון פרס, וראש הרשות הפלסטינית יאסר עראפת, והשיחות על ההיערכות לבחירות תימשכנה בקהיר. השיחות בקהיר נערכו באווירה מתוחה, על רקע הריגתם של 3 השוטרים הפלסטינים שלשום. גם השיחה שקיים ערב קודם שר החוץ שמעון פרס עם ראש הרשות הפלסטינית יאסר עראפת, בה מסר על ההחלטה להפסיק את הבניה בכפר אל־חדר, לא היה בה כדי להפיג את המתיחות.

פרס נועד לשיחה מקדימה עם נביל שעת' במסגרת ארוחת צהרים, אותה ערך שר החוץ המצרי עמרו מוסא. לפני הפגישה אמר שעת' כי יש אווירה של משבר וכי על ועדת הקישור לחשוב כיצד להיחלץ מהמצב שנוצר. שעת' ציין, כי המטרה היא לקיים דיון על הדרכים להמשיך את המו"מ: "לא באנו להחלטה לנטוש את תהליך השלום. אנחנו מנסים להתגבר על המכשולים". שעת' הוסיף כי המרירות קיימת בשל הקצב האיטי של המו"מ.

לאחר הדיון הזה נועד פרס עם עמיתו המצרי עמרו מוסא ועידכן אותו בנושאים המצויים במחלוקת. עמרו מוסא הדגיש את הבעייתיות בהתנחלויות לקידום המו"מ עם הפלסטינים, התקדמות שמשפיעה ישירות על המו"מ במסלולי המו"מ האחרים.

עמרו מוסא חזר וציין, כי מצרים אינה דורשת מישראל להצטרף כבר בשלב הזה למסגרת הפיקוח של הוועדה לפיקוח על הנשק הגרעיני, אך רוצה לראות שישראל פועלת בנושא בשטח למנוע נזק שיכול להיות בלתי הפיך. עוד אמר, כי אין מדובר במשבר ביחסים בין מצרים לישראל אלא חילוקי דעות משמעותיים בנושא ספציפי.

רשות הגנים הלאומית פותחת במבצע לשימור הגן הלאומי כרמל

□ נחמן גלבוע

רשות הגנים הלאומית החליטה לפתוח בשבת הקרובה במבצע גדול, שמטרתו לשמור על הגן הלאומי כרמל. את המבצע יפתח השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, שיתארח בתוכנית הטלוויזיה "בוקר של כיף", וישלח במסגרת התוכנית את בני הנוער "להיתפס", כשהם שומרים על הכרמל. המבצע אורגן במסגרת מאמצי רשות הגנים הלאומית, לסכל נסיונות של גורמים שונים, לגרוע מהגן שטחים לבנייה ציבורית ופרטית, ולאור פשיטות בלי חוקיות לשטח הגן המאיימות על שלמותו.

במסגרת המבצע, יוקמו בכל הכניסות לכרמל על הכבישים הראשיים, מחסומים שיאוישו על ידי בני נוער מכל רחבי הארץ. כל מכונית שתיכנס לכרמל תעצור במחסום, ונוסעיה יקבלו חבילה שתכיל דברי הסבר על המבצע, מדבקות למכוניות ושקיות אשפה. כל מכונית שתצא מהכרמל ונוסעיה ימסרו למשמר הכרמל שבמחסום את שקיות האשפה המלאות – תצטרף להגרלה שתיערך בין הנוסעים. הנוסעים יוכלו להירשם כחלק מ"משמר הכרמל". אנשי הרשות מסרו אתמול כי בכוונתם לעורר מודעות בנושא שימור צביונו של הכרמל כפארק טבעי, המסוגל לקלוט כ־50 אלף מבקרים.

המשטרה

המשך מעמוד ראשון

בדרכם חזרה לשטח הישראלי שקעה מכונית טרנזיט, אשר הסיעה 12 לוחמים מהיחידה המוכתרת. בזמן שנהג הרכב פעל להוצאתה מהבוץ, הגיעו למקום שוטרים מהמשטרה הפלסטינית אשר הקיפו את חיילי צה"ל. בין הכוחות התפתחו חילופי דברים קשים וחיילי צה"ל הסבירו לשוטרים את סיבת כניסתם לשטח האוטונומיה. בתום הוויכוח הוחלט כי החיילים והשוטרים הפלסטינים יתייצבו במשרדי התיאום והקישור המשותף במחסום כיסופים וימסרו עדות על האירוע.

בעקבות האירוע דיווח אתמול מפקד המשטרה הפלסטינית, הגנרל נאצר יוסף, על מעצרם של 12 לוחמי יחידת המסתערבים שמשון, ושחרורם על ידי כוחותיו לאחר בירור.

דובר צה"ל מסר אמש בתשובה לשאלה, כי הוא "מכחיש את הפרסומים שמקורם ברצועת עזה, לפיהם חיילי המסתערבים או אחרים נמצאים במעצר בתחומי הרשות הפלסטינית". לאחר שנשאל פעם נוספת בעניין, מסרו "דובר צה"ל מוסיף כי לא היו היום כל מעצרים של חיילים או אזרחים ישראלים בשטח האוטונומיה". בירור נוסף עם גורמי צבא בכירים אישרו את החקירה.

פיצוץ במתקן תע"ש בנוף ים

(ע"). פיצוץ אירע אתמול בשעות הלילה במתקן של התעשייה הצבאית בנוף ים. הפיצוץ אירע סמוך לשעה 23.30. מפרטים שנמסרו מתברר, כי חומר דלק מאחד המתקנים וכתוצאה מכך אירע פיצוץ. ממקורות משטרתיים מסרו כי אין נפגעים בנפש.

מהפיצוץ נגרמה דליקה. אנשי המתקן הזעיקו למקום כוחות עזר מתחנת מכבי האש בהרצליה, ואלה סייעו לאנשי המתקן להשתלט על האש ולכבותה. מהמשטרה נמסר כי לא צפויה התערבות המשטרה בחקירת הפיצוץ הזה, והחקירה תתנהל כנראה על ידי אנשי התעשייה הצבאית והאחראים במתקן.

לפני חצות נודע כי ניידות משטרה שהגיעו לשערי המפעל מצאו אותו נעולים, והשומרים בשער סירבו לאפשר לשוטרים להיכנס פנימה.

השוק הבדואי בבאר שבע הועבר לאתר זמני

□ רמי שני

השוק הבדואי בבאר שבע עבר בשלב זה מקום, והוא ממוקם באופן זמני באיזור המערבי של העיר ליד מגרש הכדורגל של קבוצת ביתר המקומית, על שם מיכה רייסר, הנמצא בשכונה ד' צפון.

מכרז למכירת טובין

מוזמנות בזה הצעות לרכישת פריטי ביגוד שונים, כלי נוי מקרמיקה, חרסינה וזכוכית (להלן: "הטובין").

ניתן לראות את הטובין בתיאום מראש עם משרד הח"מ.
על המעוניינים להגיש הצעות בכתב עד ליום 16.1.95 שעה 17.00 במשרד הח"מ.
הח"מ אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא ורשאי לנהל מו"מ עם כל אחד בכל דרך שיראה לו.
המכירה כפופה לאישור ביהמ"ש ו/או ראש ההוצאה לפועל.
הטובין יימסרו לקונה לאחר תשלום מלוא הסכום.

ס. סלמן, עו"ד
[illegible]

בהגרלת הלוטו שהתקיימה אתמול בערב עלו בגורל המספרים הבאים:

10, 12, 13, 23, 42, 45, והמספר הנוסף, 32.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 3.1.95

♠	♥	♦	♣
K	9	9	7

ועדת שרים

המשך מעמוד ראשון

ראש הממשלה שמעון שבס, ויועץ ראש הממשלה לענייני התיישבות נח כנרתי, מקובלת על המתנחלים.

המגעים בין הצדדים בהשתתפות הרב יהודה עמיטל, ראש תנועת מימד, התקיימו במשך כל היום והלילה, כשהאיש שייצג את מתיישבי אפרת היה ראש המועצה, ינון אחימן.

הרב יהודה עמיטל אמר, כי החליט להירתם למשימת התיווך, לאחר שהבין כי יש צורך לקדם פשרה, לפני שהמצב יתדרדר לעימות ויצא מכלל שליטה. לאחר הישיבה, הבהיר שר המשפטים דוד ליבאי, כי מעתה ברור שלא תתקבל החלטה על עיבוי התנחלות או הקמת התנחלות חדשה אלא במסגרת הממשלה. השרה שולמית אלוני אמרה, כי אם ההחלטה הזו לא תהיה מקובלת על המתנחלים, גם הבנייה בגבעת הזית לא תתבצע.

ביום השלושים לפטירתה של
חברתנו היקרה
דינה וייס ז"ל
נתייחד עם זכרה ביום ה' 5/1/95 בשעה 17:00
במועדון 30 +
קיבוץ דליה

לתמר קאופמן והמשפחה
משתתפים באבלכם
במות האח
חיים ז"ל
בית עין־השופט

לחברנו אברשקה ולמשפחה
אתכם באבלכם
במות האם
פנינה ליפשיץ
קיבוץ יחיעם

ליוסי בן שאול ולמשפחה
המומים וכואבים אתכם
את מותו ללא עת של הבן
יריב
חברי מח' הקליטה בתק"מ

ליוסי בן־שאול ולמשפחה
במות
יריב בן־שאול
כואבים אותך
חבריך במחלקת הקליטה בקבה"א

ניתוח במקום גלולות

יש לקבל החלטה על עתיד ההתנחלויות, לקבוע את מפת ההתיישבות בשטחי האוטונומיה, ולבצעה לאלתר. מדובר בצורך לקיים ניתוח רציני, עמוק ומכאיב. גלולות לשיכוך כאבים אינן מהוות פתרון, אלא ניסיון לברוח מהמציאות □□□ נסיון העבר הוכיח, שהחלטות נחרצות מתקבלות גם על־ידי הקיצוניים שבמתנגדים יותר מאשר פשרות והיסוסים

פאר־לי שחר

פרשת הבנייה בגבעת התמר היא הרבה יותר ממשל. הפרשה הזו תירשם, בבוא היום, כרגע בו החל העימות בין ממשלת ישראל לבין המתנחלים על הסדר הקבע בגדה.

לראש הממשלה, יצחק רבין, ולרוב שרי הממשלה, היה מאוד נוח להיתלות בעובדה שמדובר באישור בנייה, שניתן לעמותת הזית עוד ביוני 92' על־ידי משרד השיכון, כשאריק שרון עמד בראשו. מבחינה חוקית ניתן היה למצוא פתרון שיניח את דעתם של המתנחלים השפויים, אך לא של המתנחלים הפנאטיים. אלה כבר נערכים לקרב, והאיום ב"מלחמת אחים" אינו נשמע מנוכר, במציאות המתהווה.

רבין, המנסה לפעול מתוך קונסנזוס רחב ככל האפשר, חוזר ומזכיר את החלטתו האמיצה של מנחם בגין המנוח, להחזיר את כל סיני ולפרק את ימית, כדי שניתן יהיה להגשים את השלום עם מצרים.

זה אולי המקום להזכיר כמה מהדברים שאמר מנחם בגין בשעתו (יוני 79') למתיישבי ימית: "בלי נסיגה מימית, לא יהיה שלום. עבורי זה כאב גדול, שאשא אותו בליבי עד יומי האחרון. אבל בפנינו עומדות רק שתי אפשרויות – שלום, או חבל ימית. ההחלטה קשה ומכאיבה, אך לא היתה שום ברירה אחרת".

ובאותו הזמן בדיוק, החליט בגין על הקמת אלון מורה, תוך הפקעת אדמות פרטיות – צעד שזכה לגינוי חריף בעולם הערבי. ב"אל אחבר" נכתב אז: "להחזיר את בגין לגודלו הטבעי ולקצץ את ראש הנחש, לפני שיפלוט את הארס שבפיו". כמה ימים אחר כך הורה בג"ץ להקפיא את הבנייה באלון מורה, בעקבות עתירה שהגישו 17 מתושבי כפר רוג'ב, שעל אדמתם הוקם הישוב, בעוד בגין קורא: "יהיו עוד הרבה אלוני מורה". גם יצחק רבין כואב את הוויתורים שעושה ישראל, כדי לממש את הסכם אוסלו. הוא מבקש לדחות ככל האפשר את הרגע בו יצטרך להחליט על גורל הישובים ביהודה ושומרון. האיש שאמר לפני שנים, שלמען שלום הוא מוכן להגיע לגוש עציון בוויזה (אשרת כניסה), נשמע השבוע הרבה פחות החלטי בעניין: "גם אני סבור שגוש עציון, בהסדר הקבע, צריכה..." הוא לא סיים, אך ההמשך היה ברור מהנימה – גוש עציון צריכה, לדעתו של ראש הממשלה, להשאר במסגרת ריבונות ישראלית.

רבין משתדל מאוד לראות בפרשת גבעת התמר פרשה נקודתית. הידיעות שמגיעות מהמתנחלים ומאש"ף מעידות, כי מדובר בפרשה ראשונה בשרשרת פרשיות שעוד תבואנה: שכונת הר חומה בירושלים, הגובלת בבית סחור, הרחבת ההתנחלות בקרית־ספר, הקמה של גדר ביטחון סביב אריאל, וסלילת הכבישים העוקפים, שיהיה צורך לבצעה תוך הפקעת אדמות ערביות.

כל זה רק כדי להצליח לעבור את פרק הזמן של הסדר הביניים. ומה אחר כך? לשם מה צריכה הממשלה הזו להעמיד את עצמה במשך שנתיים תמימות, עד להסדר הקבע, תחת לחצם האלים של המתנחלים? למה ליצור את העימות המתמשך בין חיילי צה"ל לבין המתנחלים, עימות שיוצר תיסכולים, קרע והסלמה, העלולים להביא בעקבותיהם למלחמת אחים?

כשבגין הסכים להחזיר את כל סיני, הוא פירק את ימית, ובפרק זמן קצר יחסית, למרות ההפגנות הקשות, העניין הסתיים.

יש לקבל החלטה על עתיד ההתנחלויות, לקבוע את מפת ההתיישבות בשטחי האוטונומיה, ולבצעה לאלתר. מדובר בצורך לקיים ניתוח רציני, עמוק ומכאיב. גלולות לשיכוך כאבים אינן מהוות פתרון, זהו ניסיון לברוח מהמציאות.

יש הטוענים, שהתסיסה בשטח תהיה כל כך גדולה, עד שהממשלה לא תצליח לבצע את מדיניותה. כבר הוכח בעבר, כי החלטות ברורות ונחרצות מתקבלות בהשלמה גדולה יותר מאשר קביעות מהוססות, הנאמרות בחצי פה. הנה – מרגע שראש הממשלה יצחק רבין הודיע, כי הבנייה בגבעת התמר תיפסק, ובכפוף לכך מתנהל המו"מ עם ראשי אפרת, הדרישות הפכו לפחות אולטימטיביות, ליותר טכניות. למשל, להעביר לאלתר את הדחפורים לאתר החליפי, גבעת הזית. ראינו השלמה עם ההחלטה, תוך ניסיון להקל על רוע הגזירה.

כבר הוכח בעבר, כי החלטות ברורות ונחרצות מתקבלות בהשלמה גדולה יותר מאשר קביעות מהוססות, הנאמרות בחצי פה. מרגע שראש הממשלה הודיע כי הבנייה בגבעת התמר תיפסק, ובכפוף לכך מתנהל המו"מ עם ראשי אפרת, הדרישות הפכו פחות אולטימטיביות, יותר טכניות

המתנחלים הקיצוניים יותר כבר מאיימים בפעולות מחאה, הפגנות, הקמת התנחלויות חדשות וכדומה. המאבק הזה, כאמור, יימשך עד אשר יוכרע גורל הסדר הקבע. אם כך, מדוע לא לקצר את התהליך, אלא אם מפלגת העבודה חוששת, שהחלטות נחרצות וחד־משמעיות על פינוי ישובים, או ריכוזם בצורה שונה, יעלו לה בשלטון.

במקרה כזה, האפשרות היחידה שעומדת בפני רבין היא להקים ממשלת אחדות לאומית, אליה יצטרף בחדווה בנימין נתניהו, תוך הצהרה כי הוא בא לא רק כדי לשמור על הקיים, אלא כדי להרחיב ולהגדיל את ההתיישבות בארץ ישראל.

זו תהיה בחירה גרועה, כי את הניתוח הזה, את ההפרדה המוחלטת בינינו לבין הפלסטינים, יש לבצע. ובהקדם.

על המשמר

1995 בעיתונות

שנת 1995 עשויה להביא לשינויים גם במפת העיתונות הישראלית. ב־1944 נפתחו ונסגרו עיתונים, כמו "חדשות" ו"שישי". ב־1995 עומדים העיתונים "דבר" ו"על־המשמר" בפני הפרטה, העברת הבעלות או הרוב בשליטה בהפקת העיתונים לידי מו"ל פרטי.

פעולות אלו נובעות ממצב פיננסי קשה אליו נקלעה העיתונות בבעלות ציבורית. ב"דבר" מדובר בגירעונות כבדים של מיליוני שקלים בקדמות דו־ספרתית. אולם בעלי העיתון "דבר" ממשיכים בינתיים לסבסד את הופעת העיתון, על אף הגירעונות. מצב "על־המשמר" טוב יותר, ותוכניות ההתייעלות שבוצעו בשנים עברו הביאו את העיתון לאיזון כלכלי, אך המצב הכלכלי של בעלי העיתון אינו מאפשר את ביצוע ההשקעות הדרושות לשיווק אגרסיבי, לחידוש וריענון קהל המינויים, שיבססו את עתידו בתחרות המתריפה בשוק.

עיתון כמו "על־המשמר" נאלץ להתמודד בשוק מול עיתונים עשירים, המנהלים תחרות פרועה, כולל חלוקת רבבות עיתונים חינם בתחנות דלק, בקמפוסים ולציבורים אחרים. עיתונים אלה מבצעים גם שיווק בשוק המסורתי של המנויים בבתי הלקוחות, תוך מתן הנחות, מתנות והגרלות ענק.

העיתון עומד בתחרות הזאת תוך ספיגת אבירות, על בסיס תכניו, רצינותו ונכונות קוראיו הנאמנים להמשיך ולהימנות על מינוייו. כל מינוי הסבור כי יש הכרח שערכים כמו הגנה על השלום, הסדרי שלום, מדינת רווחה, שמירת ערכי ההתיישבות העובדת, חינוך דמוקרטי, בריאות שווה לכל נפש וערכים מדיניים וחברתיים יקבלו ביטוי, צריך להמשיך ולתמוך בעיתון המבטא אותם, על ידי חתימה עליו.

תכני עיתון לא משתנים על ידי המו"ל. המו"לים המוצעים הביעו רצון ונכונות לשמור על צביון עיתונים אלה. הסכנה לצביון עיתונים אלה קיימת רק אם ציבור הקוראים הנאמן יזנח את העיתון ויעדיף עיתונים אחרים על פניו. עיתון נכתב לציבור קוראים קיים, על־ידי כתבים ועורכים קיימים.

המערכת הנוכחית של העיתון מתכוונת להוציא את העיתון שקוראיו רגילים אליו, אך רק נאמנות ציבור הקוראים לעיתונם יכולה להבטיח שמגמות אלה בעיתון יישמרו, כפי שהן.

לכן, על כל קורא להחליט אם הוא מעוניין בקיום עיתון שנותן ביטוי להשקפותיו. כל מינוי חייב לדעת, כי הפלורליזם התקשורתי, הדמוקרטיה, עיתונות חופשית ללא האזנות סתר, תלויים אך ורק בו.

אפרתה כן, חברון לא

אם יש רוב בממשלת רבין, הגורס כי גוש עציון יישאר שלנו, העמדה הזו צריכה לבוא לידי ביטוי גם בהתייחסות ליישובים בגוש, כולל הרחבה ובינוי. במקביל, צריך שיהיה ברור גם מהיכן אנו עתידים להסתלק, ובמקומות הללו לא נפתח ולא נשקיע

יעקב לזר

בנובמבר 92' החליטה ממשלת רבין על הקפאת הבנייה בהתנחלויות. זה היה צעד מתבקש מאליו במסגרת שינוי סדר העדיפויות, עליו הכריזה הממשלה – הן בהקצאת משאבים כלכליים לתוך תחומי הקו הירוק ולא אל מחוצה לו, והן בניסיון ליישב את הסכסוך בינינו לבין הפלסטינים בדרך של הפרדה בין שני העמים. כמעט שנה לאחר מכן, באוגוסט 93', אישר רבין הקמת שכונה חדשה בעיר אפרתה. ראש הממשלה טוען, שהוא היה משוכנע שמדובר בגבעת הזית. חנן פורת אומר, שדובר במפורש על גבעת התמר.

הסיטואציה היא אבסורדית לגמרי: ח"כ חנן פורת, מקיצוני המתנחלים, ראש עמותת "גבעת הזית", נכנס ללשכתו של רבין מצויד בתיק מפות, ויוצא עם אישור לבניית שכונה חדשה בשטחים. לא די לרבין בכל התיקים עליהם הוא מופקד, והם רבים וכבדים, עד שהוא נוטל על עצמו מפעם לפעם גם את תפקיד שר השיכון והבינוי. את ההחלטה הוא מקבל לבדו, בלא התייעצות, בסגנון "אני אנווט ואני אקבע".

כאילו ראש הממשלה ושר הביטחון ושר הפנים ושר הדתות, גם אמור לדעת איפה בדיוק נמצאת גבעת התמר ואיפה גבעת הזית, ועל מי מהן אפשר לבנות ועל מי לא. אם היו צריכים להמציא סיטואציה שהיא מקור בלתי אכזב לפלונטרים עתידיים, זו הסיטואציה.

דרך קבלת ההחלטות אצל רבין היא צד אחד של הבעיה. הצד האחר, המשמעותי יותר, הוא התעקשות הממשלה שלא להיכנס בשום אופן, בשלב זה, לדיון על הסדר הקבע עם הפלסטינים. המצב היום, הוא, שאין בהירות לגבי מדיניות הממשלה בנושא ההתיישבות היהודית בשטחים, מה כן ומה לא, מה מתוכנן להשאר בחזקתנו ומה יועבר לשליטת הרשות הפלסטינית. אם יש רוב בממשלת רבין, הגורס כי גוש עציון הוא שלנו ויישאר שלנו, העמדה הזו צריכה לבוא לידי ביטוי גם בהתייחסות ליישובים בגוש, כולל הרחבה ובינוי. במקביל, צריך שיהיה ברור גם מהיכן אנו עתידים להסתלק, ובמקומות הללו לא נפתח ולא נשקיע, ואם יהיה צורך גם נפנה.

גוש עציון איננה קרית־ארבע, יש עליו קונסנזוס די רחב, ואפילו המתונים מבין המתיישבים, שאינם שותפים לדעותיו של חנן פורת, ייחלצו להגנתו. גם החוק עומד במקרה זה לצד המתיישבים. לכן אין לממשלה ברירה אלא ללכת באפרתה לפשרה

ההתנהגות הנוכחית של ראש הממשלה משדרת חולשה והססנות. יש מאבק על הקרקע בין מתיישבי יו"ש והפלסטינים. ורבין אומר לנאבקים – מי שיגייס יותר כוח למאבק, מי שיפגין בצורה יותר נחרצת ואלימה, הוא זה שיזכה. המסר של האיש שהבטיח להנהיג ולשלוט, צריך להיות הפוך ברירנו: אנו נקבע איפה כן ואיפה לא, ולא יעזרו לכם הפגנות כאלה ואחרות. יש בידי ממשלת ישראל מספיק כוח כדי להשליט את רצונה בשטחים, עם או בלי שיתוף פעולה מצד זה או אחר. אפרתה כן, אבל חברון לא. לכן באפרתה נבנה למורת רוחם של הפלסטינים, ובחברון נפנה, למורת רוחם של אנשי גוש אמונים.

על סוגיית הפינוי או אי־הבינוי, יבוא במוקדם או במאוחר עימות חריף, אלים, בין המתנחלים ביש"ע ובין הממשלה.

לא די לרבין בכל התיקים עליהם הוא מופקד, עד שהוא נוטל על עצמו מפעם לפעם גם את תפקיד שר השיכון והבינוי. את ההחלטה הוא מקבל לבדו, בסגנון "אני אנווט ואני אקבע", כאילו ראש הממשלה ושר הביטחון ושר הפנים ושר הדתות, גם אמור לדעת איפה בדיוק נמצאת גבעת התמר ואיפה גבעת הזית

זהו עימות בלתי נמנע, כל עוד הממשלה הזו קיימת ותהליך השלום נמשך. הממשלה מנסה להתחמק ממנו עד כמה שניתן, ואפשר להבין מדוע. המתנחלים יחפשו את העיתוי המתאים ביותר מבחינתם, כדי להוכיח לרבין שהחלטה על פינוי ישובים ביהודה שומרון, או חבל עזה, לא ניתנת לביצוע ויש מי שימנע אותה. מכיוון שמדובר בעימות כוחני, שיקבע מי בעל הבית בשטח, כדאי שהממשלה, ולא המתנחלים תחליט היכן ומתי הוא יתרחש. עימות סביב אפרתה שבגוש עציון טוב למתנחלים, רע לרבין. גוש עציון איננה קרית־ארבע. יש עליו קונסנזוס די רחב, ואפילו המתונים מבין המתיישבים, שאינם שותפים לדעותיו של חנן פורת, יחלצו להגנתו. גם החוק עומד במקרה זה לצד המתיישבים. לכן אין לממשלה ברירה אלא ללכת באפרתה לפשרה, שהיתה נמנעת מראש, אילו לרבין היתה דרך קבלת החלטות מתקבלת על הדעת.

אם ימשיך רבין בדרך הזו, בתחום קבלת ההחלטות ובמסר הססנות שהוא מעביר, בנושא ההתנחלויות, כמו גם בנושאים אחרים, ממשלתו בסכנה. לא זו הדרך להחזיר לעצמו את המוניטין, שהוא הולך ומאבד לטובת ביבי נתניהו.

השנה החדשה רק התחילה, והסטטיסטיקה הקשה של רצח נשים בידי בעליהן רשמה מספר 1. ברחוב הרצל בקרית-שמונה נורתה הבוקר למוות ז'קלין אסרף, בת 30, בידי בעלה. עם איתן ארן, מנהל אגף הרווחה בעיריית קרית-שמונה, עם ד"ר אסתר הרצוג, פעילה במאבק לשוויון בין המינים, ועם ח"כ יעל דיין

איתן ארן: עשינו מה שיכולנו

רפי רוזנפלד: מה עוד צריך להיעשות או להיאמר, כדי למנוע מקרים כאלה?

איתן ארן: המשפחה הזאת טופלה באופן אינטנסיבי. אני חושב שהעבודה שנעשתה כאן על-ידי כל המערכת היתה מעל ומעבר כולל צו הגנה וצו הרחקה של הבעל מהבית בחודש האחרון.

ידוע שהבעל היה כלוא במשך שנתיים בבית הסוהר, לאחר שהורשע בדקירת אשתו.

הוא קיבל ניכוי שליש על התנהגות טובה ושוחרר לפני הזמן, ואז עברו בני הזוג לגור בקרית-שמונה. קודם לכן הם גרו בישוב אחר בצפון.

לטלטל את המערכת. יעל דיין (צילום: בועז לניר)

מתחילת הנישואין, היתה אלימות בתוך המשפחה. כשהבעל ישב בבית הסוהר, וגם קודם לכן, האשה רצתה להתגרש ממנו, אבל לבסוף חזרה בה. בעלה הצליח תמיד לשכנע אותה לחזור ולחיות יחד.

מה קרה לאחר שהבעל השתחרר?

בגלל ההיסטוריה המשפחתית, הם היו בטיפולנו. סייענו לבעל ללמוד מקצוע, וגם האשה התחילה לעבוד. בחודש האחרון דיווחה האשה שוב על אלימות קשה ביותר מצד בעלה, ואז כאמור עזרנו לה להוציא נגדו צו הרחקה מהבית למשך 3 חודשים, כולל הוראה של השופטת שיגיע לטיפול במרכז לבריאות הנפש, עקב מצבו. נתנו לאשה הנחיות, מה עליה לעשות ולמי תטלפן במקרה שהבעל ישוב לאיים עליה, וכיצד תוכל להתגונן מפניו.

שמעתי שהיא פעלה לפי הנחיותינו, גם הבוקר היא טילפנה והודיעה על איומיו. אלא שבעלה ארב לה, כשבידיו רובה "גליל" שלקח מאחיינו, ורצח אותה.

ואם לא הועלתה האפשרות להגן פיזית על האשה, או אולי אפילו להרחיק אותה ממקומה?

להגן עליה פיזית אפשר על-ידי מעצר חוזר של הבעל, או על-ידי אישפוז כפוי שלו לשם קבלת טיפול – או באמצעות הרחקתה של האשה למקום מוגן. השופטת החליטה רק על הרחקתו מהבית, לא על מעצרו.

מה שמוכיח, במקרה הזה, שלא היה די בהרחקתו.

לדעתי – וכבר העליתי את הנושא בעבר – צריכים לכפות על הבעל האלים טיפול. השופטת אמנם הורתה לבעל לקבל טיפול, אבל מרצון, במרכז לבריאות הנפש. כלומר, ירצה – ילך, לא ירצה – לא ילך. אולי כל זה לא היה קורה, אילו אפשר היה להזניקו בטיפול, גם נגד רצונו. השאלה היא, האם יהיו משאבים שיאפשרו צורה כזו של פתרון. גם אז לא בטוח שנוכל למנוע לחלוטין אסונות כאלה, אבל זה יכול לפחות להיות עוד צעד קדימה.

ד"ר אסתר הרצוג: "ארגוני נשים אלה נותנים לגיטימציה להתייחסות סלחנית, המתבססת על הטענה האווילית, שצריך לעשות 'חינוך מחדש' לגברים המכים. במקום לדאוג למלא את הסדנאות שלהם בגברים מכים, חייבים ארגוני הנשים להיאבק בכל כוחם, כדי למלא את בתי הכלא ברוצחים, שאיבדו צלם אנוש"

ד"ר אסתר הרצוג: גישה הרסנית

אסתר הרצוג: הבוקר נרצחה עוד אשה. בעלה, שהיה כלוא שנתיים על דקירתה, רצח אותה ביריות רובה. בעקבות הידיעה ברדיו, שמעתי אחת מנציגות ארגוני הנשים קוראת לנשים לא להיות צודקות, אלא להיות חכמות. לפי דבריה, על המוני הנשים המוכות ללכת – עם או בלי ילדיהן – למקלטים לנשים מוכות.

לפי דברים אלה, על הנשים המוכות נגזר להיכלא במקלטים, ובאשר לבעלים המכים – אין מה לעשות. הם ימשיכו להסתובב חופשיים.

בעיני, דברים אלה מבטאים גישה הרסנית, שבה הולכים חלק מארגוני הנשים. במקום להיאבק בכל האמצעים – וכל הזמן – על טיפול משטרתי תקיף, ובמקום לתבוע מבתי המשפט להעניש במלוא החומרה את הגברים הפושעים, מחזקים ארגוני הנשים הללו את המסר, שברצח נשים ובהתעללות בהן צריך לטפל באופן שונה מאשר ב"סתם" רצח והתעללות.

ארגוני נשים אלה נותנים לגיטימציה להתייחסות סלחנית, המתבססת על הטענה האווילית, שצריך לעשות "חינוך מחדש" לגברים המכים.

במקום לדאוג למלא את הסדנאות שלהם בגברים מכים, חייבים ארגוני הנשים להיאבק בכל כוחם, כדי למלא את בתי הכלא בגברים הרצחניים, שאיבדו צלם אנוש.

יעל דיין: קורסים – רק בכלא

יעל דיין: אני מסכימה עם הדברים שאמרה ד"ר אסתר הרצוג.

למלא את בתי הכלא?

אולי לא בצורה גורפת, אבל ודאי שאי-אפשר לפתור את הבעיה על-ידי בניית מקלטים. מדובר במקרים שהמעקב אחריהם לוקה. הרי זה לא מישהו שנתקף היסטריה, שלף אקדח ורצח את אשתו. במקרה הנוכחי יש היסטוריה איומה, של דקירות, מאסר, שחרור ממאסר, המשך איומים ואלימות. ברגע שמישהו משתחרר ממאסר – ויש פניות רבות של נשים, שבעליהן יושבים במאסר והן חיות בחלחלה מהרגע שבו הם ישתחררו – מוציאים צו הגנה, או צו מניעה, שמונע בעדו למשך שלושה שבועות את הכניסה לביתו. אשה כזו יושבת למעשה בכלא. היא לא יכולה לצאת לעבודה. עובדה, ז'קלין אסרף יצאה בבוקר לעבודה – ונורתה.

שמענו ממנהל אגף הרווחה בקרית-שמונה, שעוד הבוקר היא התקשרה אליהם והודיעה שהוא מאיים עליה.

אני מרגישה די חסרת אונים כחברת כנסת. הדבר היחידי שאני יכולה לחשוב עליו הוא להגיש – יחד עם לימור ליבנת – הצעה דחופה לחקור את הנושא. יש פשוט יותר מדי מקרים, ויש לנו סמכות לחקור גם את המשטרה, גם את מערכת השפיטה, ששופטת לקולא, גם את מערכת העובדים הסוציאליים במקומות השונים – ולשים את האצבע, איפה הקלות הבלתי נסבלת של ההגנה הניתנת לבעלים מכים, שלימים הם רוצחים.

זהו המכשיר היחיד הנמצא בידינו. תסכים איתי שאין כאן בעיה של דעת קהל, או של אי-מודעות לנושא. אבל המשטרה איננה תקיפה, מערכת השפיטה איננה תקיפה, המערכת הסוציאלית חסרת תקנים, או שאינה מוכנה די הצורך לזנק כשצריך. לא ייתכן שהפתרון הוא לדרוש תקציב להקמת מקלטים נוספים ולשלוח את כל הנשים להתחבא בהם. האשה צריכה להיות חופשיה, לחיות את חייה יחד עם ילדיה בלי פחד. הבעל צריך להיות מטופל – אבל סגור! – או בכלא, והשפיטה צריכה לקחת בחשבון, שכל בעל מכה עלול להפוך לרוצח.

בשנה שעברה נרצחו 18 נשים בידי בעליהן. בארבע השנים האחרונות המספר מגיע לכמה עשרות. התחושה היא, שבכל פעם שקורה רצח כזה, "לובי הנשים" בכנסת מתעורר.

זה לא לובי, זו ועדה, שייעודה למנוע אלימות נגד נשים.

ואמנם, הקול הזה נשמע בימים קשים כאלה, אבל מה קורה לאחר כמה ימים?

אינך צודק. על שולחני מונחות פניות מטופלות (שאני רוצה לתת לעצמי קרדיט על כך שאולי מנעו כמה רציחות), בשיתוף פעולה מלא עם המשטרה. ידוע שכל יום, כל לילה וכל סוף שבוע קו הטלפון שלי פתוח, ולי יש קו פתוח למשטרה. המשטרה עוצרת, אוסרת, לוקחת נשק מבעלים מאיימים. מבחינה זו, העבודה נעשית כל יום וכל היום.

אבל מה שאת אומרת מתאר, בסופו של דבר, מערכת קיימת. ובעקבות המקרה הזה – והמקרים שאירעו בשנים האחרונות – יש צורך לטלטל את המערכת.

נכון, אבל כלי המערכת הקיימת – לפחות לפי מה שאני יודעת מעבודתי בכנסת – היינו ערים, חלילה, למקרי רצח רבים נוספים. אני חושבת שהטלטלה יכולה להיעשות על-ידי ועדה חוקרת פרלמנטרית, עם שיניים, שתעביר את הטלטלה גם למשטרה, גם למערכת השפיטה וגם למערכת הסוציאלית.

ואיך היא תבוא לבסוף לידי ביטוי? בהצעת חוק חדשה?

אין צורך בחוק חדש, החוקים הקיימים יוצאים מהכלל. יכול להיות שההגנה שניתנת לנשים אינה מספיקה, שההרחקה צריכה להיות לעיר אחרת. אסור שהבעל ימשיך להסתובב סביב הבית ולאיים, כי אז הוא למעשה כולא את האשה, וזה יותר גרוע ממקלט.

יעל דיין: "לא ייתכן שהפתרון הוא הקמת מקלטים נוספים ושליחת כל הנשים להתחבא בהם. האשה צריכה להיות חופשיה לחיות את חייה עם ילדיה בלי פחד. הבעל צריך להיות מטופל – אבל סגור! – או לשבת בכלא, והשפיטה צריכה לקחת בחשבון, שכל בעל מכה עלול להפוך לרוצח"

גם המודעות הציבורית לא באה לביטוי מלא. אנשים יודעים כאשר השכנים שלהם נמצאים בריב קשה, הם שומעים את הצעקות והאיומים. התופעה הזאת – ואני מדברת גם על חוגים "ברמה גבוהה" – של אנשים האומרים "זה לא ענייני", זו רשות הפרט", היא פסולה. אין רשות הפרט בכל הנוגע לרצח, או לאיומים על חיים. צריך לבוא אלי, או למשטרה, ולספר על כל תופעה כזאת. המשטרה מוציאה מייד את כל הכלים שיש בידיה לפעולה ואנחנו חייבים לחזק גם את המערכת הסוציאלית.

ושוב, אם מחליטים על הרחקת הבעל, זו צריכה להיות הרחקה של ממש. ברגע שאשה מאוימת, יש להתנהג אליה כאל אובייקט לרצח.

לו היית צריכה לשים את האצבע על נקודה אחת, שבה את רואה את הבעיה, על מה היית מניחה אותה?

על העובדה שגבר מכה – ודאי גבר שדקר וישב במאסר – יש בו פוטנציאל של רוצח. צריך לנקוט את כל האמצעים על מנת להרחיקו, לא למרחק של שני צעדים משער הבית, אלא שלא תהיה לו כל גישה לבית. ברגע שהוא מתקרב לאיזור בו גרים האשה והילדים, יש להכניסו למאסר. ה"על תנאי" חייב להיות מופעל.

גם אם זה בא על חשבון שיקומם של גברים כאלה?

יש איפיונים מאוד מובהקים. האיומים קיימים, זה לא שגבר שכולו טלית של תכלת קם פתאום ורוצח. יש גברים המחזיקים בכלי נשק. היום המשטרה – אפילו על פי הוראה שלי – שוללת מייד את רשיון הנשק ואת כלי הנשק מגבר מכה. הערות לאיפיונים האלה אינה מספיקה. אני חושבת שהשיקול כאן צריך להיות של חיים ומוות, לא שיקול שיקומי יפה-נפש, של עשיית קורסים לגברים המכים. שיעשו להם קורסים בבית הסוהר, לא בפאתי הבית שעליו הם מאיימים.

שירה נדקרה למוות בניגריה

רצח אחר, גם הוא של אשה, אירע בניגריה. שירה ארנון, אשתו של דיפלומט ישראלי המשרת בשגרירות ישראל בלגוס, נרצחה במהלך שוד. עם הממונה על שגרירות ישראל בניגריה, אורי סביר

רפי רוזנפלד: האם שירה ארנון נרצחה מחוץ ללגוס?

אורי סביר: כן, במרחק של כ-400 קילומטר מערבית ללגוס.

מה נודע לכם על נסיבות הרצח?

אמש, בשעות אחר הצהריים, היו בני הזוג ארנון יחד עם חברים דיפלומטים משגרירות פינלנד בטיול במערב ניגריה. ממידע שקיבלנו הבוקר נודע לנו, שהם הותקפו על-ידי שודדים מזוינים ונדקרו בסכינים. שירה ארנון נדקרה למוות, הגבר הפיני פצוע קשה ואשתו יותר קל. דור ארנון לא נפגע, משום שלא היה באותו רגע בזירת האירוע.

האם מתבצעת כבר איזו חקירה על-ידי שלטונות לגוס, בקשר לשוד הזה?

רק במישור המקומי, השלטונות המרכזיים במדינה טרם נכנסו לתמונה.

אנחנו יודעים מעט מאוד על ניגריה. עד כמה מקרים כאלה, של שוד ורצח מזוין, נפוצים מחוץ לערים המרכזיות בניגריה?

ניגריה עוברת עכשיו תקופה קשה מאוד, שמלווה בחוסר יציבות פוליטית ובמצב כלכלי קשה. המצב הזה מלווה בעלייה ניכרת ברמת הפשיעה האלימה בכל ניגריה, המופנית בין השאר כלפי זרים ודיפלומטים.

היו לאחרונה מקרים כאלה?

היו מקרים רבים מאוד. זו לא תופעה של החודשים האחרונים, זו מגמה שנמשכת כבר בשנה וחצי-שנתיים האחרונות. הקהילה הדיפלומטית כאן מקיימת כל הזמן קשר עם השלטונות. יש להם רצון טוב, אבל לומר שאנחנו רואים צעדים מעשיים בכיוון זה, קשה מאוד.

הדיפלומטים שם מלווים, מסיבות אלה, באנשי בטחון, או בשומרי ראש?

השלטונות מעניקים ליווי של אנשי המשטרה המקומית לאישים, אבל זה לא נוגע כמובן לצוותי השגרירות.

התופעה אינה חדשה. אורי סביר (צילום: יצחק חרד)

בני דודים / עטאללה מנצור

המשוררים הערבים, משל ונמשל

שר החוץ שמעון פרס הצליח בשנים האחרונות ליצור לעצמו דימוי של איש חזון וחובב ספרים. בשבת האחרונה הגיע לתוך אולפן הטלוויזיה בערבית, כדי להשתתף בתוכנית "דיבורים ועוד" של זוהיר בהלול. בראיון הקצר אמר למראיין דבר והיפוכו, ועורר כעס בקרב רבים. מצד אחד החניף לצופים הערבים כשגילה להם, כי הוא אינו מסתפק בצפייה בסרטים המצריים המוקרנים בטלוויזיה הישראלית ביום ו': הוא גם מעריץ משוררים ערבים. למשל, הוא אוהב את נזאר קבאני (דיפלומט ומשורר סורי, המפורסם באהבתו העזה לנשים ובביקורתו הנוקבת נגד המשטרים הערביים הכושלים). משורר זה, ללא ספק המפורסם בין מחברי השירה בשפה הערבית במאה העשרים, כתב בין השאר מספר שורות, בהן תיאר את חיבת הערבים לחרוזים כהתמכרות לסמים ושעבוד לאימפריאליזם, הנמשך אלף שנים.

הבקיאות לא הספיקה. שמעון פרס (צילום: מאיר פרטוש)

בהלול, המשתאה נוכח בקיאותו של השר והעניין שהוא מגלה בתרבות הערבית, ביקש מפרס לפרט אילו משוררים ערבים קרא לאחרונה. אבל נראה כי ידיעותיו של פרס בשטח זה היו כה מוגבלות, עד כי לא ידע לנקוב בשם נוסף, לכן הסתפק באיזכור שורה, שלא ידע למי לייחס אותה: "מולדתי היא גלות ושלטון כיבוש", ותיאר אותה כ"שירה מרשימה ועזת ביטוי".

ובכן, צר לי לאכזב את שמעון פרס. שורה זאת אינה נשמעת כחידוש מהפכני לאיש מבין קוראי השירה הערבים. עשרות משוררים חזרו על הפסוק הזה, מאז טבע מחמוד דרוויש את מטבע הלשון: "מולדתי היא מזוודה ועמידה בתור בשדה תעופה".

אך למרבית הצער, לא הסתפק שמעון פרס בניסיון לקנות את לב צופיו הערבים. הוא ניצל את הבמה שניתנה לו, כדי להטיח דברים קשים בסופרים ובמשכילים הערבים, ש"בניגוד לרעיהם בישראל ובעולם, מסרבים לתמוך בתהליך השלום". ועל כך אני רוצה להעיר את אוזניו של שר החוץ, כי הסופרים והמשכילים הערבים אינם שונים מעמיתיהם בעולם כולו. לעומת זאת, "תהליך השלום" שבו מדבר שר החוץ הוא שונה. מיטב העיתונאים הערבים, החל בנג'יב מחפוז, חתן פרס נובל לספרות, וכלה בתופיק חכים ומוחמד סיד אחמד, כתבו והטיפו לשלום עוד לפני בואו של אנואר סאדאת לירושלים.

אבל הסכמי השלום – ההסכם עם מצרים והמשכו הטבעי, ההסכם עם אש"ף – מעוררים סימני שאלה בקרב הערבים. השלום עם מצרים, למשל, שחרר אותה ממעורבות פעילה בסכסוך הישראלי-פלסטיני, מבלי להביא לפתרון מצוקתם של הפלסטינים, שהוא מקור הסכסוך ועיקר הבעיה. הסכם העקרונות עם הנהגת אש"ף נעשה בחדרי חדרים. יריבי ערפאת באש"ף טענו, כי הסכם עזה ויריחו תחילה הוא, למעשה, גם הסכם עזה-יריחו סוף, וכל הסימנים מעידים, כי אכן לכך מתכוונים חוגים רבי השפעה בישראל.

העובדה שממשלת ישראל הטילה עוצר על חברון, בעקבות הטבח המתועב שעשה גולדשטיין במתפללים המוסלמים במערת המכפלה, אינה יכולה לשמש השראה לפואמה לירית על הצדק ההולך ונגלה בארץ הנביאים. סבלן של המשפחות השכולות, שאינן יכולות לקבור את מתיהן, אינו מאפשר למשורר או סופר פלסטיני להישאר במצב של שלוות נפש. העובדה שכל מעשה רצח של מטורף-פנאטי-מתאבד נגד אזרח יהודי, מביאה את ממשלת ישראל להגיב בצורה אוטומטית בכליאתם של עשרות אלפי מפרנסים ובני משפחותיהם בבקתותיהם הצרות במחנות הפליטים, ללא אוכל וללא תקווה, אינה יכולה שלא לעורר זעם ותיסכול.

העובדה שיאסר ערפאת חתם על ההסכם, וקיבל פרס נובל לשלום, יכולה לשמש חומר לסופר לכתיבת סאטירה על הגיבור, המנופף בידיו ומעמיד פנים כאילו הוא עומד להכריז על מלחמת שחרור – אבל במקום זאת הוא קורא למדינות "התורמות", למהר ולהעביר אליו את הכספים שהן "חייבות" לו. אבל גם סאטירה זאת אינה מסוגלת לשעשע ולבדר את הערבים הפלסטינים במחנות הפליטים, בתוך ביצות הביוב של עזה.

אז מדוע סבור שמעון פרס, כי על אנשי הרוח הפלסטינים לתמוך ב"תהליך השלום"? הם לא קיבלו פרס נובל לשלום. הוא קיבל את הפרס. הפלסטינים עדיין מחכים לראות ניצוץ של אור בקצה המנהרה.

חמישה משבעת המינים

המשבר האחרון של גבעת התמר, והמעבר לגבעת הזית, יכולים לשמש דוגמה נוספת (ומיותרת), מבחינתם של המפקפקים בסיכויי תהליך השלום. ובכן, מתנחלי אפרתה גילו לפני שנה ויותר לקבוצה של חברי כנסת, כי בתוכניותיהם כלולות חמש גבעות, שאותן כינו על שם חמישה משבעת המינים – שהתמר הוא אחד מהם – וכי אותן תוכניות זוכות לגיבוי ממשלתי רחב, הכולל את ראש הממשלה בכבודו ובעצמו. בין חברי הכנסת היה סגן שר הבריאות, ח"כ נואף מסאלחה.

למחרת היום השמיעו מסאלחה וחברו ממרצ, סגן שר החקלאות ואליד צארק, איום להתפטר מתפקידיהם, כמחאה על מבצע "דין וחשבון" וההפגזות בדרום לבנון. איומיהם של שני סגני השר הערביים זכו לתהודה: הם נרמזו כי המבצע הצבאי עומד להסתיים, ואף הוזמנו לפגישה עם ראש הממשלה. באותה פגישה דיווח מסאלחה לראש הממשלה על הסיור בהתנחלות אפרתה – ורבין הכחיש כי הוא יודע, או כי הוא תומך ברעיון ההתנחלות המאסיבית בגבעות חמשת המינים, של חבר הכנסת מהמפד"ל חנן פורת.

אבל בין אם ידע או לא ידע, הסכים או לא הסכים – ראש הממשלה לא עשה להרגעת הרוחות באיזור בית-לחם, עד להפיכת ההתנחלות למבחן רציני ליוקרתה של הרשות הפלסטינית, המידרדרת ב"סיועה" הנדיב של ממשלת ישראל. האם היה ערפאת מסוגל לעבור לסדר היום על שוד אדמותיו של הכפר אל חאדר? אומרים לנו, כי אין אמת בטענות הערבים, וכי האדמות האלה הופקעו לפני למעלה מעשר שנים, והפכו אדמות מדינה. איזו מדינה? עד היום יש למדינת ישראל אדמות בשטח המיועד לאוטונומיה הפלסטינית, השטח ממנו היה צה"ל אמור לסגת לפני חודשים, על פי אותו הסכם "עזה ויריחו תחילה" והסכמי קהיר ושינגטון. אמנם נכון, הדיון בעתיד ההתנחלויות (וירושלים) נדחה על פי ההסכם לשנתיים; אבל האם הבין ערפאת מההסכם הזה, כי במשך שנתיים תספיק ממשלת ישראל להקים את ההתנחלויות בירושלים וסביבה, כדי שלא יהיה במה לדון בעבור שנתיים?

האם מתקשים יצחק רבין ושמעון פרס להבין את מצוקתו של עמיתם לקבלת פרס נובל לשלום, יאסר ערפאת? האם יכול ערפאת לשרוד, כאשר אינו יכול להבטיח קיום מינימלי בפוטנציה לחמישה מיליון פלסטינים? הרי בתוך השטחים חיים כיום כמיליון פליטים חסרי כל (מתוך כשני מיליון תושבים), ולפחות מספר כפול של פלסטינים (שלושה מיליון), החיים מחוץ לשטחים, אחוזים מוורות ומייחלים ליום בו יורשו לחזור למולדתם, כדי לתקוע בה יתד ולכרות בעפרה קברים לעצמם.

הרחבת ההתנחלויות, בין אם היא נעשית על-ידי הקמת התנחלויות חדשות, או הרחבת התנחלויות קיימות, אינה יכולה שלא להביא לרתיחה בקרב הפלסטינים, ואני כמעט משוכנע, כי יאסר ערפאת מיהר והסכים לקבל את הסכמי אוסלו מתוך מניע דתי: ניסיון אחרון של הרגע האחרון להציל את שארית המולדת, בטרם התנחלות. הקמת התנחלויות בגבעות הזית, הרימון, התאנה, החיטה או התמר – מכספי ממשלת ישראל, או ממענקים של מימשל ארה"ב, או במימון מתנחלים או אוהדיהם בארה"ב – אינו מעלה ואינו מוריד מבחינת הפלסטינים.

□ שירה ויקר

ב-13 בדצמבר 1994, כינסו ארבעה חברים בקבוצת המחקר של מכון וושינגטון בתחום המזרח התיכון פורום בנושא תהליך השלום בשנה הקרובה. הארבעה הם ד"ר ג'וזף סיסקו, תת-מזכיר המדינה לשעבר, ד"ר גרים בנרמן, מנהל צוות לשעבר של ועדת הסנאט ליחסי חוץ, פרד ברנס, עורך בכיר של ה"ניו רפבליק", וד"ר רוברט סטלוף, מנכ"ל מכון וושינגטון. הערכותיהם מבוססות על פגישות עם פקידים בכירים בסוריה, ירדן, ישראל, הגדה המערבית ועזה. להלן תקציר התרשמויותיהם:

ד"ר ג'וזף סיסקו: למרות הופעתו השברירית בטלוויזיה, שומר נשיא סוריה, חאפז אסד, על חיוניותו ותוקפו. אסד חזר ואישר את מחויבותו ל"שלום מכובד". הוא התעניין מאוד במידת ההשפעה שתהיה לנצחון הרפובליקנים בבחירות לקונגרס על תמיכת ארה"ב בתהליך השלום.

משיחות שנערכו בדמשק ובירושלים ברור, שהפער בין סוריה וישראל נותר רחב. אסד תופס את השלום בשני שלבים. השלב הראשון – שלום פורמלי – יתרחש רק לאחר נסיגה ישראלית מלאה מהגולן. בשלב הבא יכולה להתפתח נורמליזציה ביחסים בין שתי המדינות. ראש הממשלה רבין תופס את השלום בשלבים מיתוספים, כשישראל דורשת מרכיבים של שלום ונורמליזציה, כדי להתאימם לכל נסיגה. אסד לא נותן כל רמז להתפשרות מצידו על דרישותיו לשלום, ואינו מראה כל סימן לדחיפות בהשגת הסכם עם ישראל. אסד דוחה את ההנחה, שיש לו תפקיד ביצירת דעת קהל בסוריה, ואילו דעת הקהל בישראל היא דאגתם של המנהיגים בישראל. באופן דומה, הוא דוחה את הרעיון לפגישת פיסגה עם רבין, באומרו שהדבר עלול להוביל לאי-הבנות, שלמעשה יחריפו את המצב. נראה שהשיחות בין ישראל לסוריה יימשכו בקצב איטי, ללא פריצת דרך בעתיד הקרוב.

גרים בנרמן: אסד עומד על כך, שכל שלום עם ישראל ייעשה בכבוד, בחששו מפני השפלה דוגמת זו שהיתה, לדעתו, מנת חלקם של אנואר סאדאת, יאסר ערפאת והמלך חוסיין, לאחר הסכם השלום עם ישראל. הוא דוחה את הסכמי אוסלו ואת הסכם השלום בין ישראל לירדן, כצעדים לקראת שלום כולל, ומציע שהמדינות באיזור, שעשו צעדים כלפי נורמליזציה עם ישראל, יעריכו מחדש את עמדתן לאור היעדר ההתקדמות בחזית הסורית-ישראלית.

אשר לפלסטינים, מצב הרוח בעזה השתפר מאז יישומם של הסכמי קהיר ועזיבתם של החיילים הישראלים את עזה. אולם השליטה הולכת ונשמטת מידיהם של יאסר ערפאת והרשות הפלסטינית, הצריכים לאזן בין דרישות סותרות מצד ישראל, האוכלוסיה הפלסטינית המקומית והקהילה הבינלאומית התורמת. בשנה האחרונה הורע המצב הכלכלי בעזה, ואין כל סימן לכך שהסיוע הבינלאומי ישפר את איכות חייהם של הפלסטינים. הקהילה הבינלאומית צריכה להסתכן בהאצת תהליך התרומה, כדי לחזק את הרשות הפלסטינית מול החמאס. נכון לעכשיו, החמאס נראה בטוח מאוד בעצמו ומאמין שהאירועים פועלים לטובתו.

פרד ברנס: סוריה מאמינה, שפשרה ישראלית היא המפתח לפריצת דרך בשיחות. אולם במציאות, המפתח יהיה מחווה ציבורית ברורה מצד סוריה. המנהיגים הישראלים מוכנים לבצע פשרות מרחיקות לכת במהות השיחות, אולם אין להם סיכוי לשכנע את הציבור הישראלי בדבר החוכמה שבהסכם שלום ישראלי-סורי, מבלי שאסד ינקוט צעדי התקרבות דיפלומטיים, דבר שהוא מסרב לעשות.

ארצות המזרח התיכון הפריזו בציפיותיהן לסיוע מצד ארה"ב. לארה"ב יש תפקיד בתמיכה בשלום ובמתן עזרה לעושי השלום, אולם עליה להקטין את הציפיות ממנה. במקביל, הסיוע של ארה"ב צריך להיות אפקטיבי ויעיל יותר, שתי תכונות אשר נעדרות ממאמץ הסיוע בעזה, למשל. בניית כבישים וסילוק פסולת, שני תחומים של מומחיות אמריקאית, ישנו את העולם באיזור מרושש כמו עזה.

רוברט סטלוף: לאחר שלוש שנים ללא התקדמות משמעותית, נמצאות השיחות הישראליות-סוריות בהילוך סרק. הסיבה לכך היא, כפי שאמר הנשיא אסד, שלשני הצדדים תפישות שונות לחלוטין בנוגע לשלום. יתרה מכך, בעוד שיש תמריצים לשלום, קיימים רק לחצים מועטים להתפשרות. תחושה של דחיפות עשויה להיווצר בעוד חודשים אחדים, אולם בינתיים יתמקד תהליך השלום בהארכת המסלול הפלסטיני, במקביל להדיפת נסיונות להקפאת הנורמליזציה וההתקרבות בין ישראל והעולם הערבי הרחב.

בתוך עזה, מנסה יאסר ערפאת לחזק את שלטונו באמצעות הרחבת כוחות הביטחון, על-ידי גיוס אנשי פתח מקומיים, "ותיקי האינתיפאדה", שבעבר נדחקו לשוליים. הרשות הפלסטינית מעוניינת להימנע מעימות מכריע עם החמאס, והיא תעדיף להציג כוח פוליטי, כדי לדכא את האופוזיציה. בהקשר זה, הבחירות חשובות לערפאת. ישראל מכירה בתפקידן של הבחירות לחיזוק הלגיטימציה של ערפאת, והיא מנסה למצוא נוסחה לביצוע נסיגה חלקית בגדה המערבית, שתאפשר עריכת בחירות, מבלי לסכן את בטחונם של המתיישבים ושל הנוסעים בכבישי הגדה המערבית. במקביל, תובעת ישראל שערפאת יהיה יותר ברור ויש יותר במאמציו למנוע ולרדוף אלימות.

בירדן, ההתמקדות כעת היא בהצגת ההטבות המוחשיות שבצעדו האסטרטגי של המלך חוסיין לקראת שלום. זה ידרוש מהירדנים יזמות רבה יותר בגישתם להשקעות ולסיוע הבינלאומיים, וכן הנמכת ציפיותיהם המופרזות לסיוע אמריקאי. במקביל, חיוני שארה"ב ובעלות בריתה יקבעו את חלקן באופן ישיר ועקיף. מאמץ עיקרי צריך להיות מופנה לשכנוע ערב הסעודית לפתוח את גבולותיה ליצוא ירדני ולאספקת נפט מהמפרץ, שיחליף את הנפט העיראקי לירדן – צעדים שלא יעלו למשלמי המיסים בארה"ב כסף, ויהוו דחיפה עצומה לירדן.

איראן ומנהיגות העולם השיעי

[illegible]

בצעד חסר תקדים, שעלול במשך הזמן לערער את הלגיטימיות האידיאולוגית שלה, הכריזה בשבוע שעבר ממשלתה הפקידותית של איראן, שהמנהיג החדש של קהילת השיעים העולמית, של המהפכה והממשלה האיראנית, הוא אייאתוללה עלי ח'מנאי, ממשיכו של אייאתוללה ח'ומייני, שמת ב-1989. בכירים רבים בקרב ציבור המאמינים באיראן ובמקומות אחרים עלולים להתנגד למנהיגות זו שנכפתה עליהם.

ברחבי העולם מגיע מספר השיעים לכ-100 מיליון, או כ-10 אחוזים מהאוכלוסיה המוסלמית העולמית. המדיניות והתיאולוגיה בקרב הקהילה השיעית הדתית מורכבת ומסורבלת, במיוחד למשקיפים חיצוניים. עם זאת, לתרבות של אותם ויכוחים תיאולוגיים יכולות להיות השלכות חשובות בזירה הפוליטית, על המזרח התיכון כולו וגם על האינטרסים של ארצות הברית במפרץ. כוח ההכרעה לגבי מי שאמור להיות המנהיג העליון של קהילת השיעים העולמית, לאחר מותו לפני שבועיים של אייאתוללה מוחמד עלי אראקי, כבן ה-100.

על מנת להבין את ההרצאה שכרוכה בהכרעה האיראנית למנות את ח'מנאי כממשיכו של אראקי, יש לזכור כמה נקודות רקע:

★ באופן מסורתי, כמרים שיעים בכירים – הווים לא רק באיראן, אלא גם במקומות אחרים בעולם האיסלאמי, – בוחרים את המנהיג העליון באמצעות קונסנזוס. מבחינה היסטורית, אדם זה נחזה כדמות רוחנית ולא פוליטית.

★ אייאתוללה חומייני הפר את המסורת על פיה. הוא טען, שהכמרים לא רק צריכים להיות מעורבים בצורה עמוקה בפוליטיקה, אלא שהם גם המנהיגים הלגיטימיים היחידים של הסמכות הפוליטית, במדינה איסלאמית. גישה זו הינה התקפה ישירה על התפיסה של הפרדת המסורת מהפעילות הפוליטית.

★ התיאוריות של חומייני גם גרמו למבוכה במימסד הדתי. החלטת השלטון למנות את ח'מנאי כמנהיג העליון של הקהילה השיעית העולמית, מייצגת שלב נוסף באותו תהליך מבוכה, שמטרתו לבסס את התפישה המהפכנית של חומייני לגבי "ממשלת המשפטנים" והטוהר המסורתי של המנהיג הדתי.

בעידן אחר, לא היה ח'מנאי נמצא ברשימת המועמדים לתפקיד המנהיג העליון; בהתחשב בהיעדר לכאורה של המלצות לגבי מידת ידיעותיו והשכלתו. אולם שנים רבות של לימודים והגות נחשבות פחות באיראן של ימינו. אייאתוללה ח'מנאי, שהוא בן 55 בלבד, היה יותר פוליטי. הוא אחז בתואר משמעותי עליון במשך חמש שנים, ולפני כן שימש כנשיא איראן בין השנים 1981 ו-1989.

מבזקים כלכליים

"פועלים ישיר" החל מהשבוע

שירות "פועלים ישיר" החל לפעול מתחילת השבוע באופן מלא.
במסגרת השירות יוכלו הלקוחות לבצע פעולות ולקבל שירותים בנקאיים באמצעות הטלפון, ללא תשלום ובתעריפי עמלות נמוכים מן המקובל, דבר המוזיל עבורם משמעותית את עלויות השירותים הבנקאיים הדרושים להם.
השירותים הניתנים ללקוח באמצעות הטלפון הם:
הוראות להעברה בין חשבונות שונים, הוראות הפקדה/משיכה בפקדונות בשקלים, מידע על מצב החשבון, הזמנת פנקסי שיקים, הזמנה וביטול כרטיסי אשראי, העברה לקופות גמל, הגדלת סכומי הוראות הקבע לחיסכון והשקעות, ביצוע פעולות קנייה ומכירה של ניירות ערך וקרנות נאמנות.

"סלטי שמיר" הרחיבו המפעל

חברת "סלטי שמיר" חברת הסלטים המובילה בישראל, השקיעה כ־600 אלף דולר בהרחבת מפעלה באיזור התעשייה בברקן.
לאחר ההרחבה מגיע שטחו של המפעל ל־5,000 מ"ר. כמו כן הוכנסו ציוד משוכלל וחדשני לקליטה, מיון וטיפול בירקות טריים בתהליך אוטומטי, וכן מיכשור מיוחד שירחיב את מיגוון המוצרים. מפעל "סלטי שמיר" הוא עתה המפעל הגדול והמשוכלל ביותר בארץ לייצור סלטים מוכנים.

הצלחה ל"חיננית"־"תרמוקיר"

ציפוי חדש מבית "תרמוקיר" זוכה להצלחה כבר בימיו הראשונים. המדובר ב"חיננית" – ציפוי דקורטיבי לקירות חיצוניים.
מפעל "תרמוקיר" (תעשיות לבנייה מתקדמת) מקיבוץ חורשים, פיתח לאחרונה חומר חדשני, שנועד לציפוי קירות חיצוניים, ויתרונותיו הבולטים הם חוזק ועמידות בפני כל פגעי מזג האוויר. קלות יישומו של החומר מקנה נוחות בעבודה עימו. כן מעניק הציפוי מראה נאה לקירות החיצוניים של המבנה.
ה"חיננית" עומדת בדרישות התקן הישראלי לציפויים חיצוניים המחייב, בין היתר, הגנה מפני חדירת רטיבות. יתרון נוסף ובולט של ה"חיננית" הוא מחירה, הנמוך יחסית בהשוואה לכל החומרים המקבילים בשוק. שימוש ב"חיננית" יכול לחסוך עד 50 אחוז מעלויות הציפוי החיצוני, מבלי לפגוע באיכות ובעמידות המבנה.
כבר עם צאתו לשוק, זכה המוצר להזמנות בהיקף של כ־125 אלף ש"ח לפרויקטים שונים, ביניהם: חברת "סולל בונה" תצפה כ־15 אלף מ"ר ב־100 יחידות דיור בישוב "צור יגאל". היקף העיסקה כ־75 אלף ש"ח. חברת "אוריאלי" תצפה כ־11 אלף מ"ר ב־53 יחידות צמודות קרקע בישוב כפר־יונה. היקף העיסקה 50 אלף ש"ח.

גוף תובלתי למדינות ערב

הוקם גוף תובלתי בינלאומי בשם "אומטקו" (UNITED MIDDLE EAST TRANSIT COMPANY – UMETCO), שישנע סחורות ומכולות לירדן ולמדינות ערב באמצעות חברת "פריגנזון" הישראלית וחברת "פטרה" הירדנית. הגוף החדש יבסס את חיפה כצומת מרכזי להובלת מטענים ושינוע לשוק הערבי.
רמי פריגנזון מחברת "פריגנזון" מסר, כי בגוף הבינלאומי שותפים קבוצת I.G העוסקת בתחומי תיירות, "בינה", טלקומוניקציה וסחר בינלאומי, בבעלותו של איש העסקים ליאון תמן, חברת "פטרה" הירדנית העוסקת בהובלה ימית ויבשתית, חברת "ביכסן" ההולנדית, המחזיקה בצי הסוחר הכולל כ־150 אוניות ברחבי העולם, וחברת "ביירשה לוירס" הגרמנית, העוסקת בשילוח בינלאומי.
עוד נמסר, כי השימוש בנמלי ישראל והובלת המטענים בדרך היבשה יוזילו בכ־30 אחוז את עלויות ההובלה, לעומת הובלה ימית דרך תעלת סואץ.

"ספנקריט־חולדה" תספק 32 אלף מ"ר אלמנטים

חברת "ספנקריט־חולדה" מקיבוץ חולדה חתמה לאחרונה על שורת הסכמים לאספקת אלמנטים טרומיים (עמודים וקירות חזית), להקמת 32 אלף מ"ר ב־9 מבני תעשייה באזורי התעשייה צחר בראש־פינה, פארק התעשיות קיסריה אור־עקיבא ובאיזור התעשייה של אשדוד, בהיקף כספי כולל של כ־4.5 מיליון ש"ח.
במסגרת ההסכמים, חתמה "ספנקריט־חולדה" על חוזים עם חברת "שיק מבנים" לאספקת אלמנטים להקמת 4 מבני תעשייה באזור התעשייה צ.ח.ר., הממוקם מזרחית לראש־פינה ובאיזור התעשייה של המועצה המקומית חצור. כמו כן חתמה החברה על הסכם עם חברת ח.ש.ס. מחיפה, לאספקת קירות וקירות חזית מצופים באבן נסורה לחמישה מבני תעשייה (20 אלף מ"ר), בפארק התעשייה החדש "קיסריה־אור־עקיבא" ובאיזור התעשייה של אשדוד.

"הוביטק" תשווק צעצועי "מכנו"

חברת "הוביטק", המתמחה ביבוא ושווק צעצועי איכות, חתמה על הסכם לשיווק צעצועי הרכבה מתוצרת חברת "מכנו" הצרפתית בישראל, המיועדים לילדים וילדות החל מגיל 4. חברת "מכנו" הינה אחת החברות הוותיקות והמובילות בעולם בתחום הצעצועים להרכבה (נוסדה בשנת 1901). ישראל הורמן, מנכ"ל חברת "הוביטק", מסר כי חברתו מתמקדת בשיווק שתי קבוצות מוצרים, קבוצת "מכנו ג'וניור" (הכוללת רכיבים העשויים מחומרים פלסטיים במגוון צבעים, בתוספת דמויות, המיועדים לגילאי 7־4) וקבוצת "מכנו הנדסי" ו"מכנו דינאמי", המיועדת לגילאי 7 ומעלה. קבוצה זו כוללת רכיבים העשויים מתכת במגוון צבעים, הניתנים להרכבה במגוון דגמים נרחב ולחלקם מצורף מנוע חשמלי זעיר, המאפשר את הנעת הדגם המורכב. לכל ערכה מצורף ספרון צבעוני מאויר ומפורט, המדגים בניית מספר דגמים.
הצעצועים מפתחים את הדמיון, היצירתיות והמיומנות הטכנית וייחודם באפשרות המשחק בדגמים המורכבים, ללא חשש שיתפרק. עוד נמסר, כי תוך כדי משחק מגלה הילד ולומד את חוקי ההנדסה והמכניקה, ברוח הסיסמה רבת השנים המלווה את החברה הצרפתית, "MECHANICS MADE EASY". מגוון המוצרים כולל כ־35 ערכות ומחיריהם נעים מ־49 ש"ח לערכה למתחיל, ועד 545 ש"ח עבור הערכה העשירה והמתקדמת ביותר.

קו חדש ב"אבן קיסר"

מפעל "אבן קיסר" מקיבוץ שדות־ים ישקיע כ־2 מיליון דולר במערך ליטוש חדש של לוחות "אבן קיסר". הקו החדש אמור לפתוח את צוואר הבקבוק בתהליך הייצור של המפעל ולהגדיל את כושר הייצור בלמעלה מ־50 אחוז, ויחד עם זאת להוריד את עלויות העבודה בכ־30 אחוז ויותר. קו הליטוש החדש, שנרכש מחברת BRETON האיטלקית, יאפשר לראשונה למפעל לעבוד עם לוחות ברוחב 1.40 מטר.
עמיר רותם, מנכ"ל המפעל, מציין כי עוד בתוכנית ההשקעות של שנת 95', רכישת מכבש חדש לכבישת לוחות במידות של 1.40 מטר. המעבר לעבודה עם לוחות 1.40 מטר (במקום 1.20 מטר בעבר) יביא לחיסכון ניכר בפחת, משום שמידת הלוחות אותם חותכים למשטחי עבודה במטבחים היא 65 ס"מ, מה שהיה מותיר בעבר פחת ברוחב של 55 ס"מ (בקו החדש ייוותר פחת של 10 ס"מ בלבד).
עם חנוכת הקו החדש (במחצית שנת 95'), מאמינים ב"אבן קיסר" כי ניתן יהיה להגדיל בכ־30 אחוז את מכירות המפעל, שיעמדו על כ־35 מיליון ש"ח ב־94'. היכולת לספק כמות כמעט בלתי מוגבלת של לוחות "אבן־קיסר" תסייע בידי המפעל להרחיב את שוקי היצוא בכ־40 אחוז לפחות. יצוא המפעל ב־94' עמד על כ־2 מיליון דולר.

לא בדיוק פוגל

בדיקת השקפותיו של דוד ברודט, המנכ"ל החדש של משרד האוצר, מעלה דמיון לאלו של קודמו, אהרון פוגל, אך לא זהות

□ אריה דיין

"אהרון פוגל עוזב את משרד האוצר, אבל הפוגלים נשארים". אמר שר האוצר, אברהם שוחט, בטקס חילופי המנכ"לים, שנערך ביום ראשון השבוע בלשכתו. "הפוגלים", אותו ביטוי מזלזל שראש הממשלה, יצחק רבין, השתמש בו לפני כשנתיים, על מנת לבטא את הסתייגותו מהמדיניות החברתית של משרד האוצר, הפך בפיו של שוחט לאות כבוד, למלה נרדפת להשקפת עולם.
האם אמנם השקפותיו של דוד ברודט, המנכ"ל החדש של משרד האוצר, זהות לאלה של קודמו בתפקיד? בדיקת התבטאויותיהם של השניים בנושאים המרכזיים שעל סדר יומו של משרד האוצר מגלה דמיון, לא זהות.

פיחות:
ברודט נחשב למתנגד חריף לשינויים בשער החליפין של השקל. הוא מאמין שכל פיחות, אפילו המזערי ביותר, יזיק למשק הנהנה מגידול בתעסוקה, ירידה באבטלה וצמיחה מואצת. פוגל, לעומת זאת, נטה הרבה יותר ממנו לביצוע פיחותים. לפני שנתיים, למשל, הוא לחץ על שוחט לבצע פיחות גדול, של קרוב לעשרה אחוזים. ברודט ונגיד בנק ישראל, יעקב פרנקל, התנגדו בתוקף והצליחו להוריד את שיעור הפיחות לשלושה אחוזים בלבד.

נגד פיחות: דוד ברודט (צילום: בועז לנור)

ריבית:
גם ברודט וגם פוגל סבורים היום, שמדיניותו של בנק ישראל הביאה את הריבית לשיעורים גבוהים מדי. שניהם מאמינים שנדרש שינוי במדיניות, שיוריד את שיעוריה. ההבדל ביניהם מתמקד, בהקשר הזה, בסגנון ההתבטאות כלפי ראשי בנק ישראל, ואולי גם ביחסים האישיים שבין כל אחד מהם לבין ראשי הבנק. פוגל התבטא מספר פעמים, ובין השאר גם במסיבת העיתונאים שכינס עם סיום תפקידו, בצורה בוטה למדי כלפי הבנק. ברודט, אולי משום שמילא תפקיד זוטר יותר מתפקידו של פוגל, נמנע מהתבטאויות כאלה.

האינפלציה:
בעניין המאבק באינפלציה, עמדותיהם של פוגל וברודט זהות כמעט לחלוטין. שניהם דוגלים במאבק בה, באמצעות טיפול בעלויות הייצור. ברודט יתנגד, לכן, לכל חוק פנסיה שיגדיל את הוצאות המעסיקים ויצדד בהפחתת מסים על המעסיקים, גם כתחליף לביצוע פיחות.

ההפרטה:
שר האוצר העמיד את ברודט לפני שבועות אחדים בראש ועדה ציבורית, שתבחון את כל ההיבטים של ההצעה, להנפיק לציבור אופציות לרכישת מניות של חברות ממשלתיות העומדות בפני הפרטה. דעתו של ברודט על הרעיון היא, ככל הידוע, חיובית.

מקורבים:
המנכ"ל לשעבר פוגל נהג להתייעץ באופן קבוע עם קבוצת יועצים, כולם אנשי משרד האוצר לשעבר. ויקטור מדינה, יושב ראש [illegible] לישראל, יעקב גריש ושלמה שטנר היו משתתפים קבועים בהתייעצויות הללו. קשה לדעת, בשלב זה, עם מי יתייעץ המנכ"ל החדש. נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, מיודד איתו מאוד. אלא שברונו מכהן עתה כסגן נשיא הבנק העולמי ומקום מושבו הוא בוואשינגטון.

בתמונה, מימין לשמאל: הנשיא עזר ויצמן, יו"ר נשיאות איגוד תעשיות האלקטרוניקה, חנן אכסף, מנכ"ל "טלרד" בצלאל לוין, ונציג נוסף של "טלרד", עם הגביע והתעודה.

חברת "טלרד – תעשיות תקשורת ואלקטרוניקה" זכתה בתחרות פרס האיכות של איגוד תעשיות האלקטרוניקה לשנת 1994.
הפרס הוענק אתמול על־ידי נשיא המדינה, מר עזר ויצמן, ויו"ר נשיאות האיגוד, חנן אכסף. חברת "סאיטקס" זכתה בציון לשבח.
דן פרופר, נשיא התאחדות התעשיינים, אמר כי תעשיית האלקטרוניקה היא שתצעיד את המדינה בכיוון של העלאת רמת החיים והפיכתה לאבן שואבת לעם היהודי. חנן אכסף, יו"ר נשיאות איגוד תעשיות האלקטרוניקה, אמר כי אם נמשיך לגדול בקצב של 3 אחוזים לשנה, כפי שעשתה תעשיית האלקטרוניקה בחמש השנים האחרונות, נגיע למחזור מכירות של 11 מיליארד דולר, עם יצוא של כ־9 מיליארד דולר. דבר המהווה אתגר לא קטן, התלוי במספר המהנדסים, רמת ההשקעות, נגישות לשווקים ועוד.
נשיא המדינה, עזר ויצמן, אמר כי עתיד המדינה באיכותנו הטכנית. הנשיא התלונן על שכאשר מדברים היום על מלחמת יום הכיפורים, לא מזכירים את ההצלחה הגדולה של צה"ל, שהפך את קערת המלחמה על פיה, למרות הפתיחה הגרועה שלה.

פנחס ענברי

"ציר קזבלנקה" מול "ציר הליגה הערבית"

מצרים, סוריה וערב הסעודית רוצות לשמור על מעמדה של קהיר כמרכז המזרח התיכון, בעוד שהמדינות שיצאו מרוצות מהוועידה הכלכלית בקזבלנקה — ירדן, ישראל, מדינות המאגרב ואמירויות המפרץ — רוצות שרבת־עמון תישא את התואר הנכבד

הפיסגה המשולשת באלכסנדריה, בסוף השבוע שעבר, היא תוצאה של התפתחויות מדיניות, אבל יש לה גם רקע כלכלי. המזרח התיכון ידע תמיד התארגנויות של מדינות מסוימות מול מדינות אחרות, ולראשונה בתולדותיו נוצרת התארגנות של ציר מדינות, אשר ישראל משתתפת בו, מול ציר נגדי, הנאבק בו. עקרונית, ניתן להגדיר את הציר האחד כ"ציר הליגה הערבית", שהוא ההתארגנות בראשות מצרים, סוריה וערב הסעודית, ומולו "ציר ועידת קזבלנקה", המורכב מן המדינות שיצאו מרוצות מן הוועידה הכלכלית, שהתכנסה בעיר המרוקנית באמצע אוקטובר בשנה שעברה: ירדן, ישראל, צפון אפריקה ואמירויות המפרץ.
בעיקרו של דבר, "ציר קזבלנקה" מעמיד במרכזו את רבת־עמון, בעוד "ציר הליגה הערבית" מנסה לבלום התפתחות זאת, על־ידי חידוש פעילותה של הליגה הערבית ומתן תוכן כלכלי לעבודתה, כדי לשמור על מעמדה של קהיר כמרכזו המזרח התיכון.
הנוכחות הישראלית הבכירה בוועידת קזבלנקה, ותרועות הניצחון הישראליות על "שבירת החרם הערבי", שפכו מלח על פצעיה של סוריה מצד אחד, ובמאזן הרווח והפסד הכלכלי של מצרים נטתה הכף בקהיר לרעתו של המשך התהליך. תוצאות ועידת קזבלנקה הובנו בקהיר – אולי בצדק – כמאמץ לגייס את הון המפרץ לטובת שיפור המצב הכלכלי בירדן, על־ידי פיתוח הפרויקטים הכלכליים בירדן. ואכן, כאשר מדפדפים בתוכניות הפיתוח הכלכליות שהכינה ישראל לקראת ועידת קזבלנקה, אפשר להיווכח בקלות כי עיקר המאמץ הופנה לירדן: פיתוח "עמק השלום" בערבה, הסכרים על הירדן, הפארקים על גדות הנהר, התעלות וכו'. התוכניות שיועדו למצרים היו שוליות, כאילו לצאת ידי חובה, ללא מאמץ אמיתי לגייס כספים.

מצרים מעדיפה קדאפי חלש

סוריה לא רצתה מלכתחילה לבוא לוועידת קזבלנקה, ומאמץ השכנוע האמריקאי לא הועיל. התגבשות הציר הכלכלי ישראלי־ירדני־מפרצי חיזקה בקהיר מגמות קודמות לעצור את התהליך הזה, והיא הצטרפה למגמות אחרות, אשר גרמו למתיחות סמויה ביחסיה של מצרים עם ארצות־הברית. ייתכן כי הרעת היחסים בין קהיר לוושינגטון אף משמעותית יותר מן ההידרדרות ביחסי קהיר עם ירושלים, והיא נוגעת לטיב היחסים שבין מצרים ללוב. כידוע, יזמה ארצות־הברית חרם כלכלי על לוב, בלחץ עליה שתסגיר את מבצעי פעולת הטרור של הפלת מטוס פן־אם מעל לוקרבי. מצרים, כבעלת ברית מרכזית של ארצות־הברית באיזור, היתה אמורה לחסום את גבולה עם לוב, כדי לסייע לארצות־הברית במאמץ מרכזי זה. ואולם, בעיקר מסיבות כלכליות, לא יכלה מצרים לעשות את רצון האמריקאים בעניין. בלוב עובדים כשני מיליון מצרים, שיבתם הביתה, או חסימת האפשרות שהם ישלחו את משכורותיהם למשפחותיהם, היו סיכון גדול מדי עבור מצרים. חוץ מזה, קדאפי חלש עדיף למצרים מהפלתו והקמת ממשלה תוקפנית בארץ השכנה ממערב.
מסתבר כי בעיה שקטה זאת בין שתי המדינות היתה הרבה יותר חמורה מכפי שהיה ניתן לחשוב מלכתחילה: מצרים האשימה את וושינגטון כי היא מתערבת בענייניה הפנימיים, על־ידי לחץ על מובארק למנות שרים, ואפילו סגן נשיא, התנכים כדרישתה לחסום את הגבול עם לוב. והיא גם האשימה "גורמים בכוויית" במתן סיוע לקבוצות האיסלאמיות הרדיקליות הפועלות נגד המשטר, תוך רמז כי זהו לחץ אמריקאי על ממשלת מצרים "ליישר את הקו" בעניין לוב. גם את הידיעות על קשרי שוחד ושחיתות בין גורמי ממשל בקהיר לבין המשטר בלוב, אשר פורסמו בארצות־הברית, יש לייחס ללחצים האלה. שבוע לפני פסגת אלכסנדריה גם דלפו מקהיר ידיעות, כי מצרים לא תקיים השנה את התמרון המשותף עם צבא ארצות־הברית.
בשבת מסר ראש ממשלת מצרים, עאטף סדקי, דין וחשבון לפרלמנט על הישגי השנה שעברה. אין זה מקרה, כי הוא לא הזכיר כלל את יחסי מצרים־ארה"ב. לעומת זאת, הוא מצא לנכון לדבר על יחסי מצרים והשוק המשותף. הוא אמר כי היחסים האלה היו טובים, אבל מצרים מבקשת לשפרם, ולפתחם מיחסים כלכליים ליחסי שיתוף פעולה מדיני.

סוחרי ביירות מול רבת־עמון

אשר לדמשק, הרי מדיניותה הפוליטית עומדת בניגוד לאינטרסים הכלכליים שלה. חלק ממאמץ השכנוע האמריקאי על דמשק לסיים את החרם על ישראל, בנוי על הרווח הכלכלי הצפוי לה, אם תתגייס לבניית מזרח תיכון המושתת על פיתוח כלכלי. האמריקאים מנסים להפיג את חששות הדוקטרינרים הדוגמטיים של האידיאולוגיה הבעת'יסטית, על־ידי הבאת הדוגמאות של הכלכלות בדרום מזרח אסיה – סין, דרום קוריאה, סינגפור, אינדונזיה וכו' – אשר הצליחו לשגשג גם ללא מעבר דרמטי למשטר פוליטי דמוקרטי. מידת ההצלחה האמריקאית בעניין הזה היא, כידוע, מוגבלת מאוד. בינתיים, צאצאי הסוחרים הפיניקים בביירות לוחצים על סוריה שלא להתעכב יתר על המידה בהצטרפות לתהליך השלום, והלחצים האלה גברו אחרי ועידת קזבלנקה. שכן, אם ההון של המפרץ יושקע ברבת־עמון, על מנת להפוך את בירת ירדן למרכז הפיננסי של המזרח התיכון, תפסיד ביירות את סיכוייה לשקם את מעמדה הכלכלי המרכזי מלפני מלחמת האזרחים. סוריה, במקום להתרצות ולהצטרף למהלכים המדיניים־כלכליים שהתגבשו בוועידת קזבלנקה, החליטה לנקוט קו הפוך – לבלום את ההתפתחות הזאת.
לרעיון הפיכתה של רבת־עמון למרכז כלכלי־פיננסי, הרוח לכספי ונכסי של האמירויות, קם אויב נוסף, והיא ערב הסעודית. בעניין זה יש לחזור ולבחון את מערך הכוחות שקמו בימי משבר כוויית: ירדן ואש"ף חברו, כידוע, לסדאם חוסיין, ומדיניותה של סעודיה מאז היא למנוע את חיזוק שכנותיה, ובראש וראשונה ירדן והפלסטינים. בעניין הזה חל קרע ממשי בין סעודיה לבין אמירויות המפרץ, אשר האינטרס שלהן מחייב אותן להישען על ארצות־הברית, מול הסכנות מעיראק ואירן. אם וושינגטון החליטה כי יציבות המזרח התיכון מחייבת את חיזוקה של מדינת החיץ, ירדן – יהי כך.
בוועידת הקונגרס האיסלאמי בקזבלנקה, בחודש שעבר באו חילוקי הדעות בין סעודיה לבעלות בריתה בעניין הירדני לידי ביטוי גלוי: בעוד סעודיה התיישרה עם הקו המצרי־סורי, תמכו אמירויות המפרץ, ובעיקר עומאן וקטר, בעמדות ירדן. במידה רבה חלוקות סעודיה ובעלות בריתה במפרץ לגבי הלקחים של משבר כוויית: בעוד סעודיה מעניקה חשיבות קריטית למניעת גיבוש כוח חזק בגבולה הצפוני, התרשמו בעלות בריתה האחרות דווקא מחשיבותה של ירדן כמדינת חיץ, שמנעה הדרדרת המשבר. מסקנתן השונה משל סעודיה: יש דווקא לחזק את היציבות בירדן, כנקודת ארכימדס ליציבות האיזור כולו, בוודאי אם גם ארצות־הברית חושבת כך.

סעודיה מוותרת על האירוח

לתוך השיקולים האלה נכנסים גם החשבונות הכלכליים של סידורי הביטחון במפרץ. מצרים, סוריה וסעודיה הן קודקוד ההתארגנות שקמה מייד אחרי תום הקרבות, ושנועדה לבסס את הגנת המפרץ על בעלות הברית הערביות העיקריות של ארצות־הברית מימי המלחמה, מצרים וסוריה. מדינות המפרץ לא סמכו על הגנת "האחוות הערבית", והעדיפו לסמוך כריתות עם מעצמות מערביות, בייחוד משום שכינון הכוחות של מצרים וסוריה הזה מגונה, לדעתן. בכל זאת, לא ויתרו קהיר ודמשק על שאיפתן לחזק את כלכלתן, על־ידי לחץ מתמיד על מדינות המפרץ לקרוא, למרות הכל, ליחידות מצריות וסוריות להגן עליהן.
לא כולם יודעים, אבל עד ערב משבר כוויית, היתה זאת דווקא ירדן אשר אימנה ותחזקה כמה מן הצבאות של מדינות המפרץ, ומילאה במידה רבה את התפקיד שמצרים וסוריה מבקשות למלא היום. יש למצרים וסוריה יסוד לחשוש, כי במקביל לחידוש התמיכה הכלכלית ברבת־עמון, יחזור צבא ירדן למלא את התפקיד שהמטכ"לים של צבאות סוריה ומצרים לוטשים אליו עין. ראשית התהליך של שיבת המגורשים הירדנים והפלסטינים למפרץ, עשויה להצביע גם על המגמה הזאת.
על קשייה הכספיים של סעודיה ניתן אולי ללמוד מן העובדה, שוויתרה על אירוח הקונגרס האיסלאמי הקרוב על אדמתה. היא הציעה למרוקו להמשיך ולארח גם את הכינוס שאמור להתקיים החודש. סעודיה הציעה למרוקו לממן את הכינוס, אם יהי צורך. נשמעו ניחושים רבים על הסיבות לוויתורה של סעודיה על אירוח הכינוס היוקרתי – האמנם לא רצתה שעיתונאים מכל העולם יעמדו מקרוב על המצב הפנימי בתוכה?

מעמד בכורה לקהיר

התכנסותם של שלושת בעלי הברית העיקריים בימי משבר כוויית – מובארק, אסד, ופאהד – יש בה כדי להביע חוסר שביעות רצון מתוצאתה המסתייגת הזאת של מלחמת כוויית: חיזוקה של ירדן דווקא, בעלת בריתו של סדאם חוסיין, ולא של קהיר ודמשק, שהתגייסו למלחמה נגד עיראק. מול מגמת חיזוקה של ירדן, דרך הפרמטרים שנקבעו בוועידת קזבלנקה, מבקשים שלושת באי פסגת אלכסנדריה, לחזק את התוצאה המדינית של משבר כוויית: חידוש הליגה הערבית ושיבתה לקהיר, על מנת שקהיר, מייצגת הברית הערבית נגד עיראק, תזכה למעמד הבכורה, ולא רבת־עמון.
האם יצליחו? כנראה שלא, ומעט עשוי לצאת מתוק, עצם העובדה שסעודיה איננה יכולה עוד להכתיב את רצונה על מדינות המפרץ, היא תוצאה מדינית של חולשתה הכלכלית. סעודיה היא עדיין מדינה עשירה מאוד, אבל הרזרבות שלה אינן מאפשרות לה את היכולת המניפולטיבית שהיתה לה בעבר. הגיעו הדברים עד כדי כך, שממשלת סעודיה מתקשה לעמוד במועדי התשלומים עבור הנשק, ולפיכך היא חשופה יותר מתמיד ללחץ אמריקאי.
כעת, כשלא מלקחי משבר כוויית, מסוגלת וושינגטון להגן על האינטרסים שלה במפרץ גם בלי סעודיה. גם מצרים תלויה עדיין בסיוע הכלכלי האמריקאי הנרחב, ויש גבול ליכולת התמרון שלה. לקהיר, כמו לדמשק, אין אלטרנטיבה, אלא להמשיך עם ארצות־הברית. באלכסנדריה ביקש מובארק להפגין, כי האמריקאים עדיין זקוקים לו, וכי אי־אפשר לוותר על קהיר בעיצוב המדיניות האמריקאית במזרח התיכון. ייתכן כי אחרי שהעביר את המסר, יעשו בוושינגטון ובירושלים הערכה מחודשת, ויינתבו את המדיניות במזרח התיכון כך, שגם רבת־עמון תקטוף את פירות השלום וגם קהיר, ולהנות השלום, תקבל את שלה. המלך פאהד והנשיא אסד כנראה לא פתחו את ארנקם המצומצם, כדי לתגמל את סוריה.

סעודיה מוכנה לפתוח את שמיה לפני ישראל

בלי כינון יחסים דיפלומטיים

סעודיה מוכנה לפתוח את שמיה לטיסות אזרחיות מישראל, אבל היא לא תכונן עם ישראל יחסים דיפלומטיים. כך מסרו לכתבנו מקורות דיפלומטיים מערביים בישראל. לדבריהם, בוועידת המועצה לשיתוף פעולה במפרץ, שהתקיימה בדוכאי לפני כשבועיים, היה הנושא של קשירת יחסים עם ישראל סלע מחלוקת בין סעודיה לבין אמירויות המפרץ. אבל התברר, כי למרות שסעודיה לא תקשור יחסים עם ישראל, היא תהיה מוכנה לאפשר טיסות אזרחיות מישראל דרך שמיה. על־ידי כך, יקבל הסכם התעופה בין ישראל לירדן משמעות חדשה, שכן לא רק הירדנים יוכלו לקצר את דרכם מערבה – גם ישראל תוכל לקצר את קווי הטיסות שלה ליעדים מזרחה.

הרשות הפלסטינית ממנת צרכי אש"ף בירדן ובסוריה

אחד הקשיים של הרשות הפלסטינית לקבל את הסיוע החיצוני לפעולותיה, הוא חוסר היכולת של מעניקות הסיוע להבטיח שהכספים שלהן לא יועברו למימון אש"ף, במקום לצורכי הפלסטינים בשטחים. כבר פורסמו ידיעות בעניין הזה, ובשבת החליטה הרשות הפלסטינית להעביר מיליון דולר ל"מוסד החללים" – "מואססת א־שוהדא" – הממנן את משפחותיהם של חללי אש"ף והאסירים של אש"ף בירדן ובסוריה. בתוך כך הגיע לידי הרשות הפלסטינית – דרך קרן הולסט של הבנק העולמי – סכום של כ־10 מיליון דולר ממעניקות הסיוע, המבטיח את תשלום המשכורות של החודש הראשון לעובדי הסמכויות, שהוקמו.
ראש הרשות, יאסר ערפאת, מינה בשבוע שעבר את פואד בסייסו לתפקיד נגיד רשות המטבע הפלסטינית – צעד לקראת הנפקת מטבע נפרדת לפלסטינים.

שקים חוזרים בירדן

בירדן עולה שיעור השקים החוזרים – מהיעדר כיסוי מספיק, או כל כיסוי, או בגלל זיופי שקים והונאות. על פי הדו"ח האחרון של הבנק המרכזי בירדן, החזירו הבנקים הירדנים בחודש אוקטובר שקים בסך 36 מיליון דינאר. חודש קודם לכן הם הסתכמו ב־29.93 מיליון דינאר, ובאוגוסט בסך 31.6 מיליון דינאר.

שניים מ"ציר קזבלנקה". שמעון פרס ושר החוץ של כוויית

אי־שביעות רצון מחיזוקה של ירדן. מובארק, פאהד ואסד. (צילום: אי.פי.)

צרימות ביחסי צרפת־אלג'יריה

סביב חטיפת המטוס נתגלעו בין שתי הארצות חילוקי דעות, המשקפים ניגודים עמוקים יותר

□ ברנרד אידינגר

היחסים הטובים ששררו לאחרונה בין צרפת לאלג'יריה נפגמו, בשל אופן הטיפול בחטיפת המטוס של "אייר פראנס" ופחדה של צרפת להסתבך במלחמת האזרחים באלג'יריה. "מלחמת אלג'יריה החדשה גולשת אל הזירה הצרפתית", אמר בנג'מין סטור, היסטוריון צרפתי בולט של הקשרים המורכבים, ותכופות עקובים מדם, בין שתי המדינות, השוכנות זו מול זו משני עברי הים התיכון.

המטוס המאפיל על הקשרים

"הפוליטיקאים הצרפתים ייאלצו לקבל כמה החלטות קשות על הקשרים עם אלג'יריה בעתיד, כי הבעיה לא תיעלם", אמר סטור. זוהי תזרה על דברי סקירים, שהזהירו כי אנשי הקומנדו, אשר הסתערו על מטוס "אייר פראנס", שנחטף באלג'יריה על־ידי פונדמנטליסטים איסלאמים חמושים, לא שמו קץ להתקפות מצד קבוצות נואשות ברעתן, כמו "הקבוצה האיסלאמית החמושה" (קי"ח). החטיפה, שנמשכה 54 שעות והסתיימה במאורטי עם מותם של כל ארבעת המחבלים של הקי"ח, לא תפורש בהכרח כתבוסה סופית על־ידי מנהיגי הארגון, שלא לעתים קרובות מעוררים תשומת לב בינלאומית רבה כל־כך. "זוהי מכה חולפת לטרוריסטים מסוג זה, הניזונים מפרסום", אמר סטור.

פחות מ־24 שעות לאחר הדרמה של החטיפה, נרצחו בצפון־אלג'יריה שלושה כמרים צרפתים וכומר בלגי. לדברי פרשנים, הוכיחו גלי החטיפות בעבר במזרח התיכון, שתמיד יש מאגר אינסופי של אנשים נואשים וצעירים פנאטיים – אז במחנות הפליטים של הפלסטינים, וכיום בשכונות העוני של אלג'יריה – המוכנים להפוך ל"קדושים" למען המטרה.

אנשי קי"ח וחבריהם מחזית ההצלה האיסלאמית (חה"אי) חותרים להפלת הממשלה הצבאית הבלתי נבחרת באלג'יריה ולהשלטת השריעה, החוק האיסלאמי, על ארצם. לדבריהם, צרפת תומכת בצבא האלג'ירי, ועד כה נרצחו באלג'יריה עצמה 22 אזרחים צרפתים. צרפת אחוזה פלצות נוכח האפשרות של משטר איסלאמי במרחק של שעת טיסה ממנה, מעבר לים התיכון, אך גם יחסיה עם שליטיה הנוכחיים של אלג'יריה אינם קלים. צרפת שלטה באלג'יריה כמעצמה קולוניאלית 132 שנים, עד 1962, כאשר זו זכתה לעצמאות אחרי מלחמת דמים בת שבע שנים, שהותירה צלקות עמוקות בחברה האלג'ירית.

אי־אמון עמוק שורר בקרב בשני הצדדים. אחרי החטיפה, התחילו פקידים צרפתים לספר כיצד התווכחו עם עמיתיהם האלג'ירים על אופן פתרונה. אלג'יריה סירבה להשתמש במשטרה צרפתית על אדמתה, והצרפתים חששו שהכוחות המיוחדים האלג'יריים, שאינם מצפים לרחמים מצד הפונדמנטליסטים וגם אין בליבם רחמים כלפי הללו, יגרמו לטבח אם יסתערו על המטוס.

לפי ההערכה, נהרגו מאז 1992 – כאשר התחילה מלחמת האזרחים, לאחר שבוטלו הבחירות בהן עמדו הפונדמנטליסטים לנצח – כ־20 אלף בני־אדם. אחרי החטיפה הקפידו הפקידים הצרפתים להסתייג מממשלת אלג'יריה. "הסיוע הכלכלי של צרפת נועד לעם האלג'ירי, ולא לצד זה או אחר", אמר שר החוץ אליין ז'ופה. לדבריו, צרפת רוצה דמוקרטיה באלג'יריה, והוא הזכיר שפריס לוחצת זה זמן רב על השלטונות הצבאיים, לחתור לדו־שיח עם הכוחות המתונים במדינה. סטור אמר, כי יהיה זה מוטעה להניח, שבקשת הפוליטית אין גורם נוסף בין הצבא ובין הקיצוניים המוסלמים. "קיימות מפלגות פוליטיות, לרבות החזית לשחרור לאומי (האף.אל.אן.), שהיתה בעבר המפלגה השלטת. הן עדיין קיימות, ומן החוכמה יהיה ליזום מגע איתן".

דרמת החטיפה מבליטה גם הקשיים הנובעים מנוכחותם של כחמישה מיליוני מוסלמים בצרפת, רבים ממוצא אלג'ירי. רוב המומחים סבורים, כי רובם היגרו לצרפת בגלל העוני והאלימות בארצות מוצאם, והם מבקשים להשתלב בחברה המערבית. אך נוכח האבטלה הגבוהה, מגלים רבים מילדי המהגרים שכל הדרכים חסומות בפניהם. פרברים מוזנחים רבים נהפכו להעתקים של הגטאות במרכזי הערים האמריקאיות, בהם משתוללים הפשע והשימוש בסמים.

שר הפנים שארל פאסקא חזר והזהיר, כי פעילים איסלאמיים משפיעים על הנוער הזה. וכדי להוסיף לסיוטים הצרפתיים, מתריעים מתכנני האסטרטגיה של הצבא הצרפתי כי מרענים אלג'יריים החלו לפתח תוכנית גרעינית, דבר המעורר דאגה עמוקה בפריס.

(רויטר)

אנשי חוץ

השגרירה החדש של דרום אפריקה בצרפת היא מאותן הנשים שהצרפתים אוהבים: משוררת, אחותו של מחצצר ג'אז מפורסם וממעריצותיו המושבעות של נלסון מנדלה.

ברברה מסקלה ואחיה, יו, גלו מארצם בנעוריהם בגלל האפרטהייד. "משטר האפליה הלך והחמיר", היא אומרת, "היה ברור שהאפשרויות שלנו הולכות ומצטמצמות, וכל מי שהתנגד לאפרטהייד הסתכן בחייו. על כל אדם היה להכריע, האם יישאר או יחפש הזדמנויות במקום אחר. אנחנו החלטנו לעזוב, אבל תמיד ידענו שנחזור, ואז נעבוד לשיפור מצבה של החברה שלנו".

מסקלה (53) פגשה את מנדלה, כאשר עבדה למען הקונגרס הלאומי האפריקני בזמביה. ב־27 שנות גלותה בילתה גם בבריטניה, בגאנה ובארה"ב. כעת, כנציגת דרום אפריקה בצרפת, היא מתעתדת לסייע לכינון יחסים בין ארצה לבין ארצות דוברות צרפתית באפריקה. "זה די מביש, שאנחנו אמנם חיים באותה יבשת, אבל יודעים כל כך מעט על אפריקנים דוברי צרפתית", היא אומרת.

***

גם לאפריל גלספי יש תפקיד חדש. גלספי, שהיתה שגרירת ארה"ב בעירק בזמן הפלישה לכווית, עובדת בגרה המערבית בשרות אונר"א, הדיפלומטית (49) דוברת הערבית הואשמה לאחר הפלישה, שהעבירה מסר לסדאם חוסיין, לפיו וושינגטון לא תתנגד להתערבות העירקית בכווית. היא הכחישה את השמועות הללו מאז תמיד. לפי גירסתה, היא בסך הכל אמרה לסדאם, שארה"ב מעוניינת בפתרון הסכסוך בדרכי שלום.

***

מטריה לא תזיק בשנה החדשה, במיוחד לאלה המתכננים לבקר בחנויות ספרים. ולדימיר ז'ירינובסקי, הלאומן הרוסי הססגוני, יוציא בקרוב ספר חדש בשם "אני יורק על המערב". בדומה לשמה של מפלגתו – המפלגה הדמוקרטית־ליברלית – גם שם הספר עלול להטעות. הספר מסווג כ"פילוסופי", אבל צפוי שיהיה מלא דברי רהב, כמו ספרו הפילוסופי הקודם של ז'ירינובסקי, "המסע האחרון דרומה", שהביע בין היתר כמיהה ל"חיילים רוסים, הרוחצים את מגפיהם באוקינוס ההודי". התקירה המשפטית, על פי סעיפים של "הסתה לשנאה" ו"הגנה על פעילות מלחמתית", אשר נפתחה לאחר פרסום הספר הקודם, עדיין נמשכת.

אימרת חוץ

ביל קלינטון: "אינני מאמין שממשל הוא מעצם טיבו טוב או רע. אני כן מאמין שיש דברים שהשלטון חייב לעשותו. כי השווקים החופשיים, יותר טובים משל שיהיו, אינם מסוגלים לפתור את כל בעיות החברה".

ניצחון זה לא הכל

"המפלגה הוותיקה הגדולה" בארה"ב – הרפובליקנית – נוטה לבדלנות שעבר זמנה. קלינטון מנסה להיבנות על חילוקי הדעות שבשורותיה

□ מייק מורן

לפני ה־8 בנובמבר, לא נודעה למדיניותה של המפלגה הרפובליקנית חשיבות רבה בארה"ב, ועוד פחות מכך מחוצה לה. עתה, לאחר שהרפובליקנים השתלטו על שני בתי הקונגרס, תצטרך "המפלגה הוותיקה הגדולה", כפי שהרפובליקנים אוהבים לקרוא למפלגתם, להציג תוכנית משלה להפעלת השפעתה של ארה"ב בעולם.

אך מה עמדתה של מפלגה זו – קונגלומראט של אנשי ימין, שמרנים ו"ליברטרים" – ביחס לבוסניה, צפון־קוריאה, סין, רוסיה, למסחר עם יפן ולשלל הבעיות החריפות, שהן חלק מתוכנות השלטון? לרוע מזלם של ארה"ב ושל העולם, זוהי שאלה שאין עליה תשובה ברורה.

ברבים מן הנושאים המרכזיים של מדיניות החוץ האמריקאית העכשווית, המפלגה הרפובליקנית מפולגת בדיוק כמו המפלגה הדמוקרטית, ובמקרים מסוימים עוד יותר ממנה. וזאת, בין היתר, מאחר שהרפובליקנים חסרים אפילו מנהיג בשיעור קומתו של הנשיא קלינטון.

אך מה שפוגע במדיניות הרפובליקנית הוא הרבה יותר עמוק מהכישלון בבית הלבן ב־1992, או אפילו הסתלקותן של דמויות גדולות כרייגן, ניקסון או קיסינג'ר מן הבימה הפוליטית. החלל שנוצר במדיניות החוץ הוא חלק מההיערכות מחדש של הכוחות הפוליטיים בארה"ב, הפוגעת בשתי המפלגות. הקונגרס הבא יתנגש בהכרח עם מדיניות החוץ של קלינטון, אך יהיה גם קונפליקט בין אלה מהרפובליקנים, הסבורים שעל ארה"ב למלא תפקיד מוביל בענייני העולם, לבין אלה הלהוטים למזג שנאת זרים, ניכור תרבותי ותסכול כלכלי לבדלנות מסוג חדש.

בין הרפובליקנים שנבחרו ב־8 בנובמבר לבין אלה של אייזנהאואר, ניקסון ורייגן, אין דמיון רב. עוד לפני שנתיים אפשר היה לומר, שהרפובליקנים דוגלים באנטי־קומוניזם, בגישה תופשית של סחורות אמריקאיות לשוקי העולם ובמערכת הגנה אמריקאית־מערבית חזקה. אמנם ה"אני מאמין" הזה הסתכם לעתים בפשטנות צרת אופק, אך היטיב לשרת את המפלגה. אין ספק שהיה לו חלק נכבד בעובדה שהרפובליקנים שלטו בבית הלבן במשך 28 מבין 40 שנות המלחמה הקרה.

אין קונסנזוס

אך איזה חזון בדבר תפקידה של ארה"ב בעולם יש לרפובליקנים המודרניים, של שנת 1994?

בשלושת נושאי היסוד – היחסים עם אירופה, הסכסוך בבוסניה והשווקים החופשיים – אין קונסנזוס בקרב צירי המפלגה הרפובליקנית. דיפלומט אמריקאי, המוצב באירופה, אמר לי לא מכבר, שקיימים פחדים ממשיים מאוד שהיחסים בין ארה"ב ורוסיה יתדרדרו באופן תלול, אם הרפובליקנים ינקטו גישה קשוחה כלפי סרביה, או ימתחו ביקורת על צעדיה של רוסיה ברפובליקות הסובייטיות לשעבר. תגובות אמריקאיות מוגזמות עלולות לערער את מעמדו של בוריס ילצין מבית, ולהרוס ביותר שאת מתחים בין ארה"ב לחברות נאט"ו באירופה.

שני כוכבים של המפלגה הרפובליקנית: בוב דול (מימין) וניוט גינגריץ'

ברור שזה הדבר האחרון הדרוש למדיניות החוץ של קלינטון. הנשיא, שרק לאחרונה התחיל למצוא את ידיו ורגליו בענייני חוץ, יהיה אנוס לעשות "ניסים". אך חילוקי הדעות בקרב הרפובליקנים יעניקו לו אפשרות לפעול כבורר, כפי שעשה לפני זמן־מה, כאשר הגיע לכלל הסכם להבטחת את אישורו של הסכם גאט"ט. אופייני הדבר שדול הצליח לגייס רק 35 מבין 53 הרפובליקנים בסנאט. דול וקלינטון עשויים לגלות כי הם זקוקים איש לרעהו כדי להזיז דברים.

אחד הסימנים המצביעים על עומקם של חילוקי הדעות בקרב הרפובליקנים הוא העובדה, שג'ורג' בוש חש לעזרתו של קלינטון כדי להציל את גאט"ט. צחוק הגורל הוא, שתבוסתו של בוש ב־1992 שכנעה רבים מבין הרפובליקנים, שהאקטיביזם האמריקאי במדיניות החוץ הוא נחלת העבר. בוש ראה ממקור ראשון – במסע הבחירות הכושל של פט ביוקנן – כיצד בדלנות ושנאת זרים עלולות להקים רפובליקנים איש נגד רעהו ולהחיש דמוקרטים שוליים לסביבה רפובליקנית טבעית.

לאופן בו יפתרו רוברט דול, ניוט ג'ינגריץ' והשאר את הבעיות האלה תהיה השפעה רבה על עתידו הפוליטי של ביל קלינטון. לגבי הרפובליקנים, חילוקי הדעות אינם מצטמצמים לבעיות חוץ. המנהיגים חלוקים בנוגע לאסטרטגיה הפוליטית כלפי קלינטון, רפובליקנים רבים מתנגדים לביטול מס ההכנסה המדורג ולהחלפתו במס מפירות. סגנו יציר רוחו של מי שיהיה סגנו של ניוט ג'ינגריץ' כמנהיג הרוב בבית הנבחרים, ריצ'רד ארמי, מתנהלים ויכוחים על מידת התוקף בה יש להמשיך ולפעול בנושא פרשת וייטווטר, אותו עסק ביש פיננסי מעברו של הזוג קלינטון. וישנם, כמובן, הנושאים של הימין הדתי, לרבות איסור ההפלה בחוקה, זכות חוקתית לעריכת תפילות בבתי ספר ממלכתיים ועוד – עשרים שוטים, המצפים לניצולם על־ידי המוקשים שהשתיל רפובליקני שוטה.

(המחבר הוא מומחה לענייני העולם בשידורי הבי.בי.סי.)

(אינדיפנדנט)

העירפול

20 שנה היה הפצע הפתוח מכוסה בניילון, שלא ידמם. עכשיו הותר פרסומו של דו"ח ועדת אגרנט, שהצביע בין השאר על הערפל הכבד וחוסר הבהירות שבדיווחי המודיעין ובדיווחים המבצעיים לפני המלחמה ובמהלכה, והותיר שאלות כאובות רבות ללא מענה □□□ הציטוטים שמביאה הוועדה מראים על אי־בהירות במונחים, ניסוחים ופקודות וכן על שאננות, עודף ביטחון ואי־אמון בתעוזתו של הצד השני

ערפול וחוסר בהירות – אולי מכוונים ואולי מובנים כתפיסה – שלטו בדיווחי המודיעין ובפקודות המבצעיות במהלך מלחמת יום הכיפורים. בכרך השלישי והאחרון של דו"ח אגרנט, בפרק העוסק במודיעין לצד העיסוק במחדל המודיעיני, מוצאים חברי הוועדה לנכון להצביע על סימני השאלה הרבים שבדיווחי המודיעין לפני המלחמה ובמהלכה. הטענות מתמקדות בעיקר בניסוח. הניסוחים של 1994 לא הרבה יותר בהירים. בכל הציטוטים שהבאנו, ההדגשות הן של המערכת.

(עמ' 1238):

"הנוסח"

מצאנו כי ברוח"ת שלפנינו פשטו ביטויים וניסוחים מעורפלים, חסרי משמעות, שאינם מקובלים בצה"ל. אין צורך לעמוד על הנזק הכרוך בדוחו"ת כאלה, כאשר הקורא אינו מבינם או מבינם כראות עיניו. מן הראוי להקפיד בנושא זה בבתי ספר, ובקורסים של אמ"ן, ולעמוד על הצורך בניסוח בהיר, ובשימוש במושגים מקובלים בצה"ל (וראה גם להלן, עמ' 1358־1361).

"הידע המקצועי"

קצין באמ"ן, הכותב הערכות הנקראות על־ידי מפקדי שדה, חייב להיות בעל ידע, תיאורטי לפחות, בנושא ניהול המלחמה, כפי שיש לקוראיו. קצין המודיעין המחבר דו"ח שיש בו הערכות ברמות של דיוויזיות ואוגדות, חייב להיות בוגר פו"מ לפחות, ונסיונו חייב לכלול שירות במפקדות שדה. מסלול הקידום של קציני אמ"ן חייב לכלול את כל הקורסים למפקדים הנהוגים בצה"ל, וכן שירות במפקדות של עוצבות שדה.

"החינוך למחשבה"

ההבחנה בין עובדות להערכות, ההבחנה בין עיקר לטפל, וחשיבה בדרך הגיונית ובהירה, תוך הימנעות מהכנסת שיקולים בלתי רציונליים, חייבות להיות אבן פינה בחינוך לחשיבה של קציני אמ"ן. הדוחו"ת שלפנינו לוקים בנושאים אלה במידה רבה, ומן הראוי שתימצא הדרך, בקורסים ובעבודה שוטפת, להקנות הרגלי חשיבה כאלה לקציני אמ"ן. יש להדגיש שבהערכתינו לדו"חות, אין אנו מתכוונים להעריך את מחבריהם. משעה שדו"חות אלה הופצו, האחריות היא מוסדית. דו"חות אלה יצאו מרשה בכירה ביותר, ואין כל ספק שעברו ביקורת ואישור נוספים לאחר כתיבתם, או לפחות היו חייבים להיבדק. המבקרים והמאשרים את הדו"חות נושאים באחריות לתוכנם, ככותבים.

נוסף על כך, כוללים הדו"חות שלפנינו חלק ניכר מהדו"חות שהופצו על־ידי ענף (מצרים) ומודיעין פיקוד הדרום, בימים הראשונים של המלחמה, ומבחינה זו יש לראות בהם מדגם מייצג.

★

בהמשך הפרק, תחת הכותרת שיבושים בסמנטיקה האופרטיבית הצבאית, משמעותם והשפעתם, מעסיקים חברי הוועדה בריבוי השיבושים בסמנטיקה במונחים בדוחות המודיעין (לתשומת לב צמרת אמ"ן). (עמ' 1358).

45. אחד מביטוייה הבולטים של "התורה שבעל פה", היא הידרדרות המינוח הצבאי ולשון הפקודות, לדרגון מעורפל. נתקלנו בגילויים רבים של דרגון כזה במהלך העדויות, ברישומים ביומני המבצעים, ובהקלטות של רשתות הקשר, ונעמוד כאן על כמה מהם.

46. מונחים מקובלים בפרסומים התורתיים כמו "מתחם", "מוצב", "מרחב", הופכים בעל פה ל"קו", "מעוז", "קו מעוזים" – כאשר מושגים אלה אינם מוגדרים בבהירות, ואנשים שונים המשתמשים בהם, מתכוונים לדברים שונים. המונח "הגנה" הופך ל"בלימה", ומונחים מרכזיים אחרים, כמו "שטח הריגה", "שטח חיוני", או "גייסות מתפים", נעלמים לגמרי ולא נתקלנו בהם. במקום על "דרכים אפשריות" לנו או לאויב, משתמשים ב"אופציה", או "שינוי לא משמעותי". אין הבדלים בין "התקפת מנע", "התקפה טרום הכרעה", "התקפת נגד מקדימה" או "מקבילה", מבחינת עיתוי הנחתת ההתקפה, והאפקטים שהיא נועדה להשיג.

48. שימוש בפקודה במונחים כנוסח "ללחוץ קצת קרימה" – בשיטת לחימה ובסד"כ נתון. לא ברור מנוסח זה מה מטרת או יעד ההתקדמות. האם המלה "קצת" קשורה ל"ללחוץ", או ל"קרימה", והאם משמעות הפקודה היא שאבידות אמנם נלקחו בחשבון. לא ברורה גם המטרה אותה מתכוונים להשיג ע"י "לחיצה קצת קרימה".

53. הליקוי בשפה ובשימוש בשפה נעשה חמור יותר.

ועדת אגרנט. מימין: חיים לסקוב, יצחק נבנצאל, שמעון אגרנט, משה לנדוי, יגאל ידין

עקב מהירות ואינטנסיביות אין זמן להערכת מצב ארוכה ומתמשכת, אין זמן לפקודות ארוכות מלל, או ריווח מלא. יתר עם זה, פסול שכל אלה יהיו "מעשה שליפה". הדרך היחידה לעשות את אלה במהירות, או בקיצור, היא ע"י שליטה בשפת פיקוד מהירה, המוכנת בכל דרג. מונחים בהירים ומוגדרים בתכני המעשה, הימנעות ממונחים מעורפלים, רק או אפשר להעריך מצב מהר, לתת פקודות קצרות, ולהעביר ריווח בהיר, שעוד יהיה מספיק זמן לנקוט ביחס אליו פעולה. לזה דרוש כמובן אמון רב. גם הטון אותו שומע מקבל הפקודה או הדו"ח, אינו מוכח את בעליו באמון, אם הוא עורר אצל המקבל אי־בטחון.

57. הליקוי התדרכתי: הטמון בשפת הפקודות הוא ליקוי חמור, מעל ומעבר לליקויים בטכניקה של עבודת מטה. הוא מצביע על העדר מקצועיות בשפת הפקודות, ועל חשיבה לא בהירה.

★

בקטע אחר עמ' 1373:

ג. פקודות ודיווחים

27. ציינתי לעיל את חוסר הבהירות ב"שפת הפקודות", שנוצר כתוצאה מהשמוש בדרגון של מלים חסרות משמעות סמנטית ברורה. דוגמה בולטת לתוצאה הנובעת ממתן פקודות בלתי ברורות, ושאינן כוללות את כל מרכיביה העיקריים של פקודה, היא העובדה, שמהדיון הפתעה.

36. יחד עם חוסר דיווח, פרט להאונה אקראית לרשתות שלנו, אתה שומע הסברים בנוסח "לא ידעתי", "לא דיווחו לי", "ממקומי אני לא יכול לקרוא את הקרב", "ערפל קרב".

39. ב־6 באוקטובר, בשעה 22.00, אומר הרמטכ"ל דוד אלעזר בישיבת הממשלה, כאשר עדיין לא ידוע לו על נפילת מוצב החרמון:

"אין לנו דיווחים מדויקים על אבידות האויב, כי חבל לנו לחקור בעניין זה, ולהקשות על החבר'ות שלנו ולנדנד להם... לנו נסגנו מספר טנקים בודדים. זאת אנו יודעים בוודאות, אבל אינני יודע מה גודל הפגיעות...

"בסיכומו של דבר אני די בערפל. בתעלה יש כמה הצלחות מצריות, כלומר יש להם כמה מאחזים בצד שלנו, יש להם כמה גשרים. אינני יודע, ויכול להיות שזה מגיע ל־4 גשרים, וישנו מעבר כוח. אנו עומדים מולם עם טנקים. אינני יודע באיזה מידה מצליחים אנו לבלום זאת במשך הלילה".

40. ועל הדיווחים אומר הרמטכ"ל:

"...מה שאמור במלחמה זה לא האויב, כמו הדיווחים. הם משתנים כל הזמן. רגע אחד אומרים שהאויב כאן, ואחר כך אינו כאן. לכן ישנו ערפל קרב. ואנו משתדלים להסתדר בתוכו".

ההפתעה

ההפתעה שבפרוץ המלחמה, ב־6 באוקטובר 1973, מוצאת ביטוי בוטה ביותר בעדויות קצינים בכירים בדו"ח ועדת אגרנט. במפקדת פיקוד הצפון עברה כחצי שעה, עד שהבינו כי פרצה מלחמה. הכוחות בשטח לא היו מוכנים. קצינים בכירים התחממו בשמש הסתווית, קראו עיתונים – הכל, מלבד להתכונן למלחמה.

דו"ח הוועדה, כרך שלישי ואחרון, עמ' 930־932 (קצר כעריכה):

"הידיעות הראשונות על פרוץ המלחמה נרשמו בעת ובעונה אחת ביומן המבצעים הפיקודי במפקדת פיקוד צפון, וביומן החפ"ק במחנה נפח:

"1400: נפתחה אש ארטילרית על רמת הגולן" (יומן חפ"ק פיקודי).

"1402: מטוסים סוריים מפציצים את תל אבו נידה, יש נפילות בחפ"ק בנאפח (יומן מבצעים פיקודי).

"ידיעות אלו עדיין אינן משקפות ידיעה ברורה של המפקדה והחפ"ק, שאמנם זוהי תחילתה של מלחמה.

"ביטוי לחוסר הבהירות בקשר למשמעות הפתיחה באש של הסורים קשור בעובדה, שרק לאחר חצי שעה הועבר הפיקוד על הגזרה לחפ"ק הפיקודי בנאפח, והדברים נרשמו ביומן המבצעים כדלהלן:

"1430: לחפ"ק הפיקודי עברה כפיפות לפי רצון האלוף..' יומן מבצעים פיקודי).

"ייתכן שהעיכוב בהעברת הפיקוד לחפ"ק בנאפח נבע גם מהעובדה שאלוף הפיקוד היה בפרוץ המלחמה, כאמור, אצל הרמטכ"ל בתל־אביב, ואישורו התעכב.

"רק לאחר חצי שעה מפרוץ המלחמה, נרשמה ידיעה ראשונה, שממנה ניתן להיווכח שאמנם יש עתה בחפ"ק תמונה והערכה, שהמדובר במלחמה כללית:

'1435... התקפה כללית. ארטילריה לאורך כל הקו. נסיונות פריצת טנקים לאורך כל הקו. לקרס את (עוצבת אל"מ יאנוש, גד' אחד למרום הגולן, אחד לתשניה, ואחר לעבנכיה' יומן חפ"ק פיקודי)".

עדויות

הוועדה שמעה ואספה עדויות על מצב הכוחות ברמה ופעולותיהם עם פרוץ המלחמה, מרוב מפקדי הכוחות שהיו בשטח בשעה זו. מעדויות אלה עולה, כי הכוחות היו בכוננות, אם כי לרובם לא היתה ידיעה שהמדובר במלחמה כללית. הציפיות היו ל"יום קרב" מורחב.

הפעולות הראשונות שביצעו הכוחות, לאחר הפתיחה באש, תואמות ברובן את פקודת "סנפיר", שנתן הפקודות לקראת ניהול קרב אש נגד הסורים. את פרוץ המלחמה מתאר קצין אג"מ פיקוד צפון:

"ישבנו בנפח, התחממנו בשמש. פתאום עבר מטוס והפציץ אותנו. בבת אחת כל המאסה הארטילרית נפתחה בכל השטח, ראיתי את כל הגזרה עולה באש. הרמתי טלפון ישיר ללשכת הרמטכ"ל, אני לא זוכר עם מי דיברתי שם, ואמרתי שיגידו לאלוף פיקוד צפון שהחלה המלחמה" (עדות סא"ל ש.)

גדוד "גדעון" איש את המוצבים בגזרה הצפונית של הרמה. מפקדת הגדוד היתה אחראית על הגזרה, ולקראת פרוץ המלחמה קיבל המג"ד, סא"ל ואב, פקודה להתמקם בחפ"ק בתל אבו נידה. את פרוץ המלחמה מתאר המג"ד:

"ישבתי באבו נידא וקראתי עיתון, ובשעה אחת נכנסתי פנימה לתוך הבונקר.

"...

"ש: זה בקשר?

"ת. בטלפונים ובקשר. ושום דבר. וישבנו בתוך הבונקר וקראנו עיתון.

"ש. כל הגדוד הזה קרא עיתונים כל הזמן? זה ביטוי, לקרוא עיתון, או ממש ישבתם וקראתם עיתונים?

"ת. אני קראתי.

"ש. ביום הכיפורים?

"ת. ביום הכיפורים. בשעה אחת, ארבע דקות לפני השעה שתיים, קיבלתי בקשר פתאום מג'מלאייה (ממוצב 110) 'קבל התראה מיגים'. בקיצור, הבנתי ששם יש מיגים.

"ש. קיבלת התראה או הודעה?

"ת. קיבלתי הודעה שמעל אחד המוצבים ישנם מיגים. קיבלתי את ההודעה ממפקד המוצב 110. למעשה, כל הרמה היתה מכוסה בארטילריה. כל הרמה ממש, ואי־אפשר היה להבחין על מה הם יורים. מטוסים התקרבו – טוחי וטריבים וכו'.

"...ש. טנקים והייר סוריים?

"ת. כן, סוריים. ואז הבנתי שזה העסק קצת יותר גדול מיום קרב, מאיזה תקרית גדולה. פתחנו את הרדיו ב'קול ישראל', ושמענו שירי לכת ושירים בעבריה, ידענו שמשהו קורה.

"ש. מה שמעתם?

"ת. שירים, הבנתי שזה יום כיפור זה לא. נראה שבשלוש שמעתי לראשונה בחדשות, שהמצרים צלחו, שהמצרים תקפו. נדמה לי בשלוש זה היה, בחדשות של שלוש או ארבע. אני חושב בשלוש זה היה.

"ש. פרויו הגלל?

"ת. פרויו, שהמצרים תקפו בארטילריה לכל אורך קו התעלה. ואז מייד אמרתי: חבר'ה זה יש מלחמה. אז הבנתי שיש מלחמה, שזה לא אומר לי. הבנתי שישנה מלחמה".

מקסימום מתחת למינימום

שרית רמתי

הקאמרטה הישראלית רחובות בקונצרט מס' 3. מנצח: אבנר איתי. סולנים: סיון רותם – סופראן, אנדריאס שוליטס – טנור, וולף מתיאס פרידריך – באס, ארנולד קובליאנסקי ויורי גולדהובסקי – כנורות. בהשתתפות מקהלת הקיבוץ הארצי. מוזיאון ת"א.

הקונצרט האחרון של תזמורת קאמרטה רחובות היה מבחינתי בעיקר קונצרט עצוב. אך התזמורת והמנצח עצמם חפים מכל אשמה. שיתוף הפעולה ביניהם היה מצוין והניב נגינה בארוקית נאווה ו"חכמה". ההכנה שהפוטנציאל שהשתתף בביצוע הקטעים הווקאליים בקונצרט הוא מוגבל, הביאה אותי לתחושת תיסכול. מקהלת הקיבוץ הארצי היא לכל היותר מקהלת חובבים טובה בקנה מידה ישראלי, מקהלה שבשום אופן אין להעמידה מול תזמורת כרמתה של "קאמרטה". והו עוול לשני הצדדים. יש להניח שמה שהופק ממנה בקנטטות של באך זה המקסימום האפשרי. אך מבחינתי עומד המקסימום הזה הרבה מתחת לרף המינימום.

להוציא אחד, לא היה מצב הסולנים בהרבה יותר טוב. לצורך ביצוע קנטטות BWV 61 ו-BWV 208 "הצייד", הובאו לארץ שני זמרים מגרמניה, אליהם צורפה סיון רותם הישראלית. הבאס וולף מתיאס פרידריך, הוא מאותם זמרים שהוויית המילה אצלם היא חלק בלתי נפרד מהמוסיקה, שדראמה והומור אינן מלים גסות בעשייה המוסיקלית שלו. גם קולו היה הבשל מבין השלושה. הטנור היה יבש, בעל קול שאינו יכול לזכות בתואר אחר מאשר "בסדר", זמר שאין לו התייחסות לטקסט המילולי. אני כתור הגואל לא הייתי באה עם הזמנה כמו "Komm, Jesu, komm" של הטנור.

לסיון רותם יש סופרן יפה, פתוח ומשוחרר, והיא לא יודעת לשיר באך. כשהיא מחליטה באחת האריות לוותר לחלוטין על הויברטו, מתגלה יכולת ההולכה הקולית שלה במערומיה. להיות אמה קירקבי זו התמוטות, ובמקרה של רותם עדיף לשיר עם ויברטו. גם הגרמנית שלה זקוקה לשיפוץ יסודי. הדואט של רותם ושוליטס הצטיין בחוסר התחשבות הדדית הן מבחינת הקשב והן מבחינת אחידות בפיסוק.

קטעי האובליגטו של סולני התזמורת בקנטטות היו נפלאים.

היו גם דברים טובים בקונצרט הזה. קונצ'רטו גרוסו בלה מינור לשני כנורות, מיתרים וצ'מבלו, זכה לביצוע רענן, סוחף ומרתק. המעניין בו היה החופש הרב שניתן לסולנים, על רקע נגינה מעוצבת להפליא של התזמורת. הסולנים, ארנולד קובליאנסקי ויורי גולדהובסקי, שניהם נגני התזמורת, לקחו את החופש הזה בשתי ידיים, ויצרו דו שיח מרתק ביניהם, כמו גם עם חבריהם.

ממזר לא קטן היה לוביטש

רטרוספקטיבה לסרטיו של ארנסט לוביטש, תוקרן בכל הסינמטקים במהלך חודש ינואר. החל מ-7 בינואר.

יעל ישראל

הוא השתתף בהמון סרטים ועשה המון סרטים. משהו כמו מאה סרטים ויותר, וזאת בפרק זמן של כארבעים שנה, ובמחזור חיים שנמשך לא יותר מ-55 שנה. בגיל זה, באמצע שנות הארבעים, נפטר ארנסט לוביטש בהוליווד, לאחר קריירה ארוכה שהתחילה בברלין בראשית המאה, ונמשכה סמוך למותו בשנת '47. רק אז אגב, נזכרה הוליווד להעניק לו אוסקר מיוחד על מפעל חיים.

מפעל חייו של לוביטש היה להמציא את מה שכונה "המגע של לוביטש", המגע המפורסם הזה שזכה לאינספור פרשנויות וניתוחים מלומדים. איך למען השם, הוא עושה את זה? – שאלו את עצמם במאים ירוקים מקנאה, והתפלא גם הצופה ממקומו באולם החשוך. הכוונה היתה למגע הלוביטשי שנתן לסרטיו אופי מיוחד, שהיה בלעדי לו, ורק לו.

ואולי היה ל"מגע" הזה קשר לערש תרבותו, ברלין, ולכך שהוא היה חניכו של מקס ריינהרט? מגיל צעיר היה לוביטש שחקן בתיאטרונו של ריינהרט, משם עבר לשחק בסרטים האילמים של "או.פ.א", ומשם קצרה היתה הדרך לבימוי. הוא טען שהסיבה לכך שעבר לבימוי, היה רצונו למצוא לעצמו תפקידים במשחק. בתור קומיקאי, הוא ביים ושיחק בעיקר בקומדיות. אבל מהר מאוד נגמר פרק המשחק, והתחיל פרק הבימוי כמפעל חיים.

בסוף שנות העשרים כבר קיבל לוביטש הצעיר תפקיד מכריע בחיי הקולנוע הגרמניים, כאשר ביים סדרת סרטים היסטוריים עם הכוכבת פולה נגרי – לימים סמל מין הוליוודי – בפרט בגירסתו ל"מאדאם דובארי" בכיכובה החושני. הפירסום העולמי הביא לו הזמנה רחופה מהוליווד מהשחקנית מרי פיקפורד. אחרי שראתה מה הוא מסוגל לעשות לגברת נגרי, גם היא רצתה במאי כזה. לוביטש בא, ונשאר לעד.

תחילת הדרך היתה באולפני "וורנר", אצלם ביים עשרות סרטים אילמים, שבהם התחיל לתחבטא "המגע". כעבור ארבע שנים הוא שב לברלין כדי "לייבא" את השחקן אמיל יאנינגס להוליווד (ולוביטש נודע גם כמגלה שחקנים), על מנת לעבוד איתו בסרטים במסגרת חברת "פארמונט", אליה ערק עם ראשית עידן הסרט המדבר.

ב"פארמונט" עשה לוביטש את מיטב סרטיו, הזכורים לטוב עד היום. הקסם, האלגנטיות, התיחכום, הקלילות, האירוניה והשנינות, מאורגנים אצלו בתמציתיות מעוררת התפעלות, ומבטאים את המסר בעדינות, מבלי להבליט אותו. לוביטש עשה בעיקר קומדיות וסרטים מוסיקליים. הוא התמחה בהם, והסתפק בהם. אך במסגרתם הבידורית, המוגבלת לכאורה, הצליח להשיג הרבה יותר מבימאים אחרים בהוליווד. ביקורת חברתית אינטליגנטית ומהוקצעת מאוד היתה בסיס לכל סרטיו, אפילו אלה היותר בידוריים. אולי מפני שגם את ביקורתו מסר לוביטש בחיוך. חיוך עקום, ליתר דיוק.

רוב גיבוריו הם שקרנים, מתחזים, נצלנים ואופורטוניסטיים, וזאת למרות שהם תמיד נורא נוצצים ואלגנטיים. נאמן ל"סקרובל קומדי", סגנון קולנועי שפעל במרוץ בהוליווד של שנות השלושים והארבעים, העמיד גם לוביטש את גיבוריו בכל מיני צמתי דרך מפוקפקים, ואחר כך חילץ אותם מבעיות מוסריות. אבל בין לבין, הוא העמיד אותם בהרבה מבוכות.

קלודט קולברט מתאהבת בגרי קופר בסרט "אשתו השמינית של כחול הזקן", ואינה יודעת שהוא מיליונר.

"האלמנה העליזה" (ארה"ב 1934). בימוי: ארנסט לוביטש.

או שמא היא בסך הכל מיתממת ומעוניינת בכספו? גם הוא מגלה "שיכחה" מורה, ושוכח לספר לה על כל המיליונים שלו. ג'ק בני וקרול לומברד הם שחקנים בתיאטרון בוורשה הכבושה, ובשעות הפנאי חברים ב"רזיסטאנס". הפארסה הפרועה, מסרטיו היותר ידועים של לוביטש, עושה אומנם צחוק מהנאצים, אך רוקדת גם את האופורטוניזם של העם הנכבש. וכמובן, "נינוצ'קה", בו גרטה גארבו "האלוהית", מגלמת בקיפאון מצחיק את הקצינה הרוסיה, חברה מצטיינת בקבינט של הקומיסאר סטאלין, הגורבת גרבי משי ועוטה על עצמה מתוך סקסי בפעם הראשונה בחייה. האירוניה המפוכחת והחודרת, החדה כתער משונן, מסתתרת אצלו אפילו מאחורי המעמדים הרומנטיים. יען כי ממזר לא קטן היה לוביטש. הוא, אגב, היה פשוט עומד שם, מחייך את חיוכו המעוקם והסרקסטי, ומעשן את הסיגר הנצחי: פוזה קלאסית ללוביטש.

ברטרוספקטיבה שיקרינו החודש שלושת הסינמטקים, יוקרנו מיטב מסרטיו ההוליוודיים, ובכך יתנו הזדמנות למי ששכח, למי שלא ראה, וסתם למי שמתחשק לו לראות שוב. לצד הפלג ההוליוודי הידוע, יוקרנו עוד שבעה סרטים "נידחים" מהעידן הגרמני של לוביטש, שבחלקם הוא אפילו משתתף.

□□□ תערוכת ציורים של זקלין חביליו "עין סוף" – מוצגת בתיאטרון ירושלים עד 31.1.95.

□□□ בגלריה שרה לוי בת"א (פינלס 10) תפתח ב-9.1 תערוכתה של אלימה – "תחריטים" – עד 14.2.94.

□□□ בגלריה הקיבוץ (דב הוז 25 ת"א), מוצגת תערוכת יחיד של דינה הופמן: "ארטמיס" ארטמיסיה". העבודות עוסקות בדמויות מולחנות של אלות נשיות. עד 26.1.95.

□□□ דניאל מרג'יר צרטקוב מציג "קווים לדמות"- טכניקה מעורבת, בגלריה עמליה ארבל בת"א.

□□□ התערוכה "הקרמיקה של גדעון קריא" תפתח ב-16.1 במוזיאון ארץ ישראל ברמת אביב.

□□□ בגלריה לאמנות ישראלית שבקיבוץ מצובה מציג יעקב חפץ "איוושה קלה / יער תורפי" – מיצב 1994. עד 14.1.95.

□□□ בגלריה המגדל (פריש 3 ת"א) מוצגת התערוכה "חסמתזה כלי ריבורים", בה משתתפים הציירים איתן ארצן ודרור סיעודי, והפסלים ברוך חיון, בצלאל מן, עוזר דריזנר, ומרימה תירדש. אוצר: משה מעידי. עד 15.2.95.

□□□ תערוכת צילום "היבטים" של לינדה גל, מוצגת מ-5.1.95 במועדון צוותא בת"א, עד 1.2.95.

□□□ ב"משרד בתל-אביב" (רח' שלמה המלך 11) מציגה אורנה מילוא "התזת אור" (מיצב/ מיצג) עד 9.2.95. אוצרת: רחל סיקמן.

□□□ בגלריה לימבוס בת"א מציגה גל נוריאל תערוכת צילום – עד 13.1.95.

□□□ הפסל יוחנן בן יעקב מציג "רטרוספקטיבה" מ-6.1.95, בגלריה שרה קישון (פרוג 31 ת"א) עד 24.1.95.

□□□ במוזיאון בר-דוד לאמנות יהודית שבקיבוץ ברעם, יציג משה קופפרמן תערוכה: "מעקב – שנים אחרונות", בתאריכים 14.1-19.2.95.

□□□ תערוכתה של נורית גור לביא (קח"ל) "עבודות 94-93", תוצג בבית האמנים בירושלים מ-14.1.95 ועד 7.2.95. אוצרות: נורית ירדן ונועה בן נון מלמד.

מרימה תירדש.

□□□ במרכז הקונגרסים בירושלים (בנייני האומה) מוצגת תערוכתו של אריה און "ירושלים שחור לבן" צבע מים על נייר לבן. ב-11.1.95 תפתח במקום תערוכת אמנות יפנית "אני, הטבע ויפן". אוצרת: פליציה גריב.

□□□ בגלריה שבקיבוץ ראש הנקרה תוצג תערוכה של מורל דרפלר "ראשים" בתאריכים 13.1-4.2.95.

□□□ בגלריה "קדמת עדן" (קינג ג'ורג' 70 ת"א) מוצגת תערוכתו של מנחם ריי "טרנס הרוחות" עד 20.1.95.

□□□ בגלריה גבעון מוצגת עד 18.1.95 תערוכת עבודות חדשות של נורית דוד, משה גרשוני, [illegible] גרבוז ופנחס כהן גן. מ-20.1.95 יציגו בגלריה [illegible] סלבוסקי, גבי קלזמר, משה קופפרמן [illegible] 15.2.

□□□ במשך כל חודש ינואר מציגה [illegible] תערוכת ציורים של בתיאטרון ירושלים.

□□□ בתערוכה "שומרים על קשר", שתוצג [illegible] לאמנות עכשווית" אצל דפנה נאור, משתתפים: [illegible] חנני, יהושע בן אור, אסף בן מנחם, מיכאל [illegible] יהושע בורשטיין, יגאל עזרוני. מ-7.1.95.

ששת האמנים הינם ישראלים אשר [illegible] אינם פועלים בארץ. אסף בן מנחם חי ועובד [illegible] הולנד. האחרים עובדים בניו-יורק. מנסים [illegible] האמנות הבינלאומי, אבל מקפידים לשמור על קשר עם הסביבה האמנותית בארץ. עד 28.2.95.

קרנבל בכנסיה

יצחק נוער

כאשר הקליט המלחין הארגנטיני אריאל רמירז את ה"המיסה קריאולה" שלו, בחברת פיליפס ב-1964, הוא לא חשש מכשלון, אך גם לא ציפה להצלחה המהממת, שהפכה אותו למיליונר. תוך שנים מעטות נמכר התקליט ב-3 מיליון עותקים, וזהי המכירה הגדולה ביותר של מיסה מוקלטת במאה העשרים. לעומת זאת, טרם שניגש להלחנה הוא חשש מזעם הקרדינאלים הקתולים, שכבר מירדו את חיי קודמיו הגדולים, פלסטרינה והיידן. בעיני אבות הכנסיה בכל הדורות, היתה המוסיקה רק תבלין. הצלילים נועדו לשמח את לב המתפללים, אך לא יותר מדי, שמא ירגישו טוב מדי בעת התפילה, במקום לחשוב על חטאיהם והכות על חטא.

לכן, טרם שניגש להלחנה הוא ביקש וקיבל את רשות הקרדינלים של ארצו להשתמש בתפילות המיסה בתרגומן הספרדי, ולא במקורן הלטיני. הוא העדיף את הטקסט הספרדי במגמה לקרב את היצירה אל לב ההמונים. רמירז חשש, שמא הכנסיה תתנגד להצמדת מקצבים פולקלוריסטים לטקסט המקודש. יותרה מכך: הוא חשש מהטלת חרם על יצירתו. את היצירה לא מבצעות תזמורת ומקהלה קלאסית, אלא זמרים וכלים עממיים כמו כלי הקשה דרום אמריקנים, אקורדיון, חליליות, וגיטרות.

המוסיקה הדרום אמריקנית בנויה רבדים רבדים. הרובד העתיק ביותר מורכב ממוסיקה אינדיאנית, שנוצרה לפני הכיבוש הספרדי במאה ה-16. הרובד האמצעי מורכב ממוסיקה שהביאו עמם הכובשים הלבנים. הרובד העליון מורכב ממוסיקה שהביאו איתם הכושים מאפריקה, אשר נמכרו לעבדות ביבשת אמריקה.

אך גם לאחר שקיבל רשות מן הכנסיה, שמר רמירז על זהירות. את המיסה קריאולה הוא ביצע בדיסלדורף תחילה. כאשר הביא את המיסה לבואנוס איירס הוא עדיין פחד שמא יאשימו אותו הקרדינלים, כי הוא מכניס לכנסיה לא רק את השוק, אלא את כל הקרנבל. פחדיו התבדו. הקרדינלים החליטו ללכת עם העם ועם הזמן. רמירז בחר עיתוי מתאים לביצוע המיסה בארצו. הוא העלה אותה רק לאחר שהודח פרון, הדיקטטור הכל יכול. פרון התנגד לכנסיה, וראה בה כוח מתחרה בצבא.

לפני תריסר שנים הופיע רמירז עם יצירתו לראשונה בארץ. בביצוע השתתף נגן הצ'רנגו, חיימה טורס. הצ'רנגו הוא כלי פריטה, אשר נבנה מעורו של ארמדיל, בעל חיים נדיר בהרי האנדים. טורס הוא אחד מהמוסיקאים הגדולים של דרום אמריקה. יחד איתו שר סמובה קפילורו, זמר נהדר שהתחיל את חייו הבוגרים כמגדל טבק, והפך לאחד המלחינים הקבועים של רמירז. המלחין ולהקתו ניסו לחזור על ההצגה בישראל במסגרת הליטורגיקה לפני חמש שנים, אך נכשלו. הפעם ינסה מנצח ישראלי יליד ארגנטינה ושמו ריקרדו והמן, לבצע את היצירה במסגרת צלילי חורף קלאסי והליטורגיקה. במחצית השניה של הערב יופיעו מקהלת קנטוס וקשתניות, קאמרטה מרמת השרון, עם שתי קנטטות ליטורגיות מאת באך, מס' 4, ומס' 106, וכן עם יצירות מאת מוצרט, הגמן ופרגולזי.

אולם הגרי קראון, מוצ"ש, 7.1.95, 20.30.

אלונה פרנקל מציגה תערוכת איורים לספרי ילדים

במוצאי שבת, 7.1.1995, בשעה 18:30 תפתח בגלריה שבבית יד לבנים רעננה התערוכה "אלונה פרנקל – איורים לספרי ילדים". זוהי תערוכת יחיד של אלונה פרנקל – סופרת ומאיירת ספרי ילדים, מהחשובות והאיכותיות בארץ. התערוכה מתפרשת על פני שלוש קומות בית "יד לבנים". ספרי האמנית מוצגים גם בספריית הילדים והנוער. צוות ההדרכה של הבית ידריך ויפעיל במשך חודש התערוכה, 1200 תלמידי בתי-ספר וגני ילדים מרעננה, שיבואו במאורגן לתערוכה זו. התערוכה תנעל ב-4.2.1995.

החלו החזרות על "אוליאנה"

בתיאטרון "הקאמרי" החלו החזרות על המחזה "אוליאנה", מאת דיוויד מאמט. המחזה מתוכנן לעלות במרץ 95, ויוצג ב"צוותא" ת"א. תרגום: אהוד מנור. בימוי: איציק וייגרטן. משתתפים: עודד תאומי ושירי גולן. תפאורה: אריאן ווקס.

המחזה מפגיש פרופסור באוניברסיטה עם תלמידתו. התלמידה, שנכשלה באחד הקורסים, מפרשת את נסיונותיו של הפרופסור לבוא לעזרתה כהטרדה מינית. המאבק המרתק המתחולל בין השניים, בוחן את השימוש לרעה בכוח שניתן לנו, את המותר והאסור במפגש בין המינים, את גבולות חירות הפרט ואת הפירוש הגמיש למושג אונס, בחברה המערבית בת ימינו.

טלוויזיה

06.30 חדשות
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 בקצב הלב – סדרה תיעודית
08.30 לראות חשבון – שברים ואחוזים
08.50 תולדות היישוב – אבן מאסו הבונים, הייתה לראש פינה
09.05 אנגלית
09.55 טוב לדעת
10.00 שיחות בוקר – החארוונות תעסוקתיות. על אנשים המבקשים למצוא מקצוע שיהיה לא רק מפרנס אלא גם עונה על נטיות לבם וכישוריהם
10.30 אקטואליה – חדש בעניינים
11.00 יהדות – האדם, עץ השדה
11.20 ספרות – שתי אחיות
11.40 לנוף למרחק
11.55 טוב לדעת
12.00 פרקי החיים – החיים מתחת למים
12.20 אורניה
12.40 אנגלית
13.05 מדע וטכנולוגיה – "יישומי המחשב בחינוך"
13.30 שעת כושר
13.55 טוב לדעת
14.00 בת הים הקטנה – סרט הנפשה
14.10 עמיקו וחבריו – סרט מרובב
14.20 מעשיות חיות – אודות שוונות
14.30 הסוסנים – סדרה
15.00 זוסבים – תכנית בנושאי מחשב
15.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי – סדרה
16.00 זאפ לראשון – להיות בעניינים
16.55 אגדה של מקום
17.00 ערב חדש
17.35 מה ת'אומר – שעשועון
18.00 ילדורס – סדרה בהנפשה
18.15 חדשות באנגלית
18.30 צעירים באוויר – מגזין לילדים
19.00 חדשות בערבית
19.30 משפחת סימפסון – סדרה קומית
19.50 הגיע זמן לשון
20.00 מבט – מהדורת חדשות: שבשבת
21.00 שיחות ועידה – תכנית אירוח
21.40 בחלוף השנים – סדרה קומית
22.10 שש – דרמה מקורית, דרמה קומית, המביאה את סיפורו של יואל, בחור פשוט ותמים שעובר במשך יומיים (בחג פורים) רצף של אירועים קומיים-אבסורדיים. משתתפים: ניר ארז – יואל, קרן מור – עות, אורנה בואי – סחוונית, מאיר בואי – סלוסון, דפנה רכטר – יעל, אברי גלעד – אברי גלעד, צחי גראד – ערן, וחי יחיאלי – שושו, עלית קריז – תיירת אמריקנית מאמליה
23.05 גרייס על הכוונת – סדרה קומית
23.30 מהיום למחר – יומן חדשות
24.00 פסוקו של יום

ערוץ 2

14.00 פלאי פלאים – סדרה חדשה
15.00 סיפי – סרטוני אנימציה לפעוטות
15.05 הרוח בערבי הנחל
15.30 קוואן – סדרה מצוירת לילדים
16.00 היפים והאמיצים – אופרת סבון
17.00 5 עם רפי רשף – ענייני היום
17.30 אקשן – תכנית קולנוע
18.00 החבר'ה מסול – סדרה קומית לנוער
18.30 חוף פרדייס
19.00 סמייל – מגזין סגנון
19.30 מי הבוס
20.00 החדשות
20.30 עשיו עסק – שעשועון
21.00 איציה – סדרה קומית עם ספי ריבלין
21.30 בשידור חי – דן שילון מארח
23.00 זכרונות אהבה מפירנצה – קומדיה רומנטית תקופתית. עולמה של לוסי, נערה אנגלייה מבית טוב, משתוקקת להתחתן לאחר חופשה עם דודתה בפירנצה של ראשית המאה. לוסי, היא אידיאליסטית צעירה ובעלת עקרונות – והיא גם צריכה להחליט. בתחום הרגשי. במי משני מחזריה הצעירים תבחר
00.00 החדשות
00.05 זכרונות אהבה מפירנצה – המשך
01.15 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.00 קונצרט בוקר
11.57 בימת שיר
12.00 קלאסי-קל
13.00 אמן השבוע – אנדרש שיף
14.06 הדרן
15.00 מפתחות
16.00 בבקשתך
18.00 צלילים בין ערביים – בעריכת ארלט אברהם. רוסיני: קטע בלט מתוך האופרה מצור קורינת (התז' הלאומית של האופרה במונטה-קרלו/ אנטוניו דה אלמאידה); אלקאן: קונצ'רטו דה קאמרה בלה מינור לפסנתר ולתז' אופ' 10/1 (מ. א. האמלין/ סימ' סקוטית של הבי.בי.סי/ מרטין רבינס); קירי טה קנאווה באריה מתוך האופרה לה בוהם, ומתוך צלילי המוסיקה של רוג'רס והמרשטיין (עם סימ' לונדון/ סמיבן ברלן); ויניאבסקי: פנטסיה על נושאים מתוך האופרה פאוסט של גונו (אדם האן גורסקי/ פיל' סלובקית/ ביסמריק רוצ'ה); צ'ייקובסקי: קטעים מהבלט מפצח האגוזים (תז' פילהרמונית/ אפרם קורץ); ארנסקי: סוויטה מס' 1 ל-2 פסנתרים, אופ' 15 (סמיבן קוסו ואיאן סוורו); דבוז'אק: במגלות לשלישיית כלי-קשת והרמוניום, אופ' 47 (שלישיית קסטלסן/ ברברה הרבך, הרמוניום); פורה: סוויטה מתוך פלאס ומליסנדה, אופ' 80 (סימ' של אטלנטה/ רוברט שו)
20.05 קונצרט ערבית – במהובן: סרוגה ברה מזור, אופ' 8 (שלישיית המיתרים הירושלמית); ביזה: משחקי ילדים, סוויטה לפסנתר ב-4 ידיים (א. באייר וה. דוגל)
21.00 צלילים פוגשים צלילים – 50 שנה למותה של אלזה לסקר-שילר
22.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. משה זינגר – שירים ותרגומים לוברן
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות – בעריכת רם עברון. קתלין פריייר/ תכנית שלישית. באך: אגנוס דיי, מתוך המיסה בסי מינור (1952); שוברט: אשר מים, מתוך מסע החורף (29.9.1952); שוסון: פואמה האהבה והים, אופ' 19 (9.3.1951); שלושה שירי-עם (1950/1952); קתלין פריייר שרה ומלווה עצמה בפסנתר בסיבה פרטית (1949).

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה עם בני הודל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח עם רם תדסור
09.55 מחכון יומי
10.05 סלדריו – שירות מידע למאזינים
11.05 בונבון – על הורים ותינוקות
12.05 תעשייה – מגזין לענייני תעשיה ועובדים
13.05 תוכנית באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יוסי לילדים ולבני נוער
15.00 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש
16.05 מי על החוף – חידון מוסיקלי למאזינים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמנויות
18.05 מנחת ערב – משודר לאקטואליה ולמורשת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.30 שיעור בפרשת השבוע עם הרב מרדכי אלון
21.35 שירים חסידיים
22.05 מגזין ירושלים עם רוח בקי
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
09.05 או מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום – משודר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם ענת דוידוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 "הערכת מצב" – ניתוח ענייני חדשות מרכזיים עם פרופ' שלמה אהרונסון
23.05 מיסה לילית עם יואב גינאי
05.05 לתוך הלילה עם עמיקם רוסמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן נימל
09.05 בוקר בוקר עם מנחם פרי
10.05 חוכית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס והוא עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם ניל קומר
13.05 לוהם עם שוש עטרי
14.05 חדש, חריש ומחודש עם מוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 רוק בישראל
18.05 קו ההתחלה עם מנחם פרי
19.05 שעה אישית עם בני דודקביץ
20.05 VIDAT בזיסל – עם נתיב רוזיוון
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ר'שים
23.05 לילות סוסי לבן עם מנחם פרי

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – מתאי המות לסתלות הופש. מרצה פרופ' רסי רחמימוב
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 "זבן לעצמו" עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "מומר בספק" – תוכנית וראיון עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום עם גדעון רייכר
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 מעבר לאופק – מוסף גלי צה"ל לצבא ולביטחון
18.30 האזנת סתר עם דורי בן-זאב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 ציפור הנפש – עם ציפי גוןרוס – מגזין בענייני פסיכולוגיה
21.00 שבוע דוב – עם דובי לנץ
22.05 ויסמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה עם שחר בן ברק – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מריה בדרך עם אמיר אשר
09.05 התרוממות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אוויר עם אדי שמאי
14.05 מפסוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטנר מספיף לנסטו – תוכניתו האישית של יואב קוטנר
16.05 חבס בכביש עם רון לוינטל
18.05 נלולאה – עם לאה עוז
20.05 מתחת לחוורה – עם ליטור רהאן
22.05 לילה טוב עם יעל קרמן

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שיצרה שמן שומשום 18.00, 20.00. היומן של וי' מורס' 22.00
גת: חבס על גדולים 16.50, 19.25, 21.50
דקל: זה יכול לקרות גם לך 19.30, 21.45
הוד 1: נהר הפרא 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2: פורסט גאמפ 13.30, 16.30, 19.15
הוד 3: פריסילה, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4: ארץ חרשה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1: ספרות זולה 13.15, 16.15, 19.05, 21.55
חן 2: חיבוק נורל' 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: צבע הלילה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חתיכה על חוא' 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: שירת הסירנה 17.00, 19.30, 21.50
מילת 1: הסומחה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: טייסקופ 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: הלקוח 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: סיפור חיים 12.00, 14.15, 16.40, 19.20, 21.45
לב 2: משפחת החורפים 12.15, 14.30, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3: רוצחים מלידה 16.50, 19.30, 21.50; גשם על אבנים 12.05, 14.00
לב 4: ליידי בירד 12.00, 14.10, 16.00; גיזום 22.00; וגשם על אבנים 16.10, 20.00
פאריזאן 1: חוות המלאכים 17.00, 19.30, 22.00
מודרין 1: פורסט גאמפ 19.30, 22.15
מודרין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 19.30, 22.00
רב אור 1: ברצלונה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: מלך האריות 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: אימא סדרתית 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: הסיוט לפני חג המולד 17.00, 19.30, 21.50
שחקי 1: נהר הפרא 17.00, 19.30, 22.00
שחקי 2: פורסט גאמפ 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 1: ראיון עם ערפד 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 2: הסומחה 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 3: שודדת על עקבים 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1: נהר הפרא 16.30, 19.00, 21.30
גיל 2: שודדת על עקבים 16.30, 19.00, 21.30
גיל 3: ארץ חרשה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4: טייסקופ 16.30, 19.00, 21.30
גיל 5: פורסט גאמפ 16.30, 19.00, 21.45
גיל 6: אקוסיקה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: ראיון עם ערפד 16.30, 19.15, 21.45
גיל 8: הסומחה 16.30, 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: סיפור חיים 18.45, 21.15
רב חן 1: ספרות זולה 18.30, 21.20
רב חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 1: חיבוק נורל' 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2: מה עובר על ג'ילברט 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3: הסיוט לפני חג המולד 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 1: חבס על גדולים 16.45, 19.00, 21.25
רב מור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3: מה עובר על ג'ילברט 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: ספרות זולה 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 5: חיבוק נורל' 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: צבע הלילה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: פורסט גאמפ 16.00, 18.45, 21.30

אשדוד

גיל 1: הסומחה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: נהר הפרא 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: שודדת על עקבים 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: ראיון עם ערפד 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5: ארבע חתונות ולוויה אחת 16.30, 19.15, 21.45

אשקלון

חן 1: חבס על גדולים 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: צבע הלילה 19.30, 21.50; חתיכה על חוא' 17.00
חן 3: חיבוק נורל' 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת 21.50; מלאכים בחופשה 17.00, 19.25
חן 5: ספרות זולה 14.10, 19.00, 21.50

נתניה

חן 1: ספרות זולה 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.55
חן 3: חיבוק נורל' 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חבס על גדולים 17.00, 19.25, 21.55

ראשון לציון

חן 1: ספרות זולה 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: חבס על גדולים 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: חיבוק נורל' 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חתיכה על חוא' 17.00, 19.30, 21.50
קולנוע הזהב 1: ריאיון עם ערפד 16.45, 19.15, 21.45
קולנוע הזהב 2: מלאכים בחופשה 16.45, 19.15, 21.45
קולנוע הזהב 3: פורסט גאמפ 16.30, 19.00, 21.45
ראשון: צבע הלילה 19.30, 21.45

חולון

גל 1: נהר הפרא 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: נהר הפרא 16.45, 19.15, 21.45
גל 3: שודדת על עקבים 16.45, 19.15, 21.45
גל 4: הסומחה 16.45, 19.15, 21.45
גל 5: טייסקופ 16.45, 19.15, 21.45

באר שבע

רב נגב 1: ספרות זולה 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 2: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: צבע הלילה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: חתיכה על חוא' 17.00, 19.30, 21.50

חדרה

לב 1: נהר הפרא 17.00, 19.20, 21.45
לב 2: משפחת החורפים 17.00, 19.40, 21.50
לב 3: סיפור חיים 19.20, 21.45
לב 4: זה יכול לקרות גם לך 17.00, 19.20, 22.00

רמת גן

אאוס 1: נהר הפרא 17.00, 19.30, 21.50
אאוס 2: שודדת על עקבים 17.00, 19.30, 21.50
אאוס 3: ריאיון עם ערפד 17.00, 19.25, 21.55
רב גן 1: ספרות זולה 16.00, 19.00, 21.55
רב גן 2: פורסט גאמפ 19.10, 21.55; מלאכים בחופשה 17.00
רב גן 3: חבס על גדולים 17.00, 19.20, 21.50
רב גן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.20, 21.50

פתח תקווה

היכל 1: נהר הפרא 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2: רוצחים מלידה 17.00, 19.15, 21.45
היכל 3: ריאיון עם ערפד 17.00, 19.15, 21.45
רם 1: פורסט גאמפ 16.30, 19.00, 21.45
רם 2: שודדת על עקבים 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: רומן על אמת 17.00, 19.15, 21.45

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 4.1

21.00 – "בוקר של עוטים". מונודראמה ע"פ ספרו של יצחק בן נר. בימוי: נק מסינגר. משחק: פיני מיטלמן. פרס שני בתיאטרונטו 93. צוותא 2. פרינג'.

22.00 – שוויוש ויצפאן תהילה... עם מאיר סוויסה ואלי יצפאן.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקווה – טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת, טבריה – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל-אביב והמרכז

"שיבא" תל-השומר – *
"בילינסון" פתח-תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *

* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

לניאדו: נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים, הדסה ע"כ – פנימית, נשים, שערי צדק – עיניים, הדסה ה"צ – אורתופדיה, כירורגיה.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייק 20.
חולון: אהרון, הופיין 52.
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א', אבינדורי 3.
נתניה: קרניאל, מרכז מסחרי קריית נורדאו.
פתח תקווה: עין גנים, חזון איש פינת וורדון.
רמת גן: עליה, קריניצי 2.
תל אביב: אהוה, רח' ריינס 165; אפרסמון, רח' יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת, עד השעה 03.00: "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: דרך הים, דרך הים 209.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע בימים א'-ה' בין השעות 08.00-20.00. בימי ו' 08.00-13.00. טלפון: 177-022-1908.

"יד ביד" – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה, ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04-729488 (11.00-20.00); גליל מערבי: 04-820222.

חוט הלבן – 03-204327, ימי א'-ה' 19.30-23.30.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ה'. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח". אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

[illegible]

S.O.S Doctors – ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה, טל' 03-5033239.

סיוע לנפגעות אונס

[illegible] 09-32432 [illegible] 03-234019 [illegible]

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל' 261070, 6956763. בשעות 08.00 עד 22.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל-אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110
ער"ן כפר-סבא – 09-913999
ער"ן באר-שבע – טל' 07-418111

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101; [illegible]

רכבות

[illegible]

בימי ו' וערבי חג

[illegible]

במוצאי שבת וחג

[illegible]

האיטלקים ניצלו את עבירות ג'ונסון

הפועל ת"א כבר הוליכה ב־14 הפרש מול בנטון, אך הפסידה ★ יציאתו של ג'ונסון הכריעה את המשחק

□ יצחק לביא

דרוקא בערב הפרידה המרגש והיפה משמעון אמסלם. דרוקא כשהאווירה במגרש היתה מחשמלת, והזכירה קצת את יד אליהו. דרוקא כשחניכיו של צבי שרף עמדו לעשות את זה בגדול, כשכבר הוליכו 26:40, מול בנטון טרוויזו, ודרוקא כשהיה נדמה, כי השד האיטלקי הוא קטן ואפור.

דרוקא אז, כאילו בכוונה, נקבעו העבירה השלישית (דקה 15), העבירה הרביעית (דקה 23) והעבירה החמישית (30) לכוכב הפועל תל אביב, באק ג'ונסון, ונגמרו את החלומות הוורודים שנרקמו במחצית הראשונה.

בנטון אפילו לא האמינה, כשהוליכה 18 הפרש, וניצחה בסיום רק 82:95.

למעשה, ג'ונסון עם שלוש עבירות, ירד לנוח בדקה ה־15, כשהפועל היתה ביתרון שיא 26:40, והאיטלקים צמצמו ל־7 הפרש במחצית. בדקה ה־23 נרשמה לו העבירה הרביעית, במצב של 44:49 לת"א.

ברור כי במצב זה, הביטחון העצמי שלו ירד, והפחד לא לעשות עבירה נוספת, גמר להפועל את המשחק. כך, שהעבירה החמישית, בדקה ה־30, היתה חסרת משמעות. האיטלקים כבר הוליכו 57:73.

> **בנטון טרוויזו – הפועל תל אביב 82:95 (47:40)**
>
> ★ האולם באוסישקין. 1,200 צופים. שופטים: למאן משווייץ וקוקולאקידיס מיוון.
>
> ★ קלעו לבנטון: נאומוסקי 29, פיטיס 15, רוסקוני 14, וולרידג' 13, גראצים 9, יאקרסיני 9, ויאניני 4, אספוזיטו 2.
>
> ★ קלעו להפועל תל אביב: אורדיטי 23, ג'ונסון 17, וואגנר 15, טרי 12, יאיר 6, ברקוביץ' 5, מליישר 2, טפירו 2.

והיה נדמה, כי תבוסה ביתית, מול קבוצה שבהחלט לא הרשימה בדקות רבות, ולא הצדיקה את המוניטין, עומדת ליפול על ראשינו.

שתי הקבוצות פתחו באישית, כשקצב המשחק היה מהיר. ג'ונסון ואורלנדו וולריג' שמרו אחד על השני. וולרידג', ששיחק 13 שנה בליגה הטובה בעולם בארצות הברית, היה צל של עצמו במחצית הראשונה, ולמעשה לא יכל לעשות הרבה מול ג'ונסון עד הדקה ה־15.

הפועל הוליכה 4:9 (3), 13:17 (7), 21:30 (11), כשהבולטים בשורותיה היו ליאור אורדיטי המצויין, טרי וג'ונסון. ומנגד, האורחים מארץ המגף, הפגינו משחק שבלוני ואפור.

במיוחד הפליא בחולשתו הרכז המקדוני המצויין, פטר נאומבסקי, שקלע רק 4 נקודות במחצית הראשונה. אבל איזה הבדל, בין אותו רכז במחצית השנייה, לעומת הראשונה. הוא קלע עוג 25 נקודות ו־5 שלשות.

במצב של 26:40 להפועל, נשלח ג'ונסון לספסל והאיטלקים צמצמו כצפוי. ואז באה המחצית השנייה. הפועל תל אביב, שוב עם החמישיה הראשונה, שריקה לעבירה רביעית של ג'ונסון בדקה ה־23, והשיוויון לא אחר לבוא, 53:53 (25), וכאן בא הסוף.

1.	טאוגרס	5	430–387	10
2.	טרוויזו	5	437–408	8
3.	ריגה	5	446–462	7
4.	וולוצ'לבק	5	338–363	7
5.	פנרבחצ'ה	5	387–405	7
6.	הפועל תל אביב	5	412–428	6

(הטבלה)

ג'ונסון ללא ביטחון עצמי, הפועל תל אביב חסרת אמונה, ומחטיאה, ומנגד, התעוררות איטלקית. 53:64 לבנטון (27), 57:73 כעבור שלוש דקות, עם מסמר אחרון בארון, שריקה לעבירה חמישית של ג'ונסון. בנטון עשתה להפועל "בית ספר" בסיום 66:82 (35), ושלוש דקות לסיום, האוהדים של שמעון אמסלם התחילו ללכת הביתה. חבל מאוד.

★ תוצאות נוספות בבית של הפועל תל אביב: ווצ'לאבק מפולין ניצחה את פנרבחצ'ה מתורכיה 83:95. טאוגרס הספרדית ניצחה בחוץ את ריגה 87:94.

היית גדול – נשארת גדול

המון אפקטים, מסך ענק כטבורו של המגרש, שמות ומספרי השחקנים בירוק זוהר, אווירה של חגיגה אמיתית. טקס הפרידה הססגוני, ממי שהיה הסמל של האדומים מהפועל תל אביב במשך שנים רבות, שמעון אמסלם בהחלט היה סיבה למסיבה.

הטקס התחיל בהענקת גביע ופרחים לשמעון ואשתו, אך היה הרבה מעבר לזה. הקהל שהגיע לאולם באוסישקין, כדי להיפרד מכדורסלן העבר, הראה כי הוא באמת אוהב אותו.

מן היציע נשמעו הקריאות המוכרות: חזור הביתה, ואמסלם אמסלם, בקריאות כמו שרק הוא זוכר, מהקריירה הארוכה שלו במדים האדומים.

הטקס היה אות תודה והוקרה, לשהקן הנשמה, של הקבוצה, ואוהדים רבים הגיעו למשחק רק כדי להיות נוכחים במסיבת הפרידה הקטנה.

גם סגן שר החינוך, מיכה גולדמן היה בטקס, והצטרף לקריאות הקהל "היית גדול – נשארת גדול".

יצחק לביא

שמעון אמסלם. האוהדים זוכרים לו את הימים הגדולים

אוהדים ניסו לפגוע בשדרנית הטלויזיה

שדרנית ערוץ הספורט של הכבלים, מירי נבו, היתה אמש במוקד שערוריה קטנה בסיום המשחק. נבו ניסתה לראיין, בסיום משחק ההפסד של הפועל תל אביב, מול בנטון טרוויזו את צח יאיר, אך קומץ אוהדים מתוסכלים, ניסה למנוע ממנה את הראיון.

אחד מהאוהדים אפילו ניסה לפגוע בה, אך אנשי הפועל תל אביב דאגו להרחיק את המיעוט המתפרע.

בהחלט לא מתאים ולא יאה למעמד כה מכובד, של רבע גמר גביע אירופה לקבוצות.

יצחק לביא

גליל עליון תארח את עמק יזרעאל

במשחק השלמה בליגה לאומית א' בכדורסל תארח הערב ב־8.30, באולם בכפר־בלום, הפועל גליל־עליון את הפועל עמק־יזרעאל. ישפטו: אסא קמינר ועמי גלילי.

יצחק לביא

אס"א ירושלים ניצחה את מכבי ת"א

□ י. חכם

סל שקלעה קיוט בלנטין, 44 שניות מסיום המשחק, העניק לקבוצתה אס"א ירושלים, ניצחון חוץ על מכבי תל־אביב, במשחק שהיה בבית דגן, 83:85 (44:33), במסגרת המחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדורסל נשים.

הירבו לקלוע לאס"א ירושלים: לי 28, בלנטין 21, נוגה 12. למכבי ת"א: פרו 27, גרנט 26.

★ א.ס. רמה"ש – הפועל גבעת־נשר 34:80 (18:41)

הירבו לקלוע לרמה"ש: קאמינגס 20, ויקס 16. לגבעת־נשר: גרהאם 18.

★ אליצור "סלע" ראשל"צ – הפועל עמק־הירדן 62:69 (34:35)

הירבו לקלוע לראשל"צ: אנטרופינקה 28, סטירדונובה 14. לעמק־הירדן: טובס 19.

★ אליצור "יהודה" רמלה – בני־יהודה ת"א 60:71 (35:38)

★ מכבי רמת־חן – הפועל עיר־דוד/קישון 92:95 (בהארכה).

זעקת הניצחון: *הסנסאציה הצ'כית, יאנה נובוטנה, פולטת צעקת שמחה, לאחר ניצחון בנקודה מכריעה, במשחק נגד קריסטין רדפורד האוסטרלית. נובוטנה ניצחה את רדפורד בשתי מערכות 3:6, 3:6, והעלתה את הנבחרת הצ'כית לחצי גמר גביע הופמן. (צילום: אי. פי.)*

צפת ניצחה והדיחה את הפועל נהריה מהמקום השני

□ יצחק לביא

פתיחת משחקי הסיבוב השני בליגה לאומית ב' הבליטו שוב את עלייתה המטאורית של הפועל צפת לצמרת, מאז צירפה לשורותיה את שחקן החיזוק הזר נאקיץ'.

אמש, זכו הצפתים בנצחון חוץ חשוב, במשחק המרכזי מול הפועל נהריה 63:64, עלו למקום השני, והדיחו ממנו את המנוצחים. נהריה ירדה למקום הרביעי.

המוליכה, קרית מוצקין השקיעה מאמצים מול מכבי דרום, עד שניצחה בסיום 82:88. מכבי חיפה, לאומית לשעבר, עלתה למקום השלישי, לאחר נצחון חוץ נאה על אליצור ראשל"צ 92:95.

★ הפועל צפת – הפועל נהריה 63:64 (40:31)

פרד לואיס, הזר של הפועל צפת, הוכיח שוב את יכולתו, כאשר קלע את סל הניצחון בשניית הסיום.

במחצית הראשונה שלטה הפועל נהריה, והוליכה 28:40, דקה למחצית, בזכות יכולתו הגבוהה של הרכז אילן ברקוביץ'.

לאחר ההפסקה ניצלו האורחים מצפת, ריפיון במשחק נהריה, והישוו ל־61:61, דקותיים לסיום, בזכות סלים יפים של היוגוסלבי איבור נאקיץ'.

קלעו להפועל צפת: נאקיץ' 20, שחם 15, לואיס 14, וייצמן 7, אביטל 4, פלג 2, חרד 2. להפועל נהריה: סינגלטון 19, בורדשאו 16, אוולאי 12, ברקוביץ' 9, שי אוולאי 7. שפטו: שלום וולצר ויצחק מלין, לעיני 550 צופים, בביה"ס עמל בנהריה.

אייל הורן

★ מכבי קרית־מוצקין – מכבי דרום/קרית־גת 82:88 (37:45)

הירבו לקלוע לקרית־מוצקין: דייויס 26, ראורוביץ' 18 חיידר 16. לדרום/קרית־גת: ג'ונס 28, עורך קארש 14.

שפטו: זאב נוימן ומשה שעיה, לעיני 500 צופים בקרית־גת

נפתלי כהן

★ הפועל עפולה – מכבי חדרה 69:86 (34:49)

קלעו לעפולה: סטיבנסון 25, אביטן 22, צ'וביק 17, כהן 11, מזרחי 5, רובין 3, הירשברג 3. למכבי חדרה: סמית 23, גולג'יוס 17, גוט 16, פרקש 6, קפילנסקי 3, וייסמן 2, וידר 2.

שפטו: מיכאל סלע וחיים מירובסקי, לעיני 300 צופים, באולם העמק בעפולה.

אורי טל

★ מ.מ. גבעת־שמואל – בית"ר מגדל־העמק 79:95 (43:53)

קלעו לגבעת־שמואל: פרו 26, כרנשטיין 21, ויגודמן 19, מזרחי 9, סימפסון 6, סלינס 6, גרינוולד 6, סוגל 2. לבית"ר מגדל־העמק: שרפ 23, בביוף 16, וודסון 16, טחן 11, ביתן 4, ברנר 4, לביא 3, מלול 2.

שפטו: אייל פוהרליס ומשה בלומנטל, לעיני 250 צופים, בנווה־מונסון.

שמעון קידרון

★ מכבי הוד־השרון – מכבי רחובות 85:104 (39:61)

קלעו למכבי הוד־השרון: אלן 33, ג'נינגס 28, רבין 14, קריקוב 9, אלון 6, הררי 4, בריגר 3, צור 3, פרידברג 2, בנימין 2. למכבי רחובות: וולטון 20, שאל 18, אשר לוי 16, בר 13, קרש 10, טראו 4, אבירי 2, טפלצקי 2.

שפטו: שמואל רגוז'ינסקי ואבי בנבנישתי, לעיני 400 צופים, באולם ביה"ס מוסינזון בהוד־השרון.

שי קרטר

★ מכבי נתניה – א.ס. רמה"ש 82:87 (43:45)

קלעו למכבי נתניה: גואטה 32, קוק 21, דיוויס 14, קרמן 14, קלר 12, שמר 4. לא.ס. רמה"ש: אבריה 24, אמרס 23, אליקיים 18, אלסטון 15, לבנובסקי 2.

שפטו: רן בורנשטיין ואייל מיכאלי, לעיני 400 צופים, באולם ביה"ס ישורון בנתניה.

דוד בכר

★ מכבי חיפה – אליצור ראשל"צ 92:95 (38:48)

הירבו לקלוע למכבי חיפה: לוס 28, ועקנין 22, קמפל 15, שוהר מזרחי 15. לאליצור ראשל"צ: וילימאס 22, פייגינס 19, משה ניסים 18.

שפטו: עוזי זיסמן ויהודה רוזן, לעיני 100 צופים, בראשל"צ.

י. חכם

הערב: אילת במבצר הספרדי של קאסארס

□ יצחק לביא

"ניתן לעבור לשלב הבא, והמשחק הערב הוא משחק מפתח. אם ננצח בו, ניתן יהיה לומר שאנו ברבע הגמר" כך אמר מאמן הפועל אילת, ישראל לב, לפני המפגש החשוב מול קאסארס הספרדית (9.30 שעון ישראל), בבית שמינית הגמר בגביע קוראץ'.

האילתים הגיעו כבר שלשום לספרד, ווה אולי מבטא יותר מכל, את החשיבות שהם מייחסים למשחק מול הספרדים. במשחק הראשון שהיה בארץ ניצחה אילת לאחר הארכה 80:90, עם תצוגה נפלאה בהגנה. יחד עם זאת מודעים באילת לעובדה, שקאסארס מוליכה את הבית עם הפסד בודד, כשהשחקנים הבולטים בקבוצה הספרדית הם: בראון, פרננדז, סלארס וסולר.

כדורסלני אילת, שכאמור הגיעו שלשום סחוטים לבית המלון, לאחר מסע מפרך, קיימו אתמול שני אימונים, והבוקר אימון מסכם.

באילת יודעים, כי האולם הביתי של קאסארס הוא מבצר, וקשה מאוד לשחק מול הקהל החם הגודש את היציעים. האולם מכיל כ־5,000 מקומות ישיבה, כאשר הקהל יושב בסמוך לקווי המגרש.

1.	קאסארס	4	314–313	7
2.	הפועל אילת	4	331–323	6
3.	פריסטרי	4	324–331	6
4.	סטפנל מילאנו	4	323–325	5

(הטבלה)

לדעתו של ישראל לב, 7 הדקות הראשונות של המשחק יקבעו לאן נושבת הרוח. בכל מקרה, אילת תנסה לעשות את מה שלא הצליחו לעשות פריסטרי וסטפאנאל מילאנו, נצחון חוץ במבצר הספרדי. קאסארס מדורגת במקום ה־14 בליגה הספרדית.

החמישיה המשוערת של אילת: קנדי, רוזנברג, ראופס, סימס וכהן. ישפטו: פיירלואיג'י דסטה מאיטליה, ופרטיק היינו מבלגיה.

צ'כיה ואוקריאנה עלו לחצי גמר גביע הופמן

נבחרת הטניס של צ'כיה עלתה לחצי גמר גביע הופמן, לאחר שגברה על נבחרת אוסטרליה 0:2.

במשחק המרכזי גבר פטר קורדה על פט קאש 6:2, 6:3, 7:6. יאנה נובוטנה ניצחה בקלות, תוך 69 דקות, את האוסטרלית קריסטין רדפורד 6:3, 6:3.

אוקראינה עלתה בפעם השנייה לחצי גמר הגביע, לאחר שגברה על ארה"ב 1:2. אנדריי מדבדייב ניצח את ריצ'י רנברג 6:3, 6:7, 7:6. ליינדסי דייבנפורט השוותה, לאחר שניצחה את אחותו של אנדריי, נטאליה 6:0, 6:1. והאוקראינים ניצחו במשחק הזוגות.

בטורניר גביע הופמן השתתפו השנה 12 נבחרות. אשתקד זכתה בתואר צ'כיה, כשניצחה בגמר את גרמניה.

ביקושים גדולים לכרטיסי משחק הנבחרת נגד צרפת

מועצת ההימורים של הטוטו קנתה 5,000 כרטיסים ★ בצרפת נחטפו 1,000 כרטיסים ראשונים ★ בהתאחדות צופים למכירה מוקדמת של כל הכרטיסים

□ נפתלי כהן

כבר ביום מכירת הכרטיסים הראשון, למשחק המסקרן בין נבחרת ישראל לנבחרת צרפת, במוקדמות גביע אירופה, היה ביקוש רב של הציבור לכרטיסים.

בעלי סוכנויות להפצת כרטיסים אמרו, כי מזה זמן רב לא ראו התנפלות כזו על כרטיסים למשחק כדורגל. לדבריהם, הביקוש לכרטיסים משתווה לביקוש לכרטיסי ההופעות הפופולריות ביותר בעיר בתקופה זו, והם צופים כי כל הכרטיסים ימכרו כבר במכירה מוקדמת.

ההתאחדות לכדורגל מסרה כי 5,000 הכרטיסים הראשונים נקנו ע"י מועצת ההימורים של הטוטו, במחיר מוזל, ובכוונתם לרכוש כמות נוספת של כרטיסים.

המשחק, שיהיה רק בעוד כשלושה חודשים, מעורר התעניינות רבה גם בצרפת. נכון לאתמול הזמינה ההתאחדות הצרפתית 1,000 כרטיסים, וכולם נחטפו. נראה כי צרפת מתכוונת למלא את איצטדיון רמת־גן באוהדיה, מכיוון שכבר אתמול הודיעו הצרפתים להתאחדות הישראלית, כי בימים הקרובים ירכשו כמות נוספת, בסדר גודל של 2,000 כרטיסים.

מאמן הנבחרת שלמה שרף אמור להגיע הבוקר מאנגליה, שם שהה בשבוע האחרון, וצפה במספר משחקים של הליגה האנגלית, במסגרת משחקי חג המולד וראש השנה.

בין היתר בחן שרף את שחקן הנבחרת, רוני רוזנטל, במדי קבוצתו טוטנהאם. רוזנטל, שותף שלושם בדרבי נגד קבוצת ארסנל, והפגין יכולת טובה לאורך כל 90 הדקות בהן שיחק. שרף הספיק לראות גם מספר שחקנים צרפתים, שאמורים לשחק בארץ נגד נבחרת ישראל, ומשחקים בליגה האנגלית.

עם הגיעו ארצה יפגוש שרף את מנכ"ל ההתאחדות, יעקב הראל, כדי להחליט לגבי קיום משחק הידידות עם בלגיה וראה מסגרתו.

אחת הבעיות שיכולה להיווצר לגבי קיום המשחק, היא עומס על השחקנים, שיפגשו שבוע קודם לכן, את נבחרת לוכסנבורג, במשחק ידידות שכבר נקבע.

> ### משחק הרעים נגד בלגיה בספק
>
> התאחדות הכדורגל של בלגיה הודיעה להתאחדות הישראלית, כי לא תוכל למלא את בקשתה, ולקיים משחק בין ארצי ב־27 בינואר, אלא רק ב־22 בפברואר.
>
> ההתאחדות תמתין עתה לשובו של המאמן הלאומי, שלמה שרף, השוהה כעת בלונדון, כדי לדון עימו לגבי התאריך החדש. משחק הידידות יתקיים, רק אם יתאים התאריך לנבחרת, המתכוננת למשחק נגד צרפת, שיהיה בחודש מרץ, במוקדמות אליפות אירופה.

רצים ממרוקו ישתתפו במירוץ עין גדי ה־13

ארבעה רצים ממרוקו אישרו השתתפותם במירוץ עין גדי הבינלאומי ה־13, ע"ש גיורא רוז, שיערך השנה ב־17־18 בפברואר.

ארבעת הרצים, כולם מקצוענים, הם חמיד פלאהי, אשר זמנו הטוב ביותר הוא 1:01 שעות בחצי מרתון, סלאח אלמת'י, גליל חמיד ובן זוהרה מוראר.

ארבעת הרצים ישהו בארץ במשך 4 ימים, בהם יתארחו בבית ההארחה בעין גדי.

במקביל לאישורי ההשתתפות של המרוקאים, ממשיכים במועצה אזורית תמר לנסות לזמן למירוץ רצים ירדנים, באמצעות הקשרים הדיפלומטים החדשים, ובאמצעות משרד החינוך והתרבות.

כמו כן ישתתפו השנה במירוץ רצים ערבים מכפרי הגליל, בינהם גם קבוצת רצות ערביות, המתאמנות בהדרכת אנטוניו סנטורינו, לריצת חצי מרתון ללא נעליים.

כ־1,000 משתתפים צפויים השנה במרוצים התחרותיים, בינהם רצים מאירופה, ובכירי הרצים בארץ, כמו דב קרמר, עמית נאמן, יאיר קרני ואחרים.

מסלולי המירוץ יהיו של חצי מרתון, מירוץ ל־10 ק"מ, ומרוץ עממי ל־3 ק"מ.

מארגני המירוץ הם המועצה האזורית תמר, קבוץ עין גדי, איגוד האתלטיקה בישראל ומרכז הפועל.

חתימה נשיאותית: *במקום חגיגי, שנערך היום בבית נשיא המדינה, חתם הנשיא עזר וייצמן על מגילת הכרזת שנת משחקי הפועל ה־15, וחנך את המגילה, עליה יוזמנו לחתום גם ראש הממשלה, יו"ר ההסתדרות, שר החינוך והתרבות ואישים נוספים. הנשיא הודיע, כי נענה להזמנת ראשי הפועל להיות אורח הכבוד של המשחקים, אשר יפתחו ב־12.6.95, ויערכו בכל רחבי הארץ. השנה צפויים להגיע למשחקים מעל 3,000 ספורטאים מכל העולם, בין השאר ממרוקו, קובה, סין וסוריות נוספות, שבעבר נמנעו מלהשתתף במשחקים. בתמונה: נשיא המדינה, עזר וייצמן, ומזכ"ל הפועל, יעקב אבימור, אוחזים במגילה החתומה.*

טורניר החורף

הונגריה תסתפק בתיקו

במשחק מול רומניה, שיקבע מי תהיה אלופת טורניר הנוער ★ בנוער: ישראל נגד יוון ★ בנערים: ישראל תתחרה מול תורכיה על המקום השני

□ אורי טל

משחקי טורניר החורף ה־20 ינעלו היום, כשמשחקי נבחרות ישראל יהיו באיצטדיון טדי בירושלים.

נבחרת הנוער של ישראל, שתתמודד עם נבחרת יוון ב־5, איבדה כל סיכוי לזכות באליפות, לאחר שסיימה שלשום את משחקה מול קפריסין בתיקו 1:1. הזוכה בתואר תיקבע במשחק בין הונגריה ורומניה, שיפגשו ב־2 באיצטדיון גאון ביפו.

נבחרת הונגריה מובילה את הטורניר, עם מספר נקודות זהה לרומניה, שבמקום השני, אך עם יחס שערים טוב יותר. להונגריה יספיק תיקו כדי לזכות באליפות, רומניה לעומת זאת חייבת לנצח.

במשחק נוסף בנוער, יפגשו בבת־ים, בשעה 2, נבחרות קפריסין ושוויץ, סוגרות הטבלה.

בטורניר הנערים הבטיחה סקוטיה את זכייתה בתואר, לאחר שהביסה שלשום את נבחרת מלטה 1:6. היום תמודד ב־12.00 בבת־ים, מול נבחרת צרפת.

הנערים של ישראל ישחקו נגד נערי תורכיה בשעה 3 באיצטדיון טדי. הנבחרת שתנצח תתפוס את המקום השני בטורניר.

נבחרות איסלנד ומלטה יפגשו ב־12 ביפו, ויתחרו על המקום החמישי.

הכניסה למשחקים תהיה חופשית.

הפועל פ"ת

גברי לוי: העירייה פוגעת בנו ע"י צמצום התקציב

□ משה רוזנברג

בשורות הנהלת הפועל פ"ת יש כעס רב על העירייה המקומית, לאחר שזו הקטינה את התקציב לעונה הנוכחית ב־300 אלף שקל.

יו"ר העמותה גברי לוי, אמר אמש: "נמסר לי, אמנם לא באופן רשמי, מראש העירייה, גיורא לב, כי יורידו לנו מהתקציב את מכירת המינויים לילדי בתי־הספר בעיר, שרכשה העירייה תמורת רבע מיליון שקל. לנו היה ברור, שאין כל קשר בין רכישת המינויים לתקציב השוטף, ונעשה הכל, כדי שהעירייה לא תיקח לנו את 300 אלף השקלים, שמאוד חסרים לקבוצה".

האיצטדיון בפ"ת ימשיך להיות אחד הכודדים בארץ, שלא תוקם בו תאורה במהלך העונה הנוכחית, והסיבה לכך, לדברי גברי לוי, היא חוסר השתתפות של העירייה במימון הכספי. "אנחנו לא יכולים לעשות זאת לבד, כי אין לנו כסף בשביל זה".

מייקל אסרה, השחקן הגנאי, שהתבקש למצוא קבוצה חדשה, נימצא על הכוונת של ס.כ. נס ציונה מהליגה הארצית.

שחקני הקבוצה קיבלו השבוע חופשה מאימונים.

מכבי ת"א

ויקטור בלקין נותח וחוזר לאימונים

קשר מכבי ת"א, ויקטור בלקין, שעבר בשבוע שעבר ניתוח בברכו, הוא היחיד מבין שחקני הקבוצה, שהחל להתאמן לקראת הסיבוב השני.

בלקין החל אתמול בסדרת אימונים עם הפיזיותרפיסט של הקבוצה יצחק קמרי, ונראה שכבר בעוד עשרה ימים יתחיל השחקן להתאמן עם הכדור.

נפתלי כהן

סאלנקו נופה מנבחרת רוסיה

מאמנה החדש של נבחרת רוסיה, אולג רומאנטסב, החליט לא לכלול את החלוץ אולג סאלנקו מואלנסיה, שכבש חמישה שערים במשחק אחד, נגד קמרון במונדיאל.

המאמן ניפה שישה שחקנים שהופיעו במונדיאל, כולל חלוץ ספורטינג ליסבון, סרגיי יוראן, וקשרה של קאן, אלכסנדר מוסטובוי.

דרום אמריקה

נקבעה חלוקת הבתים במשחקי גביע דרום אמריקה

נקבעו חמשת הבתים של משחקי גביע דרום אמריקה, שיחלו ב־8 בפברואר.

בבית א' ישחקו שתי הקבוצות הארגנטיניות, האלופה ריבר פלייט, ואינדפנדיינטה, שזכתה בסופר קאפ הדרום אמריקני. יריבותיהן יהיו נציגות אורוגוואי, פניארול וסרו.

בית ב': סרו פורטנו ואולימפיה מפאראגוואי, קאראקס וסרוויויאנוס מוונצואלה.

בית ג': אטלטיקו נסיונל ומיליונאריוס מקולומביה, אוניברסידאד צ'ילי ואוניברסידאד קתוליקה צ'ילי מצ'ילה.

בית ד': פאלמייראס וגרמיו מברזיל, אמלק ונשיונל מאקוואדור.

בית ה': בוליוואר ורחריה ווילסטרמאן מבוליביה, ספורטינג קריסטל ואליאנזה מפרו.

המשחקים יחלו ב־8 בפברואר ויסתיימו ב־12 באפריל.

ניצחון והפסד לנבחרת ארה"ב

ארה"ב ניצחה אתמול את רוסיה 3:4, באליפות העולם לנוער עד גיל 20 בהוקי קרח, המתקיימת בקנדה. יום קודם לכן נגברה שבדיה על ארה"ב 2:4.

יתר התוצאות אתמול: קנדה הביסה את אוקראינה 1:17, ושבדיה ניצחה את גרמניה 2:10.

בתחילת האליפות ניצחה רוסיה את צ'כיה 3:4, פינלנד את אוקראינה 1:17, וקנדה גברה על גרמניה 1:9.

הפועל ב"ש

אילוז ודוידי זומנו לבירור עם ההנהלה

□ עמי דוונברג

שני הבלמים הוותיקים של הפועל באר־שבע, שלמה אילוז ואפרים דוידי, שהחליפו ביניהם מילים קשות בסיום משחק ההפסד בשבת למכבי ת"א, יוזמנו מחר לעמוד בפני הנהלת הקבוצה, ולא מן הנמנע, כי השניים גם יועמדו בפני ועדת משמעת פנימית.

הרקע לתקרית הריפה בינהם היה, לאחר הבקעת השער של מכבי ת"א. הריב היה בחדר ההלבשה בסיום משחק, ועמד על סף תיגרת ידיים, שנמנעה בהתערבות השחקנים.

בנושא הזרים, יש כבר החלטה לשחרר את הרומני, מריאן קלאפטנו, אם כי השחרור יהיה רק לאחר שיגיע בתחילת השבוע הקרוב, למבוקש בקבוצת דינמו קייב.

מכבי פ"ת

רן בן שמעון חוזר לשחק

קפטן מכבי פתח־תקוה, רן בן־שמעון, שהחמיץ את כל משחקי הסיבוב הראשון בליגה, בגלל פציעה, יחזור לכר הדשא, וכבר בשבוע הבא ישתתף במשחק גביע הטוטו של קבוצתו נגד בית"ר ת"א.

מאמן הקבוצה שייע פייגנבוים, ימריא מחר לאיטליה, להשתלמות אצל אלופת איטליה, קבוצת מילאן.

מודאגים ממצב הפצועים

בית"ר ירושלים

□ משה רוזנברג

בבית"ר ירושלים מודאגים מקצב החלמתם של הפצועים בקבוצה. ככל הנראה, שלושה שחקנים לא יוכלו לשחק בתחילת הסיבוב השני, ואולי אפילו יגוטרלו עד סיום העונה.

המגן שמואל לוי, שכבר מנוטרל למעלה מחודש וחצי, עקב פציעה קשה בברך, יעבור היום בדיקה בבלגיה, אצל הפרופ' תנודה, מרטנס, שיחליט האם לנתח מיידית, או לקבוע לו תור מאוחר יותר לניתוח. בכל מקום, ברור כי השחקן לא יחזור לשחק בעונה הנוכחית.

גם שחקן הקישור, מאיר קרוש, לא יחזור בבריאות למגרשים העונה, לאחר שנבדק אתמול בביה"ח הדסה, ותוצאות הצילומים לא היו מעודדות.

לגבי ולאדימיר גרשוביץ, השמועות האחרונות, שדיברו על שובו למגרשים, כבר בתחילת הסיבוב השני, התבררו כלא אמינות, ולפי הבדיקות האחרונות, נראה כי קצב החלמתו איטי מהמצופה, ואין סיכוי רב, שיחזור בקרוב להרכב.

נחמה אחת יש להנהלת בית"ר ולמאמן, יוסי מזרחי, השוהה בחופשה בלונדון, והיא החלמתו של המגן השמאלי, אופיר שמואלי, שיחזור לאחר פציעה ממושכת, כבר לפתיחת משחקי הסיבוב השני.

מנצ'סטר יונייטד ניצחה את קובנטרי

קבוצת מנצ'סטר יונייטד חזרה אמש למאבק על כתר האליפות, לאחר שגברה על קובנטרי 0:2. את השערים הבקיעו שולס בדקה הד־29 וקאנטונה בדקה הד־49, בעיטת 11 מטר.

בעת מוליכה בלקבורן את הטבלה עם שלוש נקודות יותר מהאלופה מנצ'סטר.

מארדונה להוגו סאנצ'ז: אתה פשוט מקנא בי

□ תומר גנור, "מכסיקו סיטי"

הלינה המכסיקנית היתה אמנם בסגריה כשבוע שעבר, בגלל חופשת חג המולד, אך לתקשורת במכסיקו היתה סיבה מספיק טובה לחגוג, הודות לחילופי המילים הקשות, בין שני כוכבי הכדורגל, הוגו סאנצ'ז המכסיקני, ודייגו ארמנדו מראדונה הארגנטינאי.

מראדונה, שהודיע כי לעולם לא ישוב לשחק, לאחר השעייתו בעקבות נטילת הסמים במונדיאל האחרון, ערך לאחרונה מספר ביקורים בארצות אמריקה הלטינית, בינהן גם למכסיקו.

הוגו סאנצ'ז הכוכב המכסיקני, ניצל זאת על מנת להתקיף אותו בפני התקשורת. לטענתו הטרם המיוחד שקיבל מראדונה מפוט"א לא היה מוצדק, "ואם כבר מדברים על הישגים", אמר סאנצ'ז, "אני הגעתי להישגים טובים יותר במהלך הקריירה שלו, כיבשת אירופה".

במכסיקו לא הופתע איש מדבריו של סאנצ'ז, הידוע בבעל הערכה עצמית גבוהה, אבל מראדונה לא נשאר חייב, וענה לו: "הוא לעולם לא יוכל לקטון שהגיע להשגים כמוני, כי מעולם לא זכה בגביע העולם. סאנצ'ז פשוט מקנא, ועבורי הוא לא יותר מאשר "לא מוכר".